

Επίσημη Εφημερίδα

C 210

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

49ο έτος

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

1 Σεπτεμβρίου 2006

Ανακοίνωση αριθ.	Περιεχόμενα	Σελίδα
	I Ανακοινώσεις	
	Επιτροπή	
2006/C 210/01	Ισοτιμίες του ευρώ	1
2006/C 210/02	Κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 ⁽¹⁾	2
2006/C 210/03	Κρατικές ενισχύσεις — Βέλγιο — Κρατικές ενισχύσεις C 14/2006 (πρώην N 624/2005) — Ενίσχυση επαγγελματικής κατάρτισης στη General Motors Belgium — Ανακοίνωση για δημοσίευση στην ΕΕ με γνώμονα το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ ⁽¹⁾	6
2006/C 210/04	Κρατικές ενισχύσεις — Γαλλία — Κρατική ενίσχυση C 88/97 — Crédit Mutuel (Livret bleu) — Πρόσκληση για την υποβολή παρατηρήσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ ⁽¹⁾	12
2006/C 210/05	Συνοπτικό δελτίο κοινοποιούμενο από τα κράτη μέλη σε σχέση με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2004 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων	33
2006/C 210/06	Κρατικές ενισχύσεις — Ιταλία — Κρατικές ενισχύσεις C 16/2006 (πρώην NN34/2006) — Nuova Mineraria Silius — Ανακοίνωση για δημοσίευση στην ΕΕ με γνώμονα το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ ⁽¹⁾	39
2006/C 210/07	Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.4380 — EST/Dalmine) — Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία ⁽¹⁾	43
2006/C 210/08	Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.4358 — REOF/Borletti/Printemps) — Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία ⁽¹⁾	44
2006/C 210/09	Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (Υπόθεση COMP/M.4305 — Nokia Corporation/Giesecke & Devrient JV) ⁽¹⁾	45

EL

2006/C 210/10	Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (Υπόθεση COMP/M.4173 — Nippon Sheet Glas/Pilkington) ⁽¹⁾	45
2006/C 210/11	Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (Υπόθεση COMP/M.4324 — Blackstone/Travelport) ⁽¹⁾	46
2006/C 210/12	Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (Υπόθεση COMP/M.4303 — Macquarie/South East London & Kent Bus Company/East London Bus & Coach Company) ⁽¹⁾	46

II Προπαρασκευαστικές πράξεις

.....

III Πληροφορίες

Επιτροπή

2006/C 210/13	Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για μία θέση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων	47
---------------	---	----

I

(Ανακοινώσεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ισοτιμίες του ευρώ ⁽¹⁾**31 Αυγούστου 2006**

(2006/C 210/01)

1 ευρώ =

Νομισματική μονάδα			Νομισματική μονάδα		
		Ισοτιμία			Ισοτιμία
USD	δολάριο ΗΠΑ	1,2851	SIT	σλοβενικό τόλαρ	239,57
JPY	ιαπωνικό γιεν	150,56	SKK	σλοβακική κορόνα	37,650
DKK	δανική κορόνα	7,4594	TRY	τουρκική λίρα	1,8710
GBP	λίρα στερλίνα	0,67410	AUD	αυστραλιανό δολάριο	1,6810
SEK	σουηδική κορόνα	9,2667	CAD	καναδικό δολάριο	1,4230
CHF	ελβετικό φράγκο	1,5751	HKD	δολάριο Χονγκ Κονγκ	9,9945
ISK	ισλανδική κορόνα	88,92	NZD	νεοζηλανδικό δολάριο	1,9720
NOK	νορβηγική κορόνα	8,0795	SGD	δολάριο Σιγκαπούρης	2,0204
BGN	βουλγαρικό λεβ	1,9558	KRW	νοτιοκορεατικό γουόν	1 235,37
CYP	κυπριακή λίρα	0,5763	ZAR	νοτιοαφρικανικό ραντ	9,1438
CZK	τσεχική κορόνα	28,214	CNY	κινεζικό γιουάν	10,2200
EEK	εσθονική κορόνα	15,6466	HRK	κροατικό κούνα	7,3408
HUF	ουγγρικό φιορίνι	274,65	IDR	ινδονησιακή ρουπία	11 690,55
LTL	λιθουανικό λίτας	3,4528	MYR	μαλαισιανό ρίγκιτ	4,7305
LVL	λεττονικό λατ	0,6960	PHP	πέσο Φιλιππινών	65,283
MTL	μαλτέζικη λίρα	0,4293	RUB	ρωσικό ρούβλι	34,3360
PLN	πολωνικό ζλότι	3,9378	THB	ταιλανδικό μπατ	48,241
RON	ρουμανικό λέι	3,5297			

(¹) Πηγή: Ισοτιμίες αναφοράς που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003

(2006/C 210/02)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο α) του Κανονισμού αριθ. 1/2003 ⁽¹⁾, η Επιτροπή δύναται, με απόφασή της, να επιβάλει πρόστιμα σε επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων, σε περίπτωση που αυτές, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, παραβιάζουν τις διατάξεις του άρθρου 81 ή του άρθρου 82 της Συνθήκης.
2. Στο πλαίσιο της άσκησης της εξουσίας της να επιβάλει τέτοιου είδους πρόστιμα, η Επιτροπή διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια ⁽²⁾, εντός των ορίων που προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2003. Πρώτον, η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη της τη διάρκεια και τη σοβαρότητα της παράβασης. Δεύτερον, το επιβαλλόμενο πρόστιμο δεν πρέπει να υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 23 παράγραφος 2, δεύτερο και τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003.
3. Για να διασφαλίσει τη διαφάνεια και τον αντικειμενικό χαρακτήρα των αποφάσεών της, η Επιτροπή δημοσίευσε, στις 14 Ιανουαρίου 1998, κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων ⁽³⁾. Μετά την εφαρμογή τους για διάστημα άνω των οκτώ ετών, η Επιτροπή απέκτησε επαρκή εμπειρία για να αναπτύξει περαιτέρω και να τελειοποιήσει την πολιτική της στον τομέα των προστίμων.
4. Η εξουσία της Επιτροπής να επιβάλει πρόστιμα σε επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων οι οποίες, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, παραβιάζουν τις διατάξεις των άρθρων 81 ή 82 της Συνθήκης, αποτελεί ένα από τα μέσα που διαθέτει η Επιτροπή για τη διεκπεραίωση της αποστολής εποπτείας που της αναθέτει η Συνθήκη. Η αποστολή αυτή δεν περιλαμβάνει μόνο το καθήκον να διερευνά και να επιβάλει κυρώσεις επί συγκεκριμένων παραβάσεων, αλλά επίσης το καθήκον να ακολουθεί μια γενική πολιτική εφαρμογής, στον τομέα του ανταγωνισμού, των αρχών που θεσπίζονται από τη Συνθήκη και να κατευθύνει τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων προς την τήρηση των αρχών αυτών ⁽⁴⁾. Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίζει ότι η δράση της έχει τον αναγκαίο αποτρεπτικό χαρακτήρα ⁽⁵⁾. Κατά συνέπεια, όταν η Επιτροπή διαπιστώνει παράβαση των διατάξεων των άρθρων 81 ή 82 της Συνθήκης, η επιβολή προστίμου προς εκείνους που παραβίασαν τις διατάξεις αυτές μπορεί να είναι απαραίτητη. Τα πρόστιμα πρέπει να έχουν ένα επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα, όχι μόνο ως κύρωση που επιβάλλεται στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις (ειδικό

αποτρεπτικό αποτέλεσμα), αλλά επίσης για την αποτροπή άλλων επιχειρήσεων να υιοθετήσουν συμπεριφορές που αντίκεινται προς τις διατάξεις των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης ή να συνεχίσουν τέτοιου είδους συμπεριφορές (γενικό αποτρεπτικό αποτέλεσμα).

5. Για την επίτευξη των στόχων αυτών, ενδείκνυται η Επιτροπή να αναφέρεται στην αξία των πωλήσεων των προϊόντων ή υπηρεσιών με τις οποίες σχετίζεται η παράβαση, ως βάση για τον υπολογισμό των προστίμων. Η διάρκεια της παράβασης θα πρέπει επίσης να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον υπολογισμό του κατάλληλου ύψους του προστίμου. Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις της παράβασης στην αγορά αποτελούν, σε κάθε περίπτωση, συνάρτηση της διάρκειας της παράβασης. Κατά συνέπεια, θεωρείται σημαντικό το πρόστιμο να αντικατοπτρίζει και τον αριθμό των ετών, κατά τη διάρκεια των οποίων η επιχείρηση συμμετείχε στην παράβαση.
6. Ο συνδυασμός της αξίας των πωλήσεων με τις οποίες σχετίζεται η παράβαση και της διάρκειας της παράβασης θεωρείται ως κατάλληλη βάση υπολογισμού για να προσδιοριστεί η οικονομική σημασία της παράβασης καθώς και το σχετικό βάρος της συμμετοχής κάθε επιχείρησης σε αυτήν. Η αναφορά στους παράγοντες αυτούς είναι ενδεικτική της τάξης μεγέθους του προστίμου και δεν θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως η βάση μιας αυτόματης και αριθμητικής μεθόδου υπολογισμού.
7. Θεωρείται επίσης ενδεδειγμένο να περιλαμβάνεται στο πρόστιμο ένα συγκεκριμένο ποσό, ανεξαρτήτως της διάρκειας της παράβασης, προκειμένου να αποτρέπονται οι επιχειρήσεις από το να προβαίνουν σε παρόμοιες πρακτικές.
8. Οι ενότητες που ακολουθούν αναλύουν τις αρχές που θα ακολουθεί η Επιτροπή για τον υπολογισμό των προστίμων, τα οποία θα επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ

9. Με την επιφύλαξη του σημείου 37 που αναφέρεται παρακάτω, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί την ακόλουθη μεθοδολογία, που περιλαμβάνει δύο στάδια, για τον υπολογισμό του προστίμου που θα επιβάλλεται στις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων.
 10. Πρώτον, η Επιτροπή θα καθορίζει ένα βασικό ποσό για κάθε επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων (βλέπε παρακάτω την Ενότητα 1).
 11. Δεύτερον, θα μπορεί να αναπροσαρμόσει το βασικό αυτό ποσό, προς τα πάνω ή προς τα κάτω (βλέπε παρακάτω την Ενότητα 2).
1. **Βασικό ποσό του προστίμου**
 2. Το βασικό ποσό καθορίζεται σε συνάρτηση με την αξία των πωλήσεων, σύμφωνα με την ακόλουθη μεθοδολογία.

⁽¹⁾ Κανονισμός του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης, ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1.

⁽²⁾ Βλέπε, για παράδειγμα, την απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιουνίου 2005, *Dansk Rørindustri A/S e.a. κατά Επιτροπής*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-208/02 P και C-213/02 P, Συλ. σ. I-5425, σημείο 172.

⁽³⁾ Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 17, και του άρθρου 65 παράγραφος 5 της Συνθήκης ΕΚΑΧ (ΕΕ C 9 της 14.1.1998, σ. 3).

⁽⁴⁾ Βλέπε, για παράδειγμα, την προαναφερθείσα απόφαση *Dansk Rørindustri A/S e.a. κατά Επιτροπής*, σημείο 170.

⁽⁵⁾ Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 1983, *Musique Diffusion française e.a. κατά Επιτροπής*, 100/80 έως 103/80, Συλ. σ. 1825, σημείο 106.

Α. Προσδιορισμός της αξίας των πωλήσεων

13. Για τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί την αξία των πωλήσεων των προϊόντων ή υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν από την επιχείρηση, με τις οποίες η παράβαση σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα ⁽¹⁾, στον σχετικό γεωγραφικό χώρο εντός του ΕΟΧ. Η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί κατά κανόνα τις πωλήσεις της επιχείρησης κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους της συμμετοχής της στην παράβαση (στο εξής «η αξία των πωλήσεων»).
14. Όταν η παράβαση μιας ένωσης επιχειρήσεων αφορά τις δραστηριότητες των μελών της, η αξία των πωλήσεων θα αντιστοιχεί κατά κανόνα στο άθροισμα της αξίας των πωλήσεων των μελών της.
15. Για τον υπολογισμό της αξίας των πωλήσεων μιας επιχείρησης, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί τα καλύτερα διαθέσιμα στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης.
16. Όταν τα στοιχεία που διατέθηκαν από μια επιχείρηση είναι ελλιπή ή αναξιόπιστα, η Επιτροπή θα μπορεί να υπολογίσει την αξία των πωλήσεων της εν λόγω επιχείρησης βάσει των επιμέρους στοιχείων, τα οποία θα έχει αποκτήσει ή/και οποιασδήποτε άλλης πληροφορίας θεωρεί σχετική και κατάλληλη.
17. Η αξία των πωλήσεων θα προσδιορίζεται χωρίς τον υπολογισμό του ΦΠΑ και των λοιπών φόρων που σχετίζονται άμεσα με τις πωλήσεις.
18. Όταν η γεωγραφική έκταση μιας παράβασης υπερβαίνει τα όρια του ΕΟΧ (για παράδειγμα, στην περίπτωση των παγκόσμιων καρτέλ), οι σχετικές πωλήσεις των επιχειρήσεων εντός του ΕΟΧ ενδέχεται να μην αντικατοπτρίζουν κατάλληλα τη βαρύτητα της συμμετοχής της κάθε επιχείρησης στην παράβαση. Αυτό μπορεί να ισχύει ιδίως στην περίπτωση παγκόσμιων συμφωνιών κατανομής αγορών.

Στις περιπτώσεις αυτές, με στόχο να αντικατοπτρίζεται τόσο το συνολικό μέγεθος των εν λόγω πωλήσεων εντός του ΕΟΧ όσο και η σχετική βαρύτητα της συμμετοχής της κάθε επιχείρησης στην παράβαση, η Επιτροπή θα μπορεί να εκτιμήσει τη συνολική αξία των πωλήσεων των προϊόντων ή υπηρεσιών με τις οποίες σχετίζεται η παράβαση στον σχετικό γεωγραφικό χώρο (ευρύτερο του ΕΟΧ), να προσδιορίσει το μερίδιο των πωλήσεων που αντιστοιχεί σε κάθε επιχείρηση που συμμετέχει στην παράβαση στην εν λόγω αγορά και να εφαρμόσει το ποσοστό αυτό στις συνολικές πωλήσεις των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων στο εσωτερικό του ΕΟΧ. Το αποτέλεσμα θα χρησιμοποιείται ως αξία των πωλήσεων με σκοπό τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου.

Β. Προσδιορισμός του βασικού ποσού του προστίμου

19. Το βασικό ποσό του προστίμου θα συνδέεται με ορισμένο ποσοστό επί της αξίας των πωλήσεων, το οποίο θα καθορίζεται σε συνάρτηση με τον βαθμό σοβαρότητας της παράβασης, πολλαπλασιασμένο με τον αριθμό των ετών της παράβασης.
20. Η εκτίμηση της σοβαρότητας θα γίνεται κατά περίπτωση για κάθε είδος παράβασης, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές συνθήκες της υπόθεσης.

⁽¹⁾ Ως τέτοια θα θεωρείται για παράδειγμα η περίπτωση οριζοντίων συμφωνιών καθορισμού τιμών για ένα συγκεκριμένο προϊόν, όταν η τιμή αυτού του προϊόντος χρησιμοποιείται κατόπιν ως βάση για την τιμή προϊόντων κατώτερης ή ανώτερης ποιότητας.

21. Κατά γενικό κανόνα, το ποσοστό επί της αξίας των πωλήσεων που θα λαμβάνεται υπόψη θα μπορεί να ανέλθει έως το 30 % της αξίας των πωλήσεων.
22. Για να αποφασιστεί εάν το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων, το οποίο θα λαμβάνεται υπόψη σε μια συγκεκριμένη υπόθεση θα πρέπει να είναι χαμηλά ή υψηλά στην κλίμακα αυτή, η Επιτροπή θα συνεκτιμά διάφορους παράγοντες, όπως το είδος της παράβασης, το συνολικό μερίδιο αγοράς όλων των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, τη γεωγραφική έκταση της παράβασης και το εάν η παράνομη συμπεριφορά έχει εκδηλωθεί στην πράξη ή όχι.
23. Οι οριζόντιες συμφωνίες ⁽²⁾ καθορισμού τιμών, κατανομής αγορών και περιορισμού της παραγωγής, που είναι κατά κανόνα μυστικές, είναι, από την ίδια τη φύση τους, μεταξύ των πλέον επιζήμιων περιορισμών του ανταγωνισμού. Ως ζήτημα πολιτικής θα τιμωρούνται με βαριά πρόστιμα. Κατά συνέπεια, το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων που θα λαμβάνεται υπόψη για τέτοιου είδους παραβάσεις κατά κανόνα θα ορίζεται στα υψηλότερα όρια της παραπάνω κλίμακας.
24. Για να ληφθεί πλήρως υπόψη η διάρκεια της συμμετοχής κάθε επιχείρησης στην παράβαση, το ποσό που θα καθορίζεται σε συνάρτηση με την αξία των πωλήσεων (βλέπε παραπάνω τα σημεία 20 έως 23) θα πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό των ετών συμμετοχής στην παράβαση. Περίοδοι μικρότερες του ενός εξαμήνου θα υπολογίζονται ως μισό έτος· περίοδοι που θα υπερβαίνουν το εξάμηνο αλλά θα είναι μικρότερες του έτους θα υπολογίζονται ως ένα πλήρες έτος.
25. Επιπρόσθετα, ανεξαρτήτως της διάρκειας της συμμετοχής μιας επιχείρησης στην παράβαση, η Επιτροπή θα περιλαμβάνει στο βασικό ποσό ένα ποσό που θα κυμαίνεται μεταξύ 15 % και 25 % της αξίας των πωλήσεων, όπως αυτή ορίζεται παραπάνω στην Ενότητα Α προκειμένου να αποτρέπονται οι επιχειρήσεις και από το να εισέρχονται απλώς σε οριζόντιες συμφωνίες καθορισμού των τιμών, κατανομής της αγοράς και περιορισμού της παραγωγής. Η Επιτροπή θα μπορεί επίσης να επιβάλει ένα τέτοιο επιπρόσθετο ποσό και σε περιπτώσεις άλλων παραβάσεων. Για τον καθορισμό του ποσοστού επί της αξίας των πωλήσεων που θα ληφθεί υπόψη σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη της διάφορους παράγοντες και ιδίως εκείνους που προβλέπονται στο σημείο 22.
26. Όταν η αξία των πωλήσεων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε μια παράβαση είναι παρόμοια, αλλά όχι ίδια, η Επιτροπή θα μπορεί να καθορίζει το ίδιο βασικό ποσό για καθεμία από τις επιχειρήσεις αυτές. Εξάλλου, κατά τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί στρογγυλοποιημένους αριθμούς.

2. Αναπροσαρμογές του βασικού ποσού

27. Κατά τον υπολογισμό του προστίμου, η Επιτροπή θα μπορεί να λαμβάνει υπόψη της περιστάσεις που οδηγούν σε αύξηση ή μείωση του βασικού ποσού, όπως αυτό ορίζεται παραπάνω στο Ενότητα 1. Αυτό θα γίνεται βάσει μιας συνολικής εκτίμησης, κατά την οποία θα λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές περιστάσεις.

⁽²⁾ Σ' αυτές περιλαμβάνονται οι συμφωνίες, εναρμονισμένες πρακτικές και αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων δυνάμει του άρθρου 81 της Συνθήκης.

Α. Επιβαρυντικές περιστάσεις

28. Το βασικό ποσό του προστίμου θα μπορεί να αυξηθεί, όταν η Επιτροπή θα διαπιστώνει την ύπαρξη επιβαρυντικών περιστάσεων, όπως:

- όταν η επιχείρηση συνεχίζει ή επαναλαμβάνει την ίδια ή παρόμοια παράβαση, μετά τη διαπίστωση από την Επιτροπή ή από εθνική αρχή ανταγωνισμού ότι η εν λόγω επιχείρηση παραβίασε τις διατάξεις των άρθρων 81 ή 82. Το βασικό ποσό θα προσαυξάνεται έως 100 % για κάθε διαπιστωμένη παράβαση αυτού του είδους·
- όταν η επιχείρηση αρνήθηκε να συνεργαστεί ή παρεμπόδισε την Επιτροπή κατά τη διενέργεια της έρευνάς της·
- όταν η επιχείρηση είχε ηγετικό ρόλο ή ρόλο υποκινητή της παράβασης. Η Επιτροπή θα δίδει επίσης ιδιαίτερη προσοχή σε οποιοδήποτε μέτρο λήφθηκε για να υποχρεώσει άλλες επιχειρήσεις να συμμετάσχουν στην παράβαση ή/και οποιαδήποτε αντίποινα λήφθηκαν έναντι άλλων επιχειρήσεων, προκειμένου να εξασφαλίσουν την εφαρμογή των πρακτικών που συνιστούν την παράβαση.

Β. Ελαφρυντικές περιστάσεις

29. Το βασικό ποσό του προστίμου θα μπορεί να μειωθεί όταν η Επιτροπή θα διαπιστώνει την ύπαρξη ελαφρυντικών περιστάσεων, όπως:

- όταν η εμπλεκόμενη επιχείρηση αποδεικνύει ότι έπαυσε την παράβαση αμέσως μετά την πρώτη παρέμβαση της Επιτροπής. Αυτό δεν θα εφαρμόζεται στις μυστικές συμφωνίες ή πρακτικές (ιδίως στην περίπτωση καρτέλ)
- όταν η επιχείρηση αποδεικνύει ότι η παράβαση διαπράχθηκε από αμέλεια
- όταν η επιχείρηση αποδεικνύει ότι η συμμετοχή της στην παράβαση είναι ιδιαίτερα περιορισμένη και, κατά συνέπεια ότι, κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία συμμετείχε στην παράνομη συμφωνία, απείχε κατ' ουσία από την εφαρμογή αυτής, ακολουθώντας ανταγωνιστική συμπεριφορά στην αγορά· το γεγονός ότι μια επιχείρηση συμμετείχε σε παράβαση για μικρότερη διάρκεια από τις λοιπές επιχειρήσεις δεν θα θεωρείται ελαφρυντική περίπτωση, καθώς η περίπτωση αυτή ήδη θα έχει ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό του βασικού ποσού
- όταν η εμπλεκόμενη επιχείρηση συνεργάστηκε αποτελεσματικά με την Επιτροπή, πέραν του πεδίου εφαρμογής της Ανακοίνωσης περί Επείκειας και πέραν των νόμιμων υποχρεώσεων της να συνεργαστεί
- όταν η αντιανταγωνιστική συμπεριφορά επετράπη ή ενθαρρύνθηκε από τις δημόσιες αρχές ή με νομοθετικά μέτρα. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Αυτό ισχύει υπό την επιφύλαξη της δυνατότητας λήψης μέτρων ενάντια στο εμπλεκόμενο Κράτος Μέλος.

Γ. Ειδική προσαύξηση για αποτρεπτικούς λόγους

30. Η Επιτροπή θα προσδίδει ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη να διασφαλιστεί ότι τα πρόστιμα θα έχουν επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα· για τον σκοπό αυτό, θα μπορεί να αυξήσει το πρόστιμο που επιβάλλεται στις επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ένα ιδιαίτερα μεγάλο κύκλο εργασιών πέραν των πωλήσεων των προϊόντων και υπηρεσιών με τα οποία σχετίζεται η παράβαση.
31. Η Επιτροπή θα λαμβάνει επίσης υπόψη της την ανάγκη προσαύξησης του προστίμου, ώστε αυτό να υπερβεί το ποσό των παράνομων κερδών που οι επιχειρήσεις αποκόμισαν συνεπεία της παράβασης, όποτε είναι δυνατόν να υπολογιστεί το εν λόγω ποσό.

Δ. Μέγιστο νόμιμο όριο

32. Για κάθε επιχείρηση και ένωση επιχειρήσεων που συμμετέχει στην παράβαση, το τελικό ποσό του προστίμου σε καμία περίπτωση δεν θα υπερβαίνει το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών του προηγούμενου οικονομικού έτους, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 23 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003.
33. Όταν η παράβαση μιας ένωσης επιχειρήσεων συνδέεται με τις δραστηριότητες των μελών της, το πρόστιμο δεν θα υπερβαίνει το 10 % του αθροίσματος του συνολικού κύκλου εργασιών κάθε μέλους της ένωσης που δραστηριοποιείται στην αγορά που επηρεάζεται από την παράβαση.

Ε. Ανακοίνωση περί επείκειας

34. Η Επιτροπή θα εφαρμόζει τους κανόνες περί επείκειας σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στη σχετική ανακοίνωση.

ΣΤ. Δυνατότητα πληρωμής

35. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η Επιτροπή δύναται, εφόσον αυτό της ζητηθεί, να συνεκτιμήσει την αδυναμία της επιχείρησης να πληρώσει το πρόστιμο σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο. Η Επιτροπή δεν θα βασίζει καμία μείωση του προστίμου που χορηγείται για αυτό το λόγο στην απλή διαπίστωση μιας προβληματικής ή ελλειμματικής οικονομικής κατάστασης. Μία τέτοια μείωση θα μπορεί να χορηγείται μόνο βάσει αντικειμενικών αποδείξεων ότι η επιβολή του προστίμου, σύμφωνα με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, θα έδινε ανεπανόρθωτα σε κίνδυνο την οικονομική βιωσιμότητα της εμπλεκόμενης επιχείρησης και θα οδηγούσε στην απώλεια της αξίας στοιχείων του ενεργητικού της.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

36. Η Επιτροπή δύναται, σε ορισμένες περιπτώσεις, να επιβάλλει συμβολικό πρόστιμο. Η αιτιολόγηση ενός τέτοιου προστίμου θα πρέπει να παρατίθεται στο κείμενο της απόφασης.

37. Παρότι οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές παραθέτουν τη γενική μεθοδολογία για τον υπολογισμό των προστίμων, οι ιδιαιτερότητες μίας ορισμένης υπόθεσης ή η ανάγκη διασφάλισης του αποτρεπτικού χαρακτήρα του προστίμου, μπορεί να δικαιολογούν απόκλιση από τη μεθοδολογία αυτή ή από τα όρια που καθορίζονται στο σημείο 21.

38. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα εφαρμόζονται σε όλες τις υποθέσεις στις οποίες κοινοποιήθηκε ανακοίνωση αιτιάσεων μετά την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα, ανεξαρτήτως εάν το πρόστιμο επιβάλλεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 ή του άρθρου 15 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 17 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) 17 της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 [ήδη 81 και 82] της Συνθήκης (ΕΕ 13 της 21.2.1962, σ. 204).

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ — ΒΕΛΓΙΟ

Κρατικές ενισχύσεις C 14/2006 (πρώην N 624/2005) — Ενίσχυση επαγγελματικής κατάρτισης στη General Motors Belgium

Ανακοίνωση για δημοσίευση στην ΕΕ με γνώμονα το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ

(2006/C 210/03)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Με επιστολή της 26ης Απριλίου 2006 που αναδημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα του κειμένου της επιστολής στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, η Επιτροπή κοινοποίησε στο Βέλγιο την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την ενίσχυση για επαγγελματική εκπαίδευση που συνδέεται με την προαναφερθείσα ενίσχυση.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί της ενίσχυσης στην επαγγελματική κατάρτιση για την οποία η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας περίληψης και της επιστολής που ακολουθεί, στην ακόλουθη διεύθυνση:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Greffe
Rue de la Loi/Wetstraat, 200
B-1049 Brussels
Fax No: (32-2) 296 12 42

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στο Βέλγιο. Το απόρρητο της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους που υποβάλλει τις παρατηρήσεις μπορεί να ζητηθεί γραπτώς με μνεία των σχετικών λόγων.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η σχεδιαζόμενη ενίσχυση επαγγελματικής κατάρτισης στην General Motors Belgium στην Αμβέρσα κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή με επιστολή της 8ης Δεκεμβρίου 2005. Η Επιτροπή ζήτησε πρόσθετες πληροφορίες στις 4 Ιανουαρίου 2006 και στις 15 Φεβρουαρίου 2006, και το Βέλγιο απάντησε με τις επιστολές από 7 Φεβρουαρίου 2006 και 2 Μαρτίου 2006, αντίστοιχα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Δικαιούχος της ενίσχυσης είναι η General Motors Belgium στην Αμβέρσα, η οποία αποτελεί μέρος της General Motors Corporation («GMC»). Η εταιρεία παράγει αφενός ανταλλακτικά αυτοκινήτων για εσωτερική χρήση και για άλλες θυγατρικές εταιρείες της GMC και, αφετέρου, συναρμολογεί αυτοκίνητα. Το 2004, παρήγαγε 231 000 αυτοκίνητα, από τα οποία ποσοστό 96 % εξάχθηκε σε 44 χώρες. Η εταιρεία απασχολεί σήμερα 5 400 εργαζόμενους.

Η General Motors Belgium ανήγγειλε επενδυτικό πρόγραμμα 127 εκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο 2005-2007, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής μιας νέας έκδοσης του μοντέλου Astra με αποσπώμενη οροφή (τύπου «cabrio») καθώς και του διπλασιασμού της παραγωγικής ικανότητας του πιεστηρίου. Καταρτίστηκε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης σχετικά με τις πρόσθετες αυτές δραστηριότητες που θα εκτελεστούν κατά την περίοδο 2005-2007. Το επιλέξιμο κόστος ανέρχεται σε 19,9 εκατομμύρια EUR και η κοινοποιηθείσα ενίσχυση ad-hoc της περιφέρειας της Φλάνδρας (Vlaamse Gemeenschap) σε 5,3 εκατομμύρια EUR.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Στο στάδιο αυτό, η Επιτροπή αμφιβάλει εάν το μέτρο ενίσχυσης μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ βάσει των ακόλουθων λόγων: φαίνεται αμφίβολο εάν η ενίσχυση είναι

αναγκαία για το δικαιούχο προκειμένου να πραγματοποιήσει τις σχετικές δραστηριότητες κατάρτισης. Η ενίσχυση επαγγελματικής κατάρτισης δεν φαίνεται να ενθαρρύνει την εταιρεία να αναλάβει «πρόσθετες» δραστηριότητες επαγγελματικής κατάρτισης πέραν εκείνων που διεξάγονται ήδη με βάση τις δυνάμεις της αγοράς. Φαίνεται ότι καλύπτει λειτουργικό κόστος που αναλαμβάνεται συνήθως από την εταιρεία και, ως εκ τούτου, συνιστά λειτουργική ενίσχυση που προκαλεί στρέβλωση του ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, στο στάδιο αυτό η Επιτροπή δεν μπορεί να αποκλείσει ότι η ενίσχυση δημιουργήσει μια σημαντική στρέβλωση του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει των αμφιβολιών που παρατίθενται ανωτέρω, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της Συνθήκης (ΕΚ).

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«Par la présente, la Commission a l'honneur d'informer la Belgique qu'après avoir examiné les informations fournies par vos autorités sur la mesure citée en objet, elle a décidé d'ouvrir la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE.

PROCÉDURE

- (1) Le projet d'aide à la formation en faveur de General Motors Belgium à Anvers a été notifié à la Commission par une lettre datée du 8 décembre 2005 et enregistrée le 14 décembre 2005. La Commission a demandé des renseignements complémentaires le 4 janvier 2006, demande à laquelle la Belgique a répondu par lettre datée du 7 février 2006 et enregistrée le 10 février 2006. Le 15 février 2006, la Commission a demandé de nouveaux éclaircissements qui lui ont été fournis par lettre datée du 2 mars 2006 et enregistrée le 8 mars 2006.

DESCRIPTION DU PROJET

(2) Le bénéficiaire de l'aide serait la société General Motors Belgium établie à Anvers, qui fait partie de General Motors Corporation ("GMC"). La société, qui a été créée en 1924, produit des pièces détachées pour son propre usage ainsi que pour celui d'autres filiales de GMC, et assure le montage de véhicules automobiles. En 2004, elle a produit 231 000 voitures, dont 96 % ont été exportées vers 44 pays. L'usine assure actuellement le montage du modèle Opel Astra, qui se situe sur un segment particulièrement concurrentiel du marché automobile. La société emploie actuellement 5 400 salariés.

(3) General Motors Belgium a annoncé un programme d'investissement de 127 millions EUR pour la période 2005-2007 comprenant:

a) la production d'une nouvelle version du modèle Astra: en plus des trois versions déjà produites, l'usine fabriquera l'Astra TwinTop avec toit rigide escamotable (le "cabrio"). Jusqu'à présent, la version "cabrio" n'était pas produite par GM Europe, mais sous-traitée à la société italienne Bertone;

b) le doublement de la capacité de l'atelier d'emboutissage: le développement de l'activité d'emboutissage s'inscrit dans le cadre de la stratégie de GM Europe visant à mieux répondre aux besoins locaux. L'amélioration de l'auto-approvisionnement en pièces de carrosserie et de l'efficacité de la logistique entre les différentes filiales du groupe permet de réduire le transport de pièces entre les usines.

(4) Ces deux activités supplémentaires permettent de limiter la réduction des effectifs à Anvers et d'assurer l'avenir de l'usine. Elles supposent la mise en place de nouvelles machines, de nouvelles composantes, de nouvelles techniques de montage et de nouvelles méthodes de travail. C'est pourquoi un programme de formation lié à ces activités supplémentaires a été organisé sur la période 2005-2007. Les coûts admissibles s'élèvent à 19,9 millions EUR, tandis que l'aide notifiée se chiffre à 5,3 millions EUR. Anvers se situant dans une région non assistée, l'intensité maximale de l'aide est de 50 % pour la formation générale et de 25 % pour la formation spécifique. L'aide doit être accordée sous la forme d'une aide "ad hoc" par la région flamande (*Vlaamse Gemeenschap*).

(5) D'après les renseignements fournis par la Belgique, le programme comprend une partie "formation générale", dont le coût s'élève à 5,43 millions EUR et qui couvrira les activités liées aux postes suivants:

- formation technique ⁽¹⁾: 2,63 millions EUR;
- formation de base ⁽²⁾: 0,79 million EUR;
- coordination générale: 0,89 million EUR;
- environnement de travail simulé ⁽³⁾: 1,89 million EUR.

⁽¹⁾ Formation dans le domaine du soudage manuel, du soudage de l'aluminium, de la robotique, etc.

⁽²⁾ Formation informatique (excel, access, word, power point, etc.), aptitudes sociales (présentation, communication, gestion d'une équipe, etc.) et amélioration des connaissances de base (finance pour les non-financiers, ISO, etc.).

⁽³⁾ Formation, destinée à l'ensemble des salariés, sur les principes d'une production mondialisée mis en oeuvre dans un environnement de travail complexe. Dans un environnement de travail simulé, explication des concepts suivants et démonstration de leur importance croissante: organisation du lieu de travail, normalisation, gestion visuelle, économies de coûts, améliorations permanentes, etc.

(6) Les coûts de la "formation spécifique" s'élèvent à 10,47 millions EUR et couvrent les activités liées aux postes suivants:

- formation dans l'entreprise: 4,54 millions EUR;
- formation technique spécifique liée à l'activité d'emboutissage: 4,35 millions EUR;
- formation technique spécifique liée à la production du nouveau modèle: 4,82 millions EUR.

APPRÉCIATION DE L'AIDE

Existence d'une aide

(7) À ce stade, la Commission estime que la mesure en cause constitue une aide d'État au sens de l'article 87, paragraphe 1, du traité CE: elle est en effet attribuée sous la forme d'une subvention du gouvernement flamand et est donc financée par des ressources d'État. La mesure est en outre sélective puisqu'elle ne concerne que General Motors Belgium et elle est donc susceptible de fausser la concurrence en conférant à cette entreprise un avantage sur d'autres concurrents qui ne bénéficient pas de l'aide. Enfin, le marché automobile se caractérise par des échanges intensifs entre les États membres. En outre, la Commission note que les usines de GM en Europe sont situées dans des États membres différents. L'aide pourrait donc fausser la concurrence et affecter les échanges entre les États membres. Compte tenu de ce qui précède, la Commission est parvenue à la conclusion que la mesure notifiée constitue une aide d'État. Au stade actuel de la procédure, la Belgique ne conteste pas cette conclusion.

Base juridique de l'appréciation

(8) La Belgique demande que l'aide soit approuvée sur la base du règlement (CE) n° 68/2001 de la Commission du 12 janvier 2001 concernant l'application des articles 87 et 88 du traité CE aux aides à la formation ⁽⁴⁾ (ci-après dénommé "le règlement"). L'aide est en effet liée à un programme de formation.

(9) Conformément à l'article 5 du règlement, si le montant de l'aide accordée à une même entreprise pour un projet individuel de formation est supérieur à 1 million EUR, l'aide n'est pas exemptée de l'obligation de notification prévue à l'article 88, paragraphe 3, du traité. La Commission note qu'en l'espèce, l'aide prévue s'élève à 5,338 millions EUR, qu'elle doit être accordée à une seule entreprise et que le projet de formation est un projet individuel. Elle considère donc que l'obligation de notification s'applique à l'aide en cause et qu'elle a été respectée par la Belgique.

(10) Le considérant 16 du règlement explique pourquoi ce type d'aide ne peut être automatiquement exempté: "Les aides d'un montant élevé doivent continuer à être évaluées individuellement par la Commission avant d'être attribuées".

⁽⁴⁾ JO L 10 du 13.1.2001, p. 20.

(11) La mesure n'étant pas exemptée en vertu du règlement, elle doit être appréciée directement sur la base de l'article 87, paragraphe 3, point c), qui dispose que peuvent être considérées comme compatibles avec le marché commun "les aides destinées à faciliter le développement de certaines activités ou de certaines régions économiques, quand elles n'altèrent pas les conditions des échanges dans une mesure contraire à l'intérêt commun". Lorsqu'elle apprécie une aide individuelle à la formation qui, en raison de son montant, ne bénéficie pas de l'exemption prévue par le règlement et qui doit donc être évaluée directement sur la base de l'article 87, paragraphe 3, point c), la Commission recourt néanmoins, par analogie, aux mêmes principes directeurs que ceux figurant dans le règlement. Cela se traduit notamment par la vérification du respect des autres conditions formelles d'exemption visées dans le règlement, même si la Commission ne se contente pas de vérifier le respect de ces conditions.

Compatibilité avec le marché commun

- (12) La Commission considère à ce stade que le projet notifié remplit les conditions formelles d'exemption prévues à l'article 4 du règlement. Premièrement, les coûts admissibles notifiés semblent conformes à l'article 4, paragraphe 7, du règlement. En particulier, les coûts de personnel des participants au projet de formation qui sont couverts par l'aide semblent avoir été limités au total des autres coûts admissibles. Deuxièmement, conformément aux paragraphes 2 et 3 de l'article susmentionné, l'intensité de l'aide a été limitée à 25 % pour la formation spécifique et à 50 % pour la formation générale. GM Belgium est en effet une grande entreprise située dans une région non assistée et la formation n'est pas destinée à des travailleurs défavorisés.
- (13) Toutefois, après avoir analysé les informations disponibles, la Commission doute que la mesure puisse être jugée compatible avec le marché commun en application de l'article 87, paragraphe 3, point c), du traité CE. En effet, elle doute que l'aide soit nécessaire pour que le bénéficiaire puisse entreprendre les activités de formation concernées.
- (14) La Commission note que la nécessité de l'aide est un critère de compatibilité général. En effet, lorsque l'aide ne se traduit pas par la réalisation d'activités supplémentaires par le bénéficiaire, elle ne saurait être considérée comme ayant un effet favorable. Elle est alors considérée comme ayant pour seul effet de fausser la concurrence et ne peut par conséquent être autorisée. S'agissant de la compatibilité au titre de l'article 87, paragraphe 3, point c), du traité CE, l'aide ne "facilite" pas le développement d'activités économiques dès lors que l'entreprise aurait entrepris les activités subventionnées de toute façon et notamment en l'absence d'aide.
- (15) Dans le contexte de l'aide à la formation, le considérant 10 du règlement dispose que "La formation a généralement des effets externes positifs pour la société dans son ensemble, dans la mesure où elle augmente le vivier de travailleurs qualifiés dans lequel d'autres entreprises peuvent puiser, où elle améliore la compétitivité de l'industrie communautaire et où elle joue un rôle important dans les stratégies pour l'emploi. Étant donné que les entreprises de la Communauté sous-investissent généralement dans la formation de leurs travailleurs, les aides d'État pourraient contribuer à corriger cette imperfection du marché et peuvent donc être considérées, sous certaines conditions, comme compatibles avec le marché commun et, par conséquent, être exemptées de l'obligation de notification préalable." Le considé-

rant 11 ajoute qu'il convient de veiller à ce que "les aides d'État soient limitées au minimum nécessaire pour réaliser l'objectif communautaire que les forces du marché ne permettraient pas, à elles seules, d'atteindre [...]".

- (16) À cet égard, l'imperfection du marché reconnue par le règlement est que les entreprises "sous-investissent dans la formation de leurs travailleurs" par rapport à ce qui serait optimal pour le bien-être général de la Communauté. En effet, lorsqu'elle prévoit de nouvelles activités de formation, une entreprise compare généralement le coût de ces activités aux bénéfices qu'elle peut en retirer (tels qu'une hausse de la productivité ou la capacité de produire de nouveaux produits). Il est rare qu'elle tienne compte des bénéfices pour la société dans son ensemble qu'elle ne peut obtenir pour elle-même. Elle examinera également les solutions de rechange (moins onéreuses) à la formation, telles que le recrutement d'une main-d'œuvre déjà qualifiée (au détriment éventuellement des salariés en place). C'est pourquoi l'aide à la formation remédie utilement dans certains cas à une défaillance spécifique du marché. Dans ces circonstances, l'aide est "nécessaire pour réaliser l'objectif communautaire que les forces du marché ne permettraient pas, à elles seules, d'atteindre".
- (17) En ce qui concerne les activités de formation liées au lancement du nouveau modèle, on peut douter de l'effet d'incitation de l'aide notifiée par la Belgique. En effet, une fois que GM Europe a pris la décision de produire ce modèle en interne, il devient indispensable d'engager des frais de formation pour mettre en œuvre cette décision commerciale. La Commission note que dans l'industrie automobile, la production d'un nouveau modèle est un facteur normal et régulier, nécessaire au maintien de la compétitivité. Les frais de formation associés au lancement d'un nouveau modèle sont donc généralement supportés par les constructeurs automobiles sur la seule base de l'incitation commerciale. De fait, afin de produire de nouveaux modèles, les constructeurs automobiles doivent former leur main-d'œuvre aux nouvelles techniques à adopter. Il est par conséquent plus que probable que GM aurait entrepris les activités de formation en question de toute façon et notamment en l'absence d'aide. Ce comportement semble être celui de la plupart des concurrents du secteur. L'aide à la formation ne semble donc pas nécessaire dans ce contexte. Elle n'encourage pas l'entreprise à entreprendre des activités de formation "supplémentaires", en plus de celles déjà réalisées sur la base des forces du marché. Elle semble couvrir des dépenses de fonctionnement normalement supportées par l'entreprise et constituer de ce fait une aide au fonctionnement qui fausse la concurrence.
- (18) L'effet d'incitation de l'aide en faveur du développement de l'activité d'emboutissage peut également être mis en doute: les frais de formation liés à cette activité sont nécessaires pour (augmenter) la production de pièces détachées, qui constitue une activité normale dans l'industrie automobile. Les pièces détachées constituent des moyens de production importants et indispensables pour l'usine de montage et représentent une part significative du coût des voitures. Les forces du marché devraient donc suffire, à elles seules, à inciter la société à supporter les frais de formation correspondants. Il est par conséquent probable que les activités de formation couvertes auraient été entreprises de toute façon et notamment en l'absence d'aide. L'aide ne semble pas déboucher sur une formation supplémentaire, mais couvrir des dépenses de fonctionnement normales de l'entreprise, réduisant ainsi ses coûts normaux et faussant la concurrence.

(19) La Commission demande donc à la Belgique d'expliquer pourquoi en l'espèce, et contrairement à ce que l'on peut observer chez la plupart des constructeurs automobiles dans la Communauté, elle estime que le bénéficiaire n'aurait pas la capacité (ou la volonté) de couvrir les coûts attendus des activités de formation par les bénéfices (par exemple la capacité de produire un nouveau modèle et/ou l'augmentation de la productivité du personnel formé) qu'il peut en retirer. À ce stade, la Belgique n'a pas fourni d'informations sur l'existence d'éventuels obstacles permettant à la Commission de conclure que les forces du marché ne suffisent pas, à elles seules, à inciter le bénéficiaire à entreprendre le programme de formation envisagé.

DÉCISION

(20) Compte tenu des considérations qui précèdent, la Commission a décidé d'engager la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE et enjoint à la Belgique de lui fournir, dans un délai d'un mois à compter de la réception de la présente, tous les documents, informations et données nécessaires pour apprécier la compatibilité de l'aide. Elle invite la Belgique à transmettre immédiatement copie de cette lettre au bénéficiaire potentiel de l'aide.

(21) La Commission tient à rappeler à la Belgique l'effet suspensif de l'article 88, paragraphe 3, du traité CE, et se réfère à l'article 14 du règlement (CE) n° 659/1999 du Conseil, qui stipule que toute aide illégale pourra faire l'objet d'une récupération auprès de son bénéficiaire.

(22) Par la présente, la Commission avise la Belgique qu'elle informera les intéressés par la publication de la présente lettre et d'un résumé de celle-ci au *Journal officiel de l'Union européenne*. Elle informera également les intéressés dans les pays de l'AELE signataires de l'accord EEE par publication d'une communication dans le supplément EEE du *Journal officiel*, ainsi que l'autorité de surveillance de l'AELE, en lui envoyant une copie de la présente. Tous les intéressés susmentionnés seront invités à présenter leurs observations dans un délai d'un mois à compter de la date de cette publication.»

«Hierbij stelt de Commissie België ervan in kennis dat zij, na de door uw autoriteiten over de bovenvermelde steunmaatregel verstrekte inlichtingen te hebben onderzocht, heeft besloten de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden.

PROCEDURE

(1) De voorgenomen opleidingssteun voor General Motors Belgium in Antwerpen is bij de Commissie aangemeld bij brief van 8 december 2005, die op 14 december 2005 is geregistreerd. De Commissie heeft op 4 januari 2006 om nadere informatie verzocht, waarop België heeft gereageerd bij brief van 7 februari 2006, die op 10 februari 2006 is geregistreerd. De Commissie heeft op 15 februari 2006 om verdere toelichtingen gevraagd, die zijn verstrekt bij brief van 2 maart 2006, die op 8 maart 2006 is geregistreerd.

BESCHRIJVING VAN HET PROJECT

(2) De begunstigde van de steun is General Motors Belgium in Antwerpen, dat onderdeel is van de General Motors Corporation („GMC”). Het bedrijf, dat in 1924 werd geopend, produceert auto-onderdelen voor intern gebruik en voor andere dochtermaatschappijen van GMC enerzijds, en assembleert auto's anderzijds. In 2004 produceerde het 231 000 auto's, waarvan 96 % werd geëxporteerd naar 44 landen. In het bedrijf wordt momenteel het model Opel Astra geassembleerd, dat zich bevindt in een segment van de automobiemarkt waar de concurrentie bijzonder intens is. Het bedrijf heeft momenteel 5 400 mensen in dienst.

(3) General Motors Belgium heeft voor de periode 2005-2007 een investeringsprogramma ter waarde van 127 miljoen EUR aangekondigd dat de volgende elementen omvat:

a) De productie van een nieuwe versie van het model Astra: naast de 3 reeds bestaande versies zal het bedrijf nu ook de Astra TwinTop met inklapbaar hardtopdak („cabrio”) gaan maken. Tot dusver werd de „cabrio”-versie niet door GM Europe gebouwd, maar werd de productie van dit model uitbesteed aan het Italiaanse bedrijf Bertone;

b) Verdubbeling van de capaciteit van de perserij: de uitbreiding van deze activiteit is een onderdeel van de strategie van GM Europe om beter op de lokale behoeften te kunnen inspelen. Door een hogere zelfvoorzieningsgraad voor carrosseriedelen en een efficiëntere logistiek tussen verschillende dochtermaatschappijen van de groep zullen de kosten voor het transport van onderdelen tussen fabrieken kunnen worden teruggedrongen.

(4) Dankzij deze twee nieuwe activiteiten kan de inkrimping van het personeelsbestand in Antwerpen worden beperkt en de toekomst van de fabriek worden veiliggesteld. Het opzetten van deze activiteiten gaat gepaard met het installeren van nieuwe machines, het gebruik van nieuwe componenten en de invoering van nieuwe werkmethodes. Daarom is voorzien in een opleidingsprogramma voor de periode 2005-2007. De in aanmerking komende kosten bedragen 19,9 miljoen EUR en de aangemelde steun 5,3 miljoen EUR. Aangezien Antwerpen geen steungebied is, bedraagt de maximale steunintensiteit 50 % voor algemene en 25 % voor specifieke opleidingen. De voorgenomen steun wordt toegekend in de vorm van ad-hoc steun van de Vlaamse Gemeenschap.

(5) Volgens de door België verstrekte informatie omvat het programma elementen van „algemene opleiding” ten belope van 5,43 miljoen EUR. De investeringen voor algemene opleiding hebben betrekking op activiteiten in verband met:

— Technische trainingen ⁽⁵⁾: 2,63 miljoen EUR;

— Algemeen vormingsaanbod ⁽⁶⁾: 0,79 miljoen EUR;

⁽⁵⁾ Manueel lassen, aluminium lassen, robotica, enz.

⁽⁶⁾ PC-trainingen (excel, access, word, power point, enz.), sociale vaardigheden (presenteren, communiceren, leiden van een team, enz.) en upgrade van basiskennis (Finance for non Finance, ISO, enz.).

- Algemene coördinatie: 0,89 miljoen EUR;
 - Gesimuleerde werkomgeving ⁽⁷⁾: 1,89 miljoen EUR.
- (6) De uitgaven voor „specifieke opleiding” bedragen 10,47 miljoen EUR en hebben betrekking op activiteiten in verband met:
- On the job training: 4,54 miljoen EUR;
 - Specifieke technische trainingen met betrekking tot de perserij-activiteiten: 4,35 miljoen EUR;
 - Specifieke technische trainingen met betrekking tot de productie van het nieuwe model: 4,82 miljoen EUR.

BEOORDELING VAN DE STEUNMAATREGEL

De vraag of er sprake is van steun

- (7) In dit stadium is de Commissie van oordeel dat de betrokken maatregel staatssteun in de zin van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag vormt: de steun bestaat uit een subsidie van de Vlaamse overheid en wordt dus bekostigd uit staatsmiddelen. De maatregel is selectief aangezien hij alleen ten goede komt aan General Motors Belgium. Van deze selectieve subsidie kan worden verwacht dat zij de mededinging zal vervalsen, doordat aan General Motors Belgium een voordeel wordt verschaft ten opzichte van concurrenten die geen steun ontvangen. Ten slotte is het zo dat de markt voor motorvoertuigen gekenmerkt wordt door een intensief handelsverkeer tussen lidstaten. Voorts merkt de Commissie op dat de fabrieken van GM Europe in verschillende lidstaten zijn gevestigd. De steun kan dus mededingingvervalsend werken en het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloeden. Gezien het bovenstaande concludeert de Commissie dat de aangemelde maatregel staatssteun inhoudt. In dit stadium bestrijdt België deze conclusie niet.

Rechtsgrondslag voor de beoordeling

- (8) België vraagt de steun goed te keuren op grond van Verordening (EG) nr. 68/2001 van de Commissie van 12 januari 2001 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op opleidingssteun ⁽⁸⁾ („de verordening”). De steunmaatregel heeft inderdaad betrekking op een opleidingsprogramma.
- (9) Volgens artikel 5 van de verordening geldt de vrijstelling van de in artikel 88, lid 3, van het Verdrag bedoelde aanmeldingsverplichting niet, wanneer het bedrag dat voor één enkel opleidingsproject aan één onderneming wordt verleend meer dan 1 miljoen EUR bedraagt. De Commissie merkt op dat de voorgenomen steun in deze zaak 5,338 miljoen EUR bedraagt, dat de steun aan één enkele onderneming wordt uitgekeerd, en dat het opleidingsproject één enkel project is. Bijgevolg concludeert de Commissie dat de aanmeldingsverplichting geldt voor de voorgenomen steun en dat België deze verplichting in acht heeft genomen.

- (10) In overweging 16 van de verordening wordt uitgelegd waarom dergelijke steun niet automatisch kan worden vrijgesteld: „Er dient te worden bepaald dat, wanneer met steunmaatregelen aanzienlijke bedragen gemoeid zijn, deze maatregelen door de Commissie individueel moeten worden beoordeeld alvorens zij ten uitvoer worden gelegd.”
- (11) Aangezien de maatregel niet krachtens de verordening is vrijgesteld, moet deze rechtstreeks worden beoordeeld op basis van artikel 87, lid 3, onder c), waarin is bepaald dat „steunmaatregelen om de ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid of van bepaalde regionale economieën te vergemakkelijken, mits de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt daardoor niet zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad” als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt kunnen worden beschouwd. Bij de beoordeling van een individuele opleidingssteunmaatregel die, wegens de omvang daarvan, niet in aanmerking komt voor de vrijstelling waarin de verordening voorziet, en bijgevolg rechtstreeks op basis van artikel 87, lid 3, onder c), moet worden beoordeeld, past de Commissie evenwel naar analogie hetzelfde leidende principe als bedoeld in de verordening toe. Dit houdt met name in dat wordt nagegaan of wordt voldaan aan de overige formele criteria voor vrijstelling waarin de verordening voorziet. De Commissie hoeft zich echter niet te beperken tot louter controle op de naleving van deze criteria.

Verenigbaarheid met de gemeenschappelijke markt

- (12) Wat betreft de in artikel 4 van de verordening vastgestelde formele criteria voor vrijstelling, is de Commissie in dit stadium van oordeel dat het aangemelde project daaraan voldoet. In de eerste plaats lijken de opgegeven in aanmerking komende kosten te voldoen aan artikel 4, lid 7, van de verordening. Met name lijken de door de steun gedekte loonkosten voor de cursisten beperkt tot het totaalbedrag van de overige in aanmerking komende kosten. Ten tweede is overeenkomstig de leden 2 en 3 van genoemd artikel de steunintensiteit beperkt tot 25 % voor specifieke opleiding en 50 % voor algemene opleiding. GM Belgium is namelijk een grote onderneming in een niet-steungebied en de opleiding wordt niet aan benadeelde werknemers gegeven.
- (13) Op basis van een analyse van de beschikbare informatie twijfelt de Commissie er echter aan dat de maatregel als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt kan worden verklaard overeenkomstig artikel 87, lid 3, onder c), van het EG-Verdrag. Het lijkt namelijk twijfelachtig dat de steun noodzakelijk is voor de begunstigde om de betrokken opleidingen te organiseren.
- (14) De Commissie merkt op dat de noodzaak van de steun een algemeen verenigbaarheids criterium is. Wanneer de steun er niet toe leidt dat de begunstigde extra activiteiten onderneemt, kan de steun namelijk niet geacht worden enig gunstig effect te hebben. Hij wordt dan alleen als mededingingvervalsend beschouwd en kan dus niet worden toegestaan. Wat betreft de eventuele verenigbaarheid van de steun op grond van artikel 87, lid 3, onder c), van het EG-Verdrag, kan niet worden gesteld dat de steun de ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid „vergemakkelijkt” wanneer de onderneming de ondersteunde activiteiten hoe dan ook zou hebben ondernomen, dus ook zonder steun.

⁽⁷⁾ Opfrissingscursus voor alle medewerkers over de globale productie-principes die worden toegepast in een complexe werkomgeving. In een gesimuleerde werkomgeving, uitleg van concepten en aantonen van toenemend belang van: werkplaatsorganisatie, standardisatie, visueel management, kostenbesparing, permanente verbetering, enz.

⁽⁸⁾ PB L 121 van 13.1.2001, blz. 20.

- (15) Met betrekking tot opleidingssteun wordt in overweging 10 van de verordening het volgende gesteld: „Opleiding heeft over het algemeen positieve externe effecten voor de samenleving als geheel, omdat zij het aanbod van geschoolde arbeidskrachten waaruit andere ondernemingen kunnen putten verhoogt, het concurrentievermogen van de communautaire industrie verbetert en een belangrijke rol in de werkgelegenheidsstrategie speelt. Gelet op het feit dat de ondernemingen in de Gemeenschap over het algemeen te weinig in de opleiding van hun werknemers investeren, kan staatssteun helpen deze onvolkomenheid van de markt te corrigeren, zodat dergelijke steun onder bepaalde voorwaarden als met de gemeenschappelijke markt verenigbaar kan worden beschouwd en bijgevolg van voorafgaande aanmelding kan worden vrijgesteld.” In overweging 11 is voorts vermeld dat het nodig is „ervoor te zorgen dat de staatssteun beperkt blijft tot wat strikt noodzakelijk is voor het bereiken van de, door de marktkrachten alleen niet verwezenlijkbare, doelstelling van de Gemeenschap [...]”.
- (16) In dit verband bestaat de door de verordening gesignaleerde onvolkomenheid van de markt erin dat ondernemingen „te weinig in de opleiding van hun werknemers investeren”, vergeleken met hetgeen optimaal zou zijn voor de algehele welvaart van de Gemeenschap. Bij het plannen van nieuwe opleidingsactiviteiten zetten ondernemingen meestal de daaraan verbonden kosten af tegen de verwachte baten (zoals productiviteitsstijging of de mogelijkheid nieuwe producten te vervaardigen). Over het algemeen houdt de onderneming geen rekening met de baten voor de samenleving als geheel waar zij zelf niet direct profijt van kan trekken. Ook zal zij kijken of er (goedkopere) alternatieven zijn voor opleiding, zoals het in dienst nemen van reeds geschoolde arbeidskrachten (mogelijk ten koste van het huidige personeel). Bijgevolg wordt met opleidingssteun in bepaalde gevallen daadwerkelijk een specifieke onvolkomenheid van de markt gecorrigeerd. In die situatie is steun „noodzakelijk voor het bereiken van de, door de marktkrachten alleen niet verwezenlijkbare, doelstelling van de Gemeenschap”.
- (17) Wat betreft de opleidingsactiviteiten in verband met het lanceren van een nieuw model, moet het stimulerende effect van de door België aangemelde steun in twijfel worden getrokken. Zodra GM Europe heeft besloten dit model intern te gaan produceren, worden de opleidingskosten namelijk noodzakelijk voor de uitvoering van dat bedrijfsvoeringsbesluit. De Commissie merkt op dat in de automobiellindustrie het in productie nemen van een nieuw model een normale en regelmatig voorkomende gebeurtenis is, die nodig is om het concurrentievermogen op peil te houden. De aan de lancering van een nieuw model verbonden opleidingskosten zijn bijgevolg normale, door de autofabrikanten onder druk van de markt gemaakte kosten. Om nieuwe modellen te kunnen bouwen moeten de fabrikanten hun personeel namelijk vertrouwd maken met de nieuwe technieken die daartoe moeten worden ingevoerd. Bijgevolg is het zeer waarschijnlijk dat GM de opleidingsactiviteiten in kwestie in ieder geval, en dus ook zonder steun, zou hebben ondernomen. De meeste concurrenten in de sector lijken een vergelijkbare aanpak te volgen. Bijgevolg lijkt opleidingssteun in dit verband niet noodzakelijk. De steun zet het bedrijf er niet toe aan extra activiteiten te ontplooiën naast die welke reeds onder druk van de marktkrachten worden ondernomen. Hij lijkt integendeel te zullen worden gebruikt om bedrijfskosten te dekken die normaal door de onderneming worden gedragen, en lijkt dus neer te komen op mededingingvervalsende exploitatiesteun.
- (18) Even kritisch moet worden gekeken naar het stimulerende effect van de steun voor uitbreiding van de perserij-activiteiten: kosten voor opleidingen op dit gebied zijn noodzakelijke voor (uitbreiding van) de productie van auto-onderdelen, een normale activiteit in de automobiellindustrie. Onderdelen vormen een belangrijke en zelfs onmisbare input voor de assemblagefabriek, en vertegenwoordigen een belangrijk aandeel van de kostprijs van de auto's. Het lijkt er dus op dat de marktkrachten op zich een voldoende krachtige impuls voor de onderneming zijn om het nodige geld voor opleidingen uit te geven. Bijgevolg zouden de gesubsidieerde opleidingsactiviteiten waarschijnlijk toch wel zijn ondernomen, ook zonder steun. De steun lijkt er niet toe te leiden dat meer opleidingen worden gegeven, maar lijkt alleen maar normale exploitatiekosten van de onderneming te dekken, waardoor deze goedkoper kan werken en de mededinging wordt vervalst.
- (19) Daarom verzoekt de Commissie België toe te lichten waarom het, in tegenspraak met wat bij de meeste autofabrikanten in de Gemeenschap wordt geconstateerd, in dit bepaalde geval van mening is dat de begunstigde niet in staat (of bereid) zou zijn om de opleidingskosten te financieren uit de verwachte baten (bij voorbeeld de mogelijkheid een nieuw model te produceren en/of een grotere productiviteit van het personeel door de opleiding). Tot dusver heeft België nog geen informatie verstrekt over eventuele belemmeringen waaruit de Commissie zou kunnen opmaken dat de marktkrachten alleen een onvoldoende stimulans vormen om het voorgenoemde opleidingsprogramma te ondernemen.

BESLUIT

- (20) Gelet op de bovenstaande overwegingen, heeft de Commissie besloten de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden en maant zij België aan, haar binnen één maand na de datum van ontvangst van dit schrijven, alle bescheiden, inlichtingen en gegevens te verstrekken die noodzakelijk zijn om de verenigbaarheid van de steunmaatregel te beoordelen. Zij verzoekt België onverwijld een afschrift van dit schrijven aan de potentiële begunstigde van de steunmaatregel te doen toekomen.
- (21) De Commissie wijst België op de schorsende werking van artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag. Zij verwijst ook naar artikel 14 van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad, waarin wordt gesteld dat elke onrechtmatige steun van de begunstigten kan worden teruggevorderd.
- (22) Voorts deelt de Commissie België mee, dat zij de belanghebbenden door de bekendmaking van dit schrijven en van een samenvatting ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* in kennis zal stellen. Tevens zal zij de belanghebbenden in de lidstaten van de EVA die partij zijn bij de EER-Overeenkomst door de bekendmaking van een mededeling in het EER-Supplement van het *Publicatieblad* in kennis stellen, alsmede de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA door haar een afschrift van dit schrijven toe te zenden. Alle bovengenoemde belanghebbenden zal worden verzocht hun opmerkingen te maken binnen één maand vanaf de datum van deze bekendmaking.»

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ — ΓΑΛΛΙΑ

Κρατική ενίσχυση C 88/97 — Crédit Mutuel (Livret bleu)

Πρόσκληση για την υποβολή παρατηρήσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ

(2006/C 210/04)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η Επιτροπή, με την επιστολή της τής 7 Ιουνίου 2006, που αναπαράγεται στην αυθεντική γλώσσα στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, κοινοποίησε στη Γαλλία την απόφασή της να επεκτείνει την διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ όσον αφορά τη χρηματοδότηση του Livret bleu (Μπλε βιβλιαρίου) της Crédit Mutuel.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το μέτρο για το οποίο η Επιτροπή κινεί την διαδικασία εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας περίληψης και της επιστολής που ακολουθεί, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Commission européenne
Direction générale de la Concurrence
SPA 3 — 6/05
B-1049 Bruxelles
Φαξ: (32-2) 296 12 42

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στη Γαλλία. Τα ενδιαφερόμενα μέρη που υποβάλλουν παρατηρήσεις μπορούν να ζητήσουν γραπτώς την τήρηση του εμπιστευτικού χαρακτήρα της ταυτότητάς τους προσδιορίζοντας τους σχετικούς λόγους.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η Επιτροπή, με επιστολή της 6ης Φεβρουαρίου 1998, κίνησε επίσημη διαδικασία έρευνας σχετικά με τα ενδεχόμενα μέτρα χορήγησης ενισχύσεων που περιλαμβάνονται στον μηχανισμό αποταμίευσης του Livret Bleu. Με απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 2002 ⁽¹⁾, η Επιτροπή κήρυξε ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά την ενίσχυση που χορήγησε η Γαλλική Δημοκρατία υπέρ της Crédit Mutuel και έδωσε εντολή να επιστραφεί η ενίσχυση. Η απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 2002 ακυρώθηκε από το Πρωτοδικείο στις 18 Ιανουαρίου 2005 λόγω ανεπαρκούς αιτιολογίας. Η Επιτροπή δεν άσκησε έφεση κατά της απόφασης του Πρωτοδικείου. Η Επιτροπή, για να απαντήσει στα διάφορα σημεία που προέκυψαν στην απόφαση αυτή, προβαίνει με την παρούσα ανακοίνωση σε επέκταση του πεδίου εφαρμογής της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 88 παράγραφος 2 της Συνθήκης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΟΠΟΙΟ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΙΝΕΙ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Το Livret Bleu είναι ένα προϊόν αποταμίευσης που έχει θεσπίσει η Crédit Mutuel. Η μερική φορολογική απαλλαγή του βιβλιαρίου αυτού θεσπίστηκε με νόμο της 27ης Δεκεμβρίου 1975, οι λεπτομέρειες εφαρμογής του οποίου καθορίζονται από διάφορα κείμενα, και ειδικότερα από την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1991, με την οποία θεσπίστηκε ο μηχανισμός όπως ισχύει σήμερα.

Το σημερινό σύστημα έχει ως στόχο την συγκέντρωση πόρων για τη μεταφορά τους κατόπιν εξ ολοκλήρου στην Caisse des Dépôts et Consignations (CDC) (Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων) με σκοπό τη χρηματοδότηση της κοινωνικής κατοικίας. Παράλληλα το σύστημα έχει επίσης ως στόχο να ενθαρρύνει την ιδιωτική αποταμίευση. Από την έναρξη ισχύος της εν λόγω απόφασης, σε αντιστάθμισμα της μεταφοράς στη CDC όλων των πόρων που συγκεντρώνονται στο Livret Bleu, το κράτος μέσω της CDC καταθέτει στην Crédit Mutuel:

- i) τους ακαθάριστους τόκους επί των αποταμιευόμενων ποσών (2,2 %) εκ των οποίων το 2 % καταβάλλεται στους καταθέτες ως καθαρή απόδοση του αποταμιευμάτος τους και το 0,2 % καταβάλλεται ως απαλλακτική εισφορά απευθείας από την Crédit Mutuel στο κράτος για το ένα τρίτο του φόρου που εξακολουθεί να οφείλεται. Οι εισπραττόμενοι τόκοι για τα ποσά που κατατίθενται στο Livret Bleu τυγχάνουν φορολογικής απαλλαγής κατά τα δύο τρίτα·
- ii) μια προμήθεια διαμεσολάβησης που αντιστοιχεί στο 1,1 % των συγκεντρουμένων ποσών.

⁽¹⁾ Απόφαση C 2003/216/ΕΚ της Επιτροπής, της 15ης Ιανουαρίου 2002, σχετικά με την κρατική ενίσχυση που εφαρμόζει η Γαλλική Δημοκρατία υπέρ της Crédit Mutuel (ΕΕ L 88 της 4.4.2003, σ. 39).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Η Επιτροπή προσδιόρισε ως μόνον ενδεχόμενο μέτρο ενίσχυσης την προμήθεια διαμεσολάβησης.

Η προμήθεια διαμεσολάβησης καταβάλλεται απευθείας από τη CDC στην Crédit Mutuel. Ωστόσο η CDC είναι δημόσια επιχείρηση που λειτουργεί εν προκειμένω για λογαριασμό του κράτους, το δε ποσό της προμήθειας διαμεσολάβησης καθορίζεται από το κράτος για να αντισταθμίσει τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Πληρούται, ως εκ τούτου, το κριτήριο περί κρατικών πόρων.

Στο μέτρο που δεν πληρούνται τα κριτήρια της νομολογίας Altmark, η δε προμήθεια διαμεσολάβησης χορηγείται αποκλειστικά στην Crédit Mutuel, το μέτρο αυτό παρέχει επιλεκτικά πλεονέκτημα στον δικαιούχο. Ειδικότερα, η Crédit Mutuel δεν θα λάμβανε καμία προμήθεια διαμεσολάβησης υπό κανονικές συνθήκες αγοράς, δηλαδή εκτός του συστήματος του livret bleu που έχει θεσπίσει το κράτος. Ο όρος σχετικά με το επιλεκτικό πλεονέκτημα φαίνεται, ως εκ τούτου, ότι πληρούται.

Το πλεονέκτημα που έχει χορηγηθεί στην Crédit Mutuel μπορεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές. Ειδικότερα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Crédit Mutuel δραστηριοποιείται στον τραπεζικό τομέα, που είναι μια ανταγωνιστική αγορά όπου διεξάγονται ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

Η επίδραση στις συναλλαγές των ενισχύσεων που χορηγούνται σε ένα τραπεζικό ίδρυμα είναι ιδιαίτερα αισθητή ειδικότερα λόγω του ότι το τραπεζικό ίδρυμα μπορεί να ασκήσει τραπεζικές δραστηριότητες σε άλλα κράτη μέλη μέσω θυγατρικών του (η ίδρυση των οποίων δεν απαιτεί πλέον προηγούμενη έγκριση) και διότι είναι πλέον καθεστώς η ελεύθερη παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών.

Η Επιτροπή δέχθηκε ότι το σύστημα είχε ως αποστολή -χαρακτηριζόμενη ως παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος- τη συγκέντρωση των καταθέσεων με προορισμό τις κοινωνικές κατοικίες και θα προβεί, ως εκ τούτου, στην ανάλυση του συμβιβασμού του μέτρου αυτού σε σχέση προς το άρθρο 86 παράγραφος 2 της Συνθήκης. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα στηριχτεί την ανάλυσή της για μια ενδεχόμενη υπεραντιστάθμιση των δαπανών που προκαλούνται από την παροχή υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος στην έκθεση εμπειρογνομosύνης που χρησιμοποιήθηκε στην προαναφερθείσα απόφαση του 2002, καθώς και στα δεδομένα που θα ανακοινωθούν στην Επιτροπή κατά την διάρκεια της παρούσας διαδικασίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, του Συμβουλίου, ο δικαιούχος κάθε παράνομης ενίσχυσης μπορεί να κληθεί να την επιστρέψει.

KEIMENO THΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«Par la présente, la Commission a l'honneur d'informer la République française qu'après avoir examiné les informations en sa possession suite à l'annulation de la décision de la Commission du 15 janvier 2002 concernant l'aide d'État mise à exécution par la République française en faveur de Crédit Mutuel par un arrêt du Tribunal de Première Instance en date du 18 janvier 2005 (affaire T-93/02), elle a décidé dans les termes qui suivent d'étendre la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE.

I. PROCÉDURE

- 1) Par lettre du 6 février 1998, la Commission a informé les autorités françaises de sa décision d'ouvrir la procédure prévue par l'article 88, paragraphe 2, du traité concernant les mesures d'aides potentielles contenues dans le mécanisme d'épargne du Livret Bleu.
- 2) Par une décision en date du 15 janvier 2002 ⁽²⁾, la Commission a déclaré incompatible avec le marché commun l'aide d'État mise à exécution par la République française en faveur du Crédit Mutuel.
- 3) La décision du 15 janvier 2002 a été annulée par un arrêt du Tribunal de Première Instance ("TPICE") en date du 18 janvier 2005 ⁽³⁾.
- 4) La Commission n'a pas interjeté appel de l'arrêt du TPICE. Conformément à l'article 233, paragraphe 1, du traité la Commission est tenue de prendre les mesures que comporte l'exécution de l'arrêt de la Cour de Justice. En matière d'aide État cela signifie que suite à l'annulation de la décision susmentionnée la procédure est renvoyée au stade de l'investigation formelle. Conformément à l'article 13 du règlement de procédure ⁽⁴⁾, la procédure doit être en conséquence clôturée par voie de décision.

⁽²⁾ Décision 2003/216/CE de la Commission du 15 janvier 2002 concernant l'aide d'État mise à exécution par la République française en faveur du Crédit Mutuel (JO L 88 du 4.4.2003, p. 39).

⁽³⁾ Arrêt du TPICE du 18 janvier 2005 dans l'affaire T-93/02, *Confédération nationale du Crédit Mutuel contre Commission*, non encore publié au recueil.

⁽⁴⁾ Règlement (CE) n° 659/1999 du Conseil du 22 mars 1999 portant modalités d'application de l'article 93 du traité CE (JO L 83 du 27.3.1999, p. 1).

- 5) Afin de répondre aux différents points soulevés par cet arrêt, la Commission procède par la présente communication à une extension du champ d'application de la procédure prévue par l'article 88, paragraphe 2, du traité. Préalablement à l'adoption d'une nouvelle décision, elle considère en effet souhaitable d'entendre les autorités françaises et les parties intéressées sur les nouveaux éléments pertinents résultant de ses investigations, en s'attachant plus particulièrement à clarifier l'étendue du contrôle à exercer sur les mesures en cause. La présente décision reflète l'état actuel de la réflexion de la Commission sur ce dossier. En conséquence, pour des raisons de clarté, de lisibilité et de bonne administration, elle reprend à la fois les éléments toujours pertinents de la décision du 6 février 1998 et les nouveaux éléments qui résultent en particulier des procédures administratives et juridictionnelles intervenues depuis lors et inclut donc tous les doutes que la Commission formule en l'état actuel du dossier.
- 6) Pour ce qui concerne la mesure qui lui paraît potentiellement contenir des éléments d'aide, à savoir la commission d'intermédiation versée par la CDC au Crédit Mutuel au titre de la rémunération du service rendu, la Commission demande aux autorités françaises de lui fournir les données actualisées couvrant la période 1999 à aujourd'hui. Concernant la période 1991-1998, la Commission se base sur les chiffres arrêtés à l'issue de la procédure contradictoire qui a suivi l'ouverture de procédure de 1998.
- 7) La présente décision s'appuie sur l'ensemble des arguments des autorités françaises, des plaignants et des tiers intéressés qui lui ont été communiqués à ce jour dans le cadre de la décision d'ouverture de procédure de 1998, de l'adoption de la décision finale susmentionnée et de la procédure devant le TPICE pour autant qu'ils présentent un intérêt pour la présente analyse.
- 8) La présente décision traite des aides d'État potentielles octroyées au Crédit Mutuel en relation avec le Livret Bleu à travers la rémunération octroyée par la CDC, depuis l'entrée en vigueur de l'arrêt du 27 septembre 1991. Dans la décision du 15 janvier 2002, qui n'a pas été annulée sur ce point, la Commission avait conclu qu'en raison de la carence de données comptables, il existait une impossibilité pratique de quantifier les éventuelles aides antérieures et qu'il était donc superflu de s'appesantir sur celles-ci ⁽⁵⁾.

II. FAITS

Description du Crédit Mutuel

- 9) Le Crédit Mutuel est un groupe bancaire décentralisé constitué d'un réseau national de caisses ayant le statut de sociétés coopératives à capital variable. Le Crédit Mutuel est régi par la loi du 10 septembre 1947 qui a posé les principes de la coopération. Il est organisé en trois degrés: local, régional et national.
- 10) Les 1 900 caisses locales doivent adhérer à une fédération régionale et chaque fédération à la Confédération nationale du Crédit Mutuel, "organe central" du réseau aux termes de la loi bancaire du 24 janvier 1984. Les Caisses de Crédit Mutuel sont détenues par 6,5 millions de sociétaires. Les Caisses locales sont actionnaires des Caisses fédérales et ces dernières le sont de la Caisse centrale du Crédit Mutuel, qui est l'organisme financier national assurant la liquidité financière des groupes régionaux.
- 11) Le Crédit Mutuel est par ailleurs un groupe doté d'une direction unique poursuivant une politique globale. Il maintient une solidarité financière interne au niveau de la confédération qui assure la liquidité des fédérations régionales. Le groupe dispose de fonds propres importants qui facilitent son accès aux marchés des capitaux. Il est acquis que le Crédit Mutuel est une entreprise pouvant réalouer en son sein des aides versées à telle ou telle autre entité interne du groupe. Le groupe présente les caractéristiques d'une entreprise unique au regard du droit de la concurrence, puisqu'il présente un centre de décision unique au niveau central.
- 12) Les chiffres ci-dessous ont été fournis sur la base du rapport financier du groupe établi sur le périmètre Crédit Mutuel-CIC ⁽⁶⁾, incluant l'ensemble des filiales bancaires et d'assurance détenues par les Fédérations et banques régionales. Ce rapport financier est établi par la Confédération Nationale du Crédit Mutuel, organe central du groupe. Il respecte les dispositions du règlement 99-07 du Comité de la Réglementation Comptable (CRC) relatif aux règles de consolidation des entreprises relevant du Comité de la Réglementation Bancaire et Financière, modifié par le règlement du CRC 2000-04 relatif aux états de synthèse.

⁽⁵⁾ Paragraphe 130 de la décision du 15 janvier 2002.

⁽⁶⁾ Depuis l'exercice 2003, le rapport financier du groupe est établi sur le périmètre Crédit Mutuel-CIC, incluant l'ensemble des filiales bancaires et d'assurances détenues par les Fédérations et banques régionales. Ces comptes ne font pas l'objet d'une certification par un commissaire aux comptes. En revanche, les comptes de chacune des entités faisant partie de la globalisation nationale sont certifiés.

- 13) Le Crédit Mutuel est une importante banque de détail en France (13,8 millions de clients), avec un réseau d'environ 4 900 points de vente. Le groupe Crédit Mutuel-CIC ⁽⁷⁾ avait fin 2004 un effectif de 56 760 salariés, un bilan consolidé de 388 Md EUR (milliards d'euros) et dégagait pour l'exercice 2004 un résultat net part du groupe de 1,5 Md EUR. Les marges financières élevées du groupe s'expliquent notamment par un coefficient d'exploitation (le ratio entre les frais généraux et le produit net bancaire) relativement bas (65,9 % en 2004), ce qui situe le Crédit Mutuel parmi les banques françaises ayant les charges les moins élevées. Ce niveau demeure toutefois sensiblement supérieur à celui des banques européennes les plus rentables ⁽⁸⁾. Le montant de ses fonds propres part du groupe a augmenté de 37 % au cours des trois dernières années (2002/2004) pour atteindre 18 Md EUR en 2004. Son coefficient de solvabilité était de 12,4 % en 2004, soit un niveau très supérieur au minimum réglementaire ⁽⁹⁾ de 8 %, et supérieur à celui de ses principaux concurrents.

Description du Livret Bleu

- 14) Le Livret Bleu est un produit d'épargne créé par le Crédit Mutuel dont il détient la distribution exclusive ⁽¹⁰⁾. La défiscalisation partielle de ce livret a été établie par une loi du 27 décembre 1975 ⁽¹¹⁾, dont les modalités d'application ont été définies par différents textes, en particulier l'arrêté du 27 septembre 1991 ⁽¹²⁾, qui est à l'origine du mécanisme tel qu'il existe aujourd'hui.
- 15) Le système actuel vise à collecter des fonds pour les transférer ensuite intégralement à la Caisse des Dépôts et Consignations ["CDC" ⁽¹³⁾] afin de financer le logement social ⁽¹⁴⁾. Parallèlement, le système vise également à encourager l'épargne des particuliers.
- 16) Depuis l'entrée en vigueur dudit arrêté, en contrepartie du transfert, à la CDC, de l'ensemble des fonds collectés sur le Livret Bleu, l'État, par l'intermédiaire de la CDC, verse au Crédit Mutuel:
- i) le taux d'intérêt brut sur les sommes épargnées (2,2 %) dont 2 % sont versés aux épargnants au titre de la rémunération nette de leur épargne et 0,2 % sont re-transférés, au titre du prélèvement libératoire, directement par le Crédit Mutuel à l'État pour le tiers de l'impôt restant dû ⁽¹⁵⁾;
 - ii) une commission d'intermédiation correspondant à 1,1 % du montant des sommes collectées ⁽¹⁶⁾.
- 17) Les intérêts perçus sur les sommes déposées sur le Livret Bleu bénéficient d'une exemption fiscale à hauteur des deux tiers. Cela étant, la rémunération des dépôts sur le Livret Bleu est *de facto* intégralement exemptée pour l'épargnant. Ainsi, l'État — qui fixe le taux d'intérêt rémunérateur du Livret Bleu — a fixé le taux brut de manière à ce que suite au paiement du tiers de l'impôt restant par l'épargnant ⁽¹⁷⁾, le taux d'intérêt net soit identique au taux d'intérêt net applicable au Livret A, qui est entièrement exempté de par la loi ⁽¹⁸⁾.

⁽⁷⁾ Le groupe bancaire Crédit Industriel et Commercial (CIC) a été acquis en avril 1998 par le Crédit Mutuel, dans le cadre de sa privatisation.

⁽⁸⁾ "[...] les coefficients d'exploitation se sont encore améliorés, la France demeurant légèrement au-dessus de la moyenne européenne.[...]" *Revue de la stabilité financière de la Banque de France* N° 6 — Juin 2005.

⁽⁹⁾ Ce niveau réglementaire a été fixé par la directive 2000/12/CE du Parlement européen et du Conseil du 20 mars 2000 concernant l'accès à l'activité des établissements de crédit et son exercice (JO L 126 26.5.2000, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Le Crédit Mutuel détient un droit exclusif sur la distribution du Livret Bleu. Toutefois, il peut être considéré que ce droit de distribution est un droit spécial en raison du fait que le Livret Bleu est identique au Livret A, lequel est distribué par la Poste et les Caisses d'Epargne.

⁽¹¹⁾ Article 9 de la loi n° 75-1242 du 27 décembre 1975 de finances rectificative pour 1975; JORF du 28 décembre 1975.

⁽¹²⁾ Arrêté du 27 septembre 1991 définissant les emplois d'intérêt général du Crédit Mutuel; JORF du 26 novembre 1991.

⁽¹³⁾ CDC est une institution de crédit spécifique contrôlée par l'État.

⁽¹⁴⁾ "La totalité des sommes inscrites aux comptes spéciaux sur livrets ouverts à leurs déposants par les caisses de crédit mutuel (...) sont affectées aux emplois d'intérêt général" (art. 1er de l'arrêté du 27 septembre 1991). "Les emplois d'intérêt général visés à l'article 1er sont : 1. Pour une part déterminée par le Crédit Mutuel, des prêts visés (...) au Code de la construction et de l'habitation [logement social]; 2. Pour le solde, une affectation en compte auprès de la CDC" (art. 2 de l'arrêté du 27 septembre 1991). En pratique, selon les informations à la disposition de la Commission, l'intégralité des fonds est centralisée à la CDC pour le financement du logement social.

⁽¹⁵⁾ Les taux mentionnés au point 17 sont les taux actuels. Ces taux ont naturellement varié depuis la mise en œuvre du système.

⁽¹⁶⁾ La Commission d'intermédiation est restée stable et est passée récemment de 1,3 % à 1,1 %.

⁽¹⁷⁾ Système obligatoire du prélèvement libératoire à la source, effectué par le Crédit Mutuel pour le compte de l'épargnant.

⁽¹⁸⁾ Ce système est en vigueur depuis le 13 janvier 2000. Auparavant, le Crédit Mutuel versait à l'État le tiers de la fiscalité normalement due par les épargnants. Le montant de cet impôt n'était, en tout état de cause, pas répercuté sur l'épargnant et était supporté par le Crédit Mutuel. Cette charge pour le Crédit Mutuel était neutralisée par un remboursement effectué par l'État au Crédit Mutuel conformément au Décret de 1991. Ce système a été déclaré illégal, par un arrêt du Conseil d'État en date du 5 janvier 2000, au regard des règles fiscales nationales relatives au prélèvement libératoire.

- 18) Le montant maximum des sommes qui peuvent être versées par les particuliers sur leur Livret Bleu est actuellement de 15 300 EUR. L'encours du Livret Bleu s'élève à 16,4 Md EUR (2004), avec une progression de 5,7 % par rapport à l'année précédente.
- 19) De 1975 à 1991, le système était différent. Le Crédit Mutuel ne percevait pas de commission d'intermédiation et devait investir une partie de l'encours dans des "emplois d'intérêt général" (principalement des prêts aux collectivités locales et des souscriptions de valeurs émises par l'État et ses établissements publics) à hauteur de 50 % dans un premier temps pour atteindre progressivement 80 % en 1991. Le reste de l'encours pouvait être utilisé librement par le Crédit Mutuel ⁽¹⁹⁾.
- 20) Lorsque le système a changé en 1991, une période transitoire a été nécessaire pour passer au système actuel. La centralisation a été entièrement accomplie au premier trimestre 1999.

En milliards de francs et en %	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Encours moyens annuels	[...] (*)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
					[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Emplois centralisés CDC	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Autres emplois d'intérêt général	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Réserves obligatoires/liquidité	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Total emplois réglementés	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Total emplois libres	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

(*) Secret d'affaires.

Données: Crédit Mutuel, Arthur Andersen.

IV. APPRÉCIATION PRÉLIMINAIRE DE LA MESURE AU REGARD DE LA JURISPRUDENCE ALTMARK

- 21) En l'espèce, les autorités françaises ont invoqué l'existence d'un service d'intérêt économique général lié au mécanisme du Livret Bleu pour justifier l'octroi de la commission d'intermédiation. Cet aspect est abordé ci-après.
- 22) Il résulte de la jurisprudence de la Cour de justice que les compensations de service public ne constituent pas des aides d'État au sens de l'article 87 paragraphe 1 du traité, si elles remplissent certaines conditions. La Cour a fixé les conditions suivantes dans son arrêt Altmark du 24 juillet 2003 ⁽²⁰⁾:
- premièrement, l'entreprise bénéficiaire a effectivement été chargée de l'exécution d'obligations de service public et ces obligations ont été clairement définies et ressortent distinctement de la législation nationale et/ou des licences en cause;
 - deuxièmement, les paramètres sur la base desquels est calculée la compensation ont préalablement été établis de façon objective et transparente;
 - troisièmement, la compensation ne dépasse pas ce qui est nécessaire pour couvrir tout ou partie des coûts occasionnés par l'exécution des obligations de service public, en tenant compte des recettes y afférent ainsi que d'un bénéfice raisonnable pour l'exécution de ces obligations;
 - quatrièmement, lorsque le choix de l'entreprise en charge de l'exécution d'obligations de service public n'est pas effectué dans le cadre d'une procédure de marché public, le niveau de la compensation nécessaire a été déterminé sur la base d'une analyse des coûts qu'une entreprise moyenne, bien gérée et adéquatement équipée afin de pouvoir satisfaire aux exigences de service public requises, aurait encourus pour exécuter ces obligations, en tenant compte des recettes y afférent ainsi que d'un bénéfice raisonnable pour l'exécution de ces obligations.

⁽¹⁹⁾ Ci-après "les emplois libres".

⁽²⁰⁾ Arrêt du 23 juillet 2003, C-28/00, Altmark Trans, Rec. I-7747.

Qualification préliminaire du Livret Bleu comme service d'intérêt économique général

- 23) Selon les autorités françaises, conformément à la Loi de 1975 susmentionnée et ses décrets d'application, le service d'intérêt économique général confié à Crédit Mutuel consiste en trois missions distinctes: i) incitation à l'épargne populaire; ii) collecte de dépôts destinés au logement locatif social; et iii) maintien de guichets dans certaines zones pour des objectifs d'aménagement du territoire.
- 24) En ce qui concerne la mission mentionnée sous i) ci-dessus, ni les autorités françaises ni le Crédit Mutuel n'ont argué de coûts spécifiques qui lui soient imputables. À ce stade, la Commission n'a non plus identifié aucun coût spécifique afférent à cette mission. Dans ces conditions, il n'est pas nécessaire de se prononcer sur la qualification de cette mission en tant que service d'intérêt économique général au sens de l'article 86 CE.
- 25) En ce qui concerne la mission mentionnée sous ii) ci-dessus elle peut être considérée, prise dans sa globalité, comme une mission d'intérêt économique général impartie par l'État au sens de l'article 86 CE. La Commission note à cet égard que les États membres disposent d'un large pouvoir d'appréciation quant à la nature des services susceptibles d'être qualifiés d'intérêt économique général et que, dans ce contexte, les autorités françaises n'ont pas procédé à une erreur manifeste d'appréciation.
- 26) En ce qui concerne la mission mentionnée sous iii) ci-dessus, et pour les mêmes raisons que celles mentionnées au point 25 ci-dessus, la Commission reconnaît que le maintien de guichets dans certaines zones pour des objectifs d'aménagement du territoire puisse être considéré, par un État membre, comme étant un service d'intérêt économique général au sens de l'article 86 CE.

Application préliminaire des conditions de la jurisprudence Altmark

- 27) *En ce qui concerne la première condition d'Altmark (cf. point 22 premier tiret ci-dessus)* La Commission considère que, les dispositions de l'article 9 de la loi de 1975 susmentionnée et ses décrets d'application dont notamment l'arrêté du 27 septembre 1991 susmentionné qui a trait à la collecte de fonds en vue du financement du logement social (tel que défini aux articles R323-10 et R331 du Code de la Construction et de l'Habitation), confient clairement au Crédit Mutuel la mission mentionnée au point 23 sous ii) ci-dessus.
- 28) La Commission estime que la loi relative à l'ouverture et à la fermeture des agences bancaires abrogée en 1987 et le règlement n° 2986 du Comité de la Réglementation Bancaire n'ont pas imposé de contraintes spécifiques d'implantation au Crédit Mutuel en ce qu'ils s'appliquaient au secteur bancaire dans son ensemble. En ce qui concerne le régime de contrôle qui aurait été maintenu pour le Crédit Mutuel de 1987 à 1991, la Commission considère à ce stade que ces actes restent beaucoup trop vagues pour conférer, au Crédit Mutuel, la mission mentionnée au point 23 sous iii) ci-dessus au sens de l'article 86 CE. Il n'apparaît pas comme ayant été appliqué dans le cadre d'un plan précis d'aménagement du territoire imposant à la banque un cahier des charges ou d'autres obligations en terme de couverture géographique par les agences. Ni l'État ni le Crédit Mutuel n'ont produit de document prouvant que le régime instauré a contrarié les projets de reconstruction ou de redéploiement du réseau de la banque (par exemple sous la forme du refus de la fermeture d'une agence par le Comité des Établissements de Crédit).
- 29) Il résulte de ce qui précède que postérieurement à 1991, aucun acte n'existe sur la base duquel le Crédit Mutuel aurait été investi, au sens de l'article 86 CE, de la mission mentionnée au point 23 sous iii) ci-dessus. Pour la période couvrant la période 1987-1991, et pour les raisons mentionnées ci-dessus, la Commission a des doutes que les actes invoqués, et d'ailleurs non communiqués à ce jour, puissent être considérés comme ayant conféré au Crédit Mutuel, en liaison ou non avec la distribution du Livret Bleu, au sens de l'article 86 CE, la mission mentionnée au point 23 sous iii) ci-dessus.
- 30) *En ce qui concerne la seconde condition d'Altmark (cf. point 22 deuxième tiret ci-dessus).* La Commission comprend que la commission d'intermédiation a été fixée *ex ante* par une convention entre l'État et le Crédit Mutuel. À ce stade, dans la mesure où elle n'a pas encore eu connaissance du contenu de cette convention, la Commission ne peut s'assurer que son taux ait été fixé de manière objective et transparente et que des paramètres de calcul, de contrôle et de révision ont été fixés. Les autorités françaises n'ont pas fait état des dispositions en la matière.
- 31) *En ce qui concerne le troisième critère d'Altmark (cf. point 22 troisième tiret ci-dessus).* La Commission est d'avis qu'il pourrait ne pas être rempli. Il ne peut être en effet établi que la compensation annuelle n'excède pas ce qui est nécessaire pour couvrir tout ou partie des coûts du Crédit Mutuel inhérents à la mission de service public telle que définie au point 23 sous ii) ci-dessus. En effet, d'après le rapport du consultant, il existerait une surcompensation d'un montant de [...],[...],[...] et [...] MF pour les années 1991, 1992, 1993 et 1998, respectivement.

- 32) *En ce qui concerne le quatrième critère d'Altmark (cf. point 22 quatrième tiret ci-dessus).* Il y a lieu de noter que l'État n'a pas assigné cette mission au mieux disant par une procédure d'appel d'offres, mais directement par négociation avec le Crédit Mutuel, ce qui ne donne *a priori* aucune garantie quant au niveau approprié ou non de la rémunération. Les autorités françaises n'ont en outre pas démontré à ce stade que le niveau de compensation ait été déterminé par référence aux coûts d'une entreprise moyenne bien gérée opérant dans le secteur bancaire. En effet, il ne suffit pas aux autorités françaises de souligner que le Crédit Mutuel est une entreprise bien gérée pour établir que le niveau de compensation a été déterminé sur la base d'une analyse des coûts que supporterait une entreprise bien gérée au sens de l'arrêt Altmark.
- 33) Il résulte de ce qui précède que la mesure en cause paraît ne pas satisfaire à la jurisprudence Altmark et que, en conséquence, elle pourrait constituer une aide d'État.

V. APPRÉCIATION DE LA MESURE AU REGARD DE L'ARTICLE 87, PARAGRAPHE 1, DU TRAITÉ

- 34) L'Article 87, paragraphe 1, du traité prévoit que sont incompatibles avec le marché commun, dans la mesure où elles affectent le commerce entre État membre, les aides accordées par les États ou au moyen de ressources d'État sous quelque forme que se soit qui faussent ou qui menacent de fausser la concurrence en favorisant certaines entreprises ou certaines productions.
- 35) Le mécanisme du Livret Bleu tel qu'il résulte de l'arrêté du 27 septembre 1991 précité peut être ainsi décomposé:
- A. Le Crédit Mutuel rémunère l'épargne collectée sur le Livret Bleu à un taux imposé par l'État;
 - B. Le Crédit Mutuel transfère l'épargne collectée à la CDC au même taux;
 - C. En rémunération pour cette activité, le Crédit Mutuel perçoit de la CDC une commission d'intermédiation.
- 36) L'opération A n'implique aucune ressource d'État et ne saurait donc contenir une aide au sens de l'article 87 CE. Le taux payé par la CDC au Crédit Mutuel étant le même que celui payé par le Crédit Mutuel aux épargnants, l'opération B ne confère aucun avantage au Crédit Mutuel ce qui exclut également la présence d'aide au sens de l'article 87 CE. Seule l'opération C (commission d'intermédiation) sera donc analysée ci-après.

La Commission d'intermédiation

Critère relatif aux ressources d'État

- 37) La commission d'intermédiation est versée directement par la CDC au Crédit Mutuel. Or, la CDC ⁽²¹⁾ est une entreprise publique qui agit en l'occurrence pour le compte de l'État et le montant de la commission d'intermédiation est fixé par l'État pour compenser des obligations de service public. Le critère relatif aux ressources d'État est donc rempli.

Critère relatif à l'avantage sélectif

- 38) Étant donné qu'elle constitue un transfert de ressources d'État en faveur de Crédit Mutuel, la commission d'intermédiation améliore la situation économique de cette banque. Dans la mesure où les critères de la jurisprudence Altmark ne sont pas remplis, et la commission d'intermédiation est octroyée exclusivement au Crédit Mutuel, cette mesure comporte un avantage sélectif pour son bénéficiaire.

⁽²¹⁾ "En ce qui concerne la Caisse [des Dépôts et des Consignations], il convient de rappeler qu'elle a été instituée par la loi sur les finances de 1816 en tant qu' "établissement spécial" placé "sous la surveillance et la garantie de l'autorité législative", que ses missions comportant notamment l'administration de fonds publics et privés constitués par des dépôts obligatoires sont réglées par des dispositions légales et réglementaires et que son directeur général est nommé par le président de la République, la nomination de ses autres dirigeants s'effectuant au sein du gouvernement. Ces éléments suffisent pour justifier que la Caisse soit considérée comme relevant du secteur public. Elle est certes rattachée à la seule "autorité législative". Cependant, le pouvoir législatif est l'un des pouvoirs constitutionnels d'un État, de sorte que son comportement est nécessairement imputable à celui-ci". Arrêt du Tribunal de Première Instance du 12 décembre 1996, affaire T-358/94 Air France, Rec. 1996, page II-2109, par. 58 et 59.

Critères selon lesquels l'aide devrait fausser ou menacer de fausser la concurrence et affecter les échanges entre États membres

- 39) L'avantage octroyé au Crédit Mutuel, est de nature à fausser la concurrence et à affecter les échanges intracommunautaires. En effet, la Commission note que le Crédit Mutuel est actif dans le secteur bancaire, qui est un marché concurrentiel faisant l'objet d'échanges intracommunautaires. Ainsi, "lorsqu'une aide financière accordée par l'État renforce la position d'une entreprise par rapport à d'autres entreprises concurrentes dans les échanges intracommunautaires, ces derniers doivent être considérés comme influencés par l'aide" ⁽²²⁾.
- 40) L'effet sur les échanges d'aides accordées à un établissement bancaire est notamment sensible ⁽²³⁾ parce qu'un établissement peut exercer des activités bancaires dans les autres États membres par l'intermédiaire de succursales (dont l'ouverture n'est plus soumise à agrément) et parce que la libre prestation de services transfrontalière a été parachevée.
- 41) La Commission a en outre examiné les arguments présentés par le Crédit Mutuel sur la compétence territoriale limitée des caisses locales de Crédit Mutuel et de l'absence d'impact sur les échanges résultant d'un tel mécanisme. Toutefois, lorsqu'un État membre consent une aide à une entreprise active sur les marchés des services et de la distribution, il n'est pas nécessaire que son bénéficiaire ait des activités en dehors de son État membre pour que le commerce entre États membres soit affecté ⁽²⁴⁾. En l'espèce, l'activité en cause fait bien l'objet d'échanges intra-communautaires.
- 42) Il y a lieu de mentionner que pour autant que cette mesure soit une aide, cette aide est illégale car elle n'a pas été notifiée à la Commission conformément à l'article 88, paragraphe 3, CE.

VI. COMPATIBILITÉ DE L'AIDE ÉVENTUELLE AVEC LE MARCHÉ COMMUN

- 43) Dans la mesure où elle contient des éléments d'aide d'État, la Commission doit analyser la compatibilité de ladite mesure avec le marché commun.
- 44) Ainsi que décrit ci-dessus, la Commission a accepté que le système en cause ait comme mission qualifiée de service d'intérêt économique général la collecte de dépôts destinés au logement locatif social. En conséquence elle analyse la compatibilité éventuelle de la mesure en cause avec l'article 86, paragraphe 2, du traité. Il y a lieu de mentionner qu'à ce stade aucune autre dérogation telle que mentionnée aux paragraphes 2 et 3 de l'article 87 ne paraît applicable.
- 45) Dans sa communication sur les services d'intérêt général en Europe ⁽²⁵⁾, la Commission souligne au point 26 que pour que l'article 86, paragraphe 2, du traité s'applique, toutes les conditions prévues par cette disposition doivent être remplies et en particulier, que la rémunération ne soit pas supérieure aux coûts nets supplémentaires générés par la mission confiée à l'entreprise concernée.
- 46) Le montant de la compensation ne peut dépasser ce qui est nécessaire pour couvrir les coûts occasionnés par l'entreprise du fait de l'exécution des obligations de service public en tenant compte des recettes y relatives ainsi que d'un bénéfice raisonnable pour l'exécution de ces obligations. Le montant de la compensation comprend tous les avantages accordés par l'État ou au moyen de ressources d'État sous quelque forme que ce soit.
- 47) Une compensation excédant ce qui est nécessaire pour couvrir les coûts supportés par l'entreprise concernée ne serait pas indispensable à la gestion du service d'intérêt économique général et ne respecterait donc pas le principe de proportionnalité.
- 48) En l'espèce, si la compensation reçue de l'État par le Crédit Mutuel au titre de la mission de service public, excédait les coûts occasionnés par l'exécution des obligations de service public en tenant compte des recettes y relatives ainsi que d'un bénéfice raisonnable pour l'exécution de ces obligations, le principe de proportionnalité ne serait pas respecté et la mesure ne pourrait être déclarée compatible au titre de l'article 86, paragraphe 2, du traité.

⁽²²⁾ Arrêt de la Cour du 17 septembre 1980, point 11 — Philip Morris Holland BV contre Commission des Communautés européennes. — Aide à un fabricant de cigarettes. — Affaire 730/79. Rec 80-02671.

⁽²³⁾ Voir, entre autres, les décisions de la Commission relatives au Crédit Lyonnais 98/490/CE du 20 mai 1998 (JO L 221 du 8.8.1998, p. 28), Banco di Sicilia, 2000/600/CE du 10 novembre 1999 (JO L 256 du 10.10.2000, p. 21), à la Société marseillaise de crédit 1999/508/CE du 14 octobre 1998 (JO L 198 du 30.7.1999, p. 1) et affaires T-228/99 et T-233/99 du 6 mars 2003 Westdeutsche Landesbank, Rec II-03 435.

⁽²⁴⁾ Affaire C-310/99 Italie/Commission du 7 mars 2002, Rec. 2002 page I-02289. Voir également en ce qui concerne l'affectation des échanges des aides dans le secteur bancaire les arrêts de la Cour du 15 décembre 2005 dans les affaires C-66/02 (Italie/Commission), point 111 et suiv. et C-148/04 (Unicredito Italiano Spa C/Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova 1) — points 53 et suiv.

⁽²⁵⁾ JO C 17 du 19.1.2001, p. 4.

Identification des résultats du système

- 49) Une étude globale des résultats a été faite par un consultant recruté par la Commission comprenant tant la mesure contenant potentiellement des aides d'État que les revenus du système ⁽²⁶⁾.
- 50) Compte tenu de ce qui précède, la Commission ne vise dans la présente procédure comme mesure pouvant éventuellement contenir des éléments d'aide que la commission d'intermédiation. Elle considère comme revenus du système les produits résiduels ⁽²⁷⁾ tirés des emplois d'intérêt général et des emplois libres. Les éventuels bénéfices indirects liés au droit exclusif de distribution du Livret Bleu devraient également normalement être pris en compte dans l'analyse comme revenus du système pour autant qu'ils puissent être précisément identifiés et quantifiés.
- 51) Si les emplois libres correspondent à la partie non réglementée du système du Livret Bleu et par là même non assignée à une quelconque obligation de service public, il n'en reste pas moins que ces emplois sont, en comptabilité analytique, adossés à une ressource spécifique, les dépôts collectés grâce à la distribution du Livret Bleu. Dans des conditions de marché concurrentielles, le Crédit Mutuel n'aurait peut-être pas été en mesure de se procurer cette ressource au même coût, de sorte que ces emplois et ressources correspondantes doivent être pris en compte dans l'économie globale du système Livret Bleu. En outre, selon le Crédit Mutuel, les emplois libres sont de facto contraints par la nécessité d'équilibrer par des emplois de court terme les emplois d'intérêt général qui sont investis à long terme, de manière à pouvoir faire face aux retraits des épargnants. On peut donc considérer, que les choix d'investissement réalisés pour les emplois libres et les emplois d'intérêt général sont intrinsèquement liés. En tout état de cause, le taux d'intérêt brut pour les fonds destinés aux emplois libres étant imposé par l'État, il n'est pas possible de considérer ces emplois comme totalement autonomes par rapport au reste du système Livret Bleu.
- 52) S'agissant d'autres revenus éventuels du système, on constate que la distribution du Livret bleu n'apporte en l'espèce aucun autre revenu direct que la commission d'intermédiation au Crédit Mutuel, dans la mesure où l'encours collecté est intégralement centralisé auprès de la CDC et où le Livret Bleu ne fait pas l'objet d'une vente ou de facturation aux clients particuliers. Il n'en demeure pas moins qu'il ne peut être exclu à ce stade que le système puisse engendrer des revenus indirects liés à la vente d'autres produits. Du point de vue de l'épargnant, le Livret Bleu serait attractif principalement en raison de sa défiscalisation. Ce produit présente aussi d'autres caractéristiques attractives telles que sa liquidité et son absence de risque.
- 53) Pour le Crédit Mutuel, le fait de distribuer un tel produit pourrait favoriser une attraction et une fidélisation ⁽²⁸⁾ de la clientèle à moindre coût. Dans une telle hypothèse, l'avantage octroyé au Crédit Mutuel serait donc un avantage indirect qui pourrait être défini comme une réduction de coût de distribution et/ou de production d'autres produits bancaires ⁽²⁹⁾ mais qui reste à quantifier.
- 54) En définitive, les résultats à prendre en considération doivent inclure tous les résultats tirés du service d'intérêt économique général, c'est-à-dire, tous les produits associés aux droits spéciaux ou exclusifs accordés au Crédit Mutuel ou liés à l'exécution des services d'intérêt économique général dont le Crédit Mutuel est chargé. Cela doit être reflété dans la comptabilité de Crédit Mutuel conformément à la Directive 80/723/CEE du 25 juin 1980 relative à la transparence des relations financières entre les États membres et les entreprises publiques ainsi qu'à la transparence financière dans certaines entreprises ⁽³⁰⁾.

⁽²⁶⁾ La Commission a recruté, par appel d'offre, le cabinet Littlejohn Frazer pour effectuer un rapport d'audit sur la comptabilité du Livret Bleu.

⁽²⁷⁾ Il s'agit des produits qui résultent des placements faits dans le contexte du système antérieur à l'arrêté de 1991. Ces deux mesures sont considérées comme des résultats du système et non comme pouvant potentiellement contenir des éléments d'aide. Ainsi, les emplois libres n'engageraient pas de ressources d'État conformément à la jurisprudence Preussen Elektra (Arrêt C-379/98 du 3 mars 2001, Rec. 2001 I-02099). En effet ils proviennent des épargnants et sont investis librement sur les marchés financiers par Crédit Mutuel. Pareillement, les emplois d'intérêt général ne seraient pas constitutifs d'une aide au sens de l'article 87, paragraphe 1, CE. Il s'agit d'une activité commerciale limitée à un secteur donné de l'économie au travers de laquelle le Crédit Mutuel était confronté à de multiples emprunteurs publics et se trouvait d'ailleurs en concurrence avec d'autres investisseurs.

⁽²⁸⁾ Deux rapports du Cabinet Glais (août et décembre 2000), transmis par les plaignants, font une analyse statistique de l'évolution de l'activité de Crédit Mutuel par rapport à ses concurrents et conclut que la clientèle du Crédit Mutuel est mieux fidélisée grâce au Livret Bleu.

⁽²⁹⁾ Rapport du Sénat par Alain Lambert dans lequel il est indiqué: "commerciallement il ne fait pas de doutes que ces produits (Livrets A et bleu) constituent des produits d'appel permettant la distribution de produits plus sophistiqués (SICAV par exemple) sur lesquels les marges sont plus importantes (page 72)".

⁽³⁰⁾ Directive 80/723/CEE de la Commission du 25 juin 1980 relative à la transparence des relations financières entre les États membres et les entreprises publiques ainsi qu'à la transparence financière dans certaines entreprises (JO L 195 du 29.7.1980, p. 35) modifiée par la Directive 85/413/CEE de la Commission du 24 juillet 1985 (JO L 229 du 28.8.1985, p. 20), Directive 93/84/CEE de la Commission du 30 septembre 1993 (JO L 254 du 12.10.1993, p. 16), Directive 2000/52/CE de la Commission du 26 juillet 2000 (JO L 193 du 29.7.2000, p. 75) et Directive 2005/81/CE de la Commission du 28 novembre 2005 (JO L 312 du 29.11.2005, p. 47).

Paramètres de calcul d'une potentielle surcompensation

- 55) En ce qui concerne les données pour la période 1991-1998, la Commission souligne à titre préalable que, dans le cadre de la marge d'appréciation qui lui a été reconnue par la jurisprudence communautaire dans l'appréciation de faits économiques complexes dans le domaine notamment de la concurrence ⁽³¹⁾, elle a apprécié la valeur probante du rapport de son consultant lors de l'adoption de la décision du 15 janvier 2002 et est parvenue à la conclusion que son contenu était suffisamment objectif et étayé pour servir de base à son analyse du système du Livret Bleu au regard des règles sur les aides d'État. La Commission reprend en Annexe I les raisons l'ayant conduite à réfuter les commentaires de l'expert du Crédit Mutuel (Arthur Andersen) sur les quelques points de divergences subsistants entre ce dernier et son consultant.
- 56) La Commission note par ailleurs sur ce point que dans l'arrêt annulant la décision relative au Crédit Mutuel de 2002, le Tribunal n'a pas contesté l'exactitude matérielle des faits et n'a pas retenu d'erreur manifeste d'appréciation. Aucun élément nouveau n'ayant été identifié à ce jour, elle n'estime pas nécessaire de réévaluer les données couvrant la période 1991-1998.
- 57) Avant de reprendre les résultats de l'analyse menée par son consultant, une remarque méthodologique s'impose. Les travaux d'estimation du consultant se sont heurtés à l'absence d'une véritable comptabilité analytique du Livret Bleu et d'un traitement homogène de la comptabilité de chaque fédération du Crédit Mutuel. La reconstruction comptable du coût par activité est donc fondée sur la structure comptable d'une année (1996), les autres années ayant été extrapolées à partir de cette structure. Elle est fondée sur un échantillon de fédérations, dont les ratios de gestion sont ensuite extrapolés au produit net bancaire de la confédération. C'est la meilleure estimation dont la Commission peut disposer à l'issue des quatre expertises effectuées par son consultant ou par le Crédit Mutuel.
- 58) Le consultant tient compte des différents coûts et produits du mécanisme pour le Crédit Mutuel, en séparant l'analyse en trois parties, selon l'affectation des ressources collectées: les ressources centralisées à la CDC, celles affectées aux emplois d'intérêt général ou celles affectées aux emplois libres ⁽³²⁾. La méthode permet aussi de prendre en compte une rémunération normale des fonds propres.
- 59) Il convient dans un premier temps de décrire succinctement le cadre méthodologique de construction de la comptabilité analytique du Crédit Mutuel. L'ensemble des activités du Crédit Mutuel est découpé en six métiers:
- i) l'épargne (à l'intérieur duquel on distingue trois activités: la collecte de dépôts sur Livret Bleu, la collecte des autres dépôts et les autres formes d'épargne);
 - ii) le crédit;
 - iii) l'assurance (IARD);
 - iv) la gestion des moyens de paiement;
 - v) la gestion de la trésorerie et des opérations sur titre;
 - vi) le fonds de roulement.
- 60) La construction de la comptabilité analytique revient à évaluer la part des produits, et la part des frais généraux, que l'on peut affecter à chacun de ces métiers. Toute la construction est donc très sensible à des hypothèses relevant des choix d'affectation des résultats et des coûts de la banque. Dans ce cadre, le rôle du consultant et de la Commission s'est limité dans une large mesure à contrôler les incohérences internes de la construction proposée ou des correctifs ajoutés *a posteriori* à cette construction.
- 61) Suite à la première évaluation du résultat de comptabilité analytique du Livret Bleu fournie par le Crédit Mutuel (et certifiée par les auditeurs de Mazars et Guérard), une nouvelle estimation a été effectuée par le consultant. Le Crédit Mutuel a sollicité les services des auditeurs d'Arthur Andersen pour une revue complète de la méthodologie et des données comptables permettant d'établir le compte d'exploitation du Livret Bleu. Arthur Andersen a retenu la même construction du compte d'exploitation du Livret Bleu. En revanche, deux modifications relatives au traitement et aux données utilisées ont été introduites par rapport aux études précédentes ainsi que trois correctifs *ad hoc*:
- i) l'extension de l'échantillon d'origine utilisé par le Crédit Mutuel à deux nouvelles fédérations, le Crédit Mutuel [...] et le Crédit Mutuel [...];

⁽³¹⁾ Arrêts de la Cour du 14 février 1990, France/Commission, C-301/87, Rec. p. I-307, point 49, du 21 mars 1990, Belgique/Commission, C-142/87, Rec. p. I-959, point 56, et du 21 mars 1991, Italie/Commission, C-303/88, Rec. p. I-1433, point 34).

⁽³²⁾ La méthode retenue par le consultant permet également de répondre à l'argument du Crédit Mutuel, selon lequel le système comporte une charge pour le Crédit Mutuel dans la mesure où il doit verser à l'État des prélèvements fiscaux. Le Crédit Mutuel a ainsi contribué, entre 1975 et 1996, au budget de l'État au titre de la prise en charge pour le compte des épargnants de la fiscalisation partielle du Livret bleu à hauteur, selon lui, de [...] MdF.

- ii) l'affinement des clefs d'affectation des frais (généraux) de relation commerciale après-vente;
 - iii) les correctifs ad hoc relatifs à la méthode de correction de la surpondération de l'activité IARD dans l'échantillon, la méthode de calcul du coût des fonds propres et l'introduction d'un coût de couverture de la responsabilité des sociétaires.
- 62) Le consultant avait déjà utilisé pour son évaluation un échantillon élargi au Crédit Mutuel [...]. Il a par conséquent contrôlé les modalités d'incorporation des nouvelles données du Crédit Mutuel [...] et a validé l'utilisation des données de l'échantillon élargi. Si l'échantillon constitué à l'origine par le Crédit Mutuel représentait [...] % des frais généraux du groupe, après intégration des deux plus importantes fédérations régionales du Crédit Mutuel, l'échantillon représentait désormais [...] % des frais généraux du groupe.
- 63) Un point de désaccord entre l'évaluation initiale du Crédit Mutuel et celle du consultant portait sur l'imputation des frais généraux au titre de la relation clientèle après-vente. Après certaines améliorations apportées par Arthur Andersen, le Crédit Mutuel et le consultant se sont accordés sur une méthode commune d'imputation des frais généraux.
- 64) Au stade de la constitution de l'échantillon, du choix des données comptables et leur traitement dans le compte d'exploitation du Livret Bleu, l'évaluation d'Arthur Andersen et celle du consultant se sont révélées concordantes. Les seuls points de désaccord concernaient les correctifs *ad hoc* susmentionnés retenus par Arthur Andersen.
- 65) Sur ce dernier point, la mission d'examen par le consultant des travaux d'Arthur Andersen n'ayant pas pu aboutir à un accord entre le consultant et le Crédit Mutuel, il appartient à la Commission de trancher entre les propositions de son consultant et celles des auditeurs d'Arthur Andersen mandatés par le Crédit Mutuel. Les principaux éléments retraçant les raisons ayant conduit à se reposer sur l'analyse du consultant sont repris en Annexe I de la présente décision.

Evaluation d'une potentielle surcompensation

- 66) Les résultats des différentes expertises intermédiaires effectuées avant l'évaluation finale du consultant qui a été retenue par la Commission seront repris ci-après pour information.
- 67) Par souci de clarté, en ce qui concerne les résultats, seront examinés successivement les résultats sur les emplois centralisés auprès de la CDC puis ceux résultant des produits résiduels. Les éventuels résultats liés à la distribution exclusive du Livret Bleu n'ont pu être quantifiés. Il incombe le cas échéant aux Autorités françaises de fournir les éléments nécessaires à une telle quantification.

Emplois centralisés auprès de la CDC

- 68) Les travaux du consultant montrent que sur la période 1991-98 cette partie de l'encours a généré des revenus bruts de plus de [...]MdF. Après déduction des coûts y afférents, le consultant conclut que le bilan de cette activité est redevenu bénéficiaire en 1998 de 26 MF après des pertes tout au long des années 90.

Tableau 4

Résultats nets du Livret bleu sur les emplois centralisés auprès de la cdc pour la période 1991-98 (marge nette en MF)

Marge (en MF)	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
<i>Est. initiale Crédit Mutuel</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
<i>Est. initiale du consultant</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
<i>Contre-expertise AA</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
<i>Estimation Commission</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

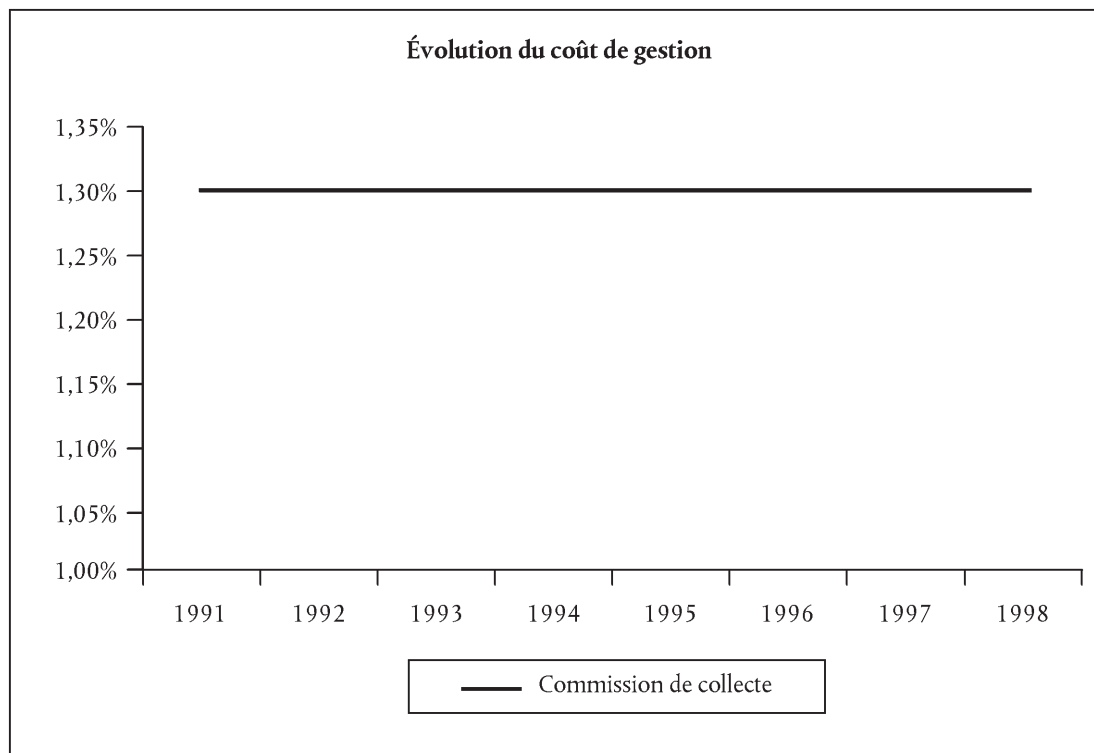
Sources: Arthur Andersen, Littlejohn Frazer. L'estimation Commission est fondée sur le travail final de Littlejohn Frazer après les corrections apportées suite à la contre-expertise d'Arthur Andersen.

- 69) Cette estimation incluant la commission d'intermédiation qui doit être considérée comme une compensation étatique, il y a lieu de la déduire afin d'obtenir une estimation des résultats hors compensation.

Tableau 4 bis

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Estimation (Tableau 4)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Commission d'intermédiation (compensation)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Résultats hors compensation	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

- 70) La Commission procèdera, dans le cadre de l'extension de la présente procédure, à l'analyse des données concernant la période 1999-2005. À ce stade, elle note que le Crédit Mutuel a pu, au cours de cette période, profiter de gains de productivité sur la gestion du Livret Bleu.
- 71) Ainsi, une étude de la Banque Centrale Européenne ⁽³³⁾, conclut que les développements technologiques offrent aux banques des opportunités de réduction des coûts des transactions bancaires qui peuvent être significatives et que ces mêmes développements accéléreront ce processus de manière significative.
- 72) À cet égard le fait que le coût de gestion du Livret Bleu ait diminué chaque année de 1993 à 1998 est très révélateur. Le graphique ci-dessous ⁽³⁴⁾, qui compare le coût de gestion du Livret Bleu pour Crédit Mutuel avec la commission de collecte perçue, pour la période 1991/1998, peut faire supposer la poursuite de gains de productivité pour les années postérieures à 1998.

Les emplois d'intérêt général (EIG) résiduels

- 73) Les emplois d'intérêt général ont dégagé des produits bruts de près de [...] MdF sur la période 1991-98. Après déduction des coûts y afférents, la marge résiduelle pour le Crédit Mutuel avoisine [...] MdF. Il est à noter que l'évaluation initiale du Crédit Mutuel était très supérieure.

⁽³³⁾ "The effects of technology on the EU banking systems" (July 1999).

⁽³⁴⁾ La courbe relative au coût de gestion constitue un élément confidentiel.

Tableau 5

Résultats nets du Livret bleu sur les emplois d'intérêt général pour la période 1991-98 (marge nette en MF et pourcentage)

Marge (en MF)	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
<i>Est. initiale Crédit Mutuel</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
<i>Est. initiale du consultant</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
<i>Contre-expertise AA</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
<i>Estimation Commission</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Sources: Arthur Andersen, Littlejohn Frazer.

- 74) Ce niveau élevé s'explique par le fait qu'il s'agit d'emplois à long terme octroyés à des taux nominaux élevés et fixes qui ont bénéficié de la chute des taux d'intérêts dans les années 1990. Un second facteur explicatif non négligeable tient au fait qu'il s'agit d'emplois sans risque puisque bénéficiant de la garantie de l'État. La rentabilité de ces emplois n'était donc pas affectée par un éventuel besoin de provisionnement lié à l'insolvabilité des bénéficiaires. Le Crédit Mutuel s'oppose à la prise en compte de ces bénéfices dans la mesure où ils résulteraient de produits sur des prêts effectués ou obligations achetées avant 1991. La Commission considère au contraire qu'en égard aux importants bénéfices réalisés à partir de 1991 sur ces emplois, l'État aurait dû en tenir compte pour fixer le niveau de la commission d'intermédiation.

Les emplois libres résiduels

- 75) Les emplois libres ont généré des marges négatives pour le Crédit Mutuel. Le consultant a obtenu un résultat allant dans le même sens, même s'il a estimé un résultat négatif inférieur en valeur absolue à celui déclaré par le Crédit Mutuel. Cette situation est en principe due au fait que les emplois ont dégagé un taux de rentabilité insuffisant par rapport au taux de rémunération et aux frais de gestion du Livret Bleu. La Commission considère que ces données illustrent à nouveau le caractère extrêmement prudent de l'estimation du Consultant, qui en intégrant certaines corrections proposées par Arthur Andersen, parvient à l'estimation d'une perte plus forte que celle évaluée initialement par le Crédit Mutuel.

Tableau 6

Compte d'exploitation du Livret bleu sur les emplois libres pour la période 1991-98 (marge nette en MF et en pourcentage)

Marge (en MF)	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
<i>Est. initiale Crédit Mutuel</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
<i>Est. initiale du consultant</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
<i>Contre-expertise AA</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
<i>Estimation Commission</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Sources: Arthur Andersen, Littlejohn Frazer.

Synthèse: le résultat global du compte d'exploitation (hors compensation)

- 76) La synthèse des évaluations par métier donne l'évaluation finale suivante du compte d'exploitation du Livret Bleu.

Tableau 7

Compte d'exploitation du Livret bleu par emplois pour la période 1991-98 (marge nette en MF et en pourcentage)

(en MF)	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Encours centralisé CDC	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
EIG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Emplois libres	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marge totale av. impôt	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

- 77) Dans la mesure où pour une année donnée, le montant de la compensation, définie comme la somme de tous les avantages accordés par l'État ou au moyen de ressources d'État sous quelque forme que ce soit excède les coûts engagés par le Crédit Mutuel pour la gestion de la collecte et des encours, en tenant compte des recettes y relatives ainsi que d'un bénéfice raisonnable, il existe une surcompensation pour l'année en question.
- 78) La Commission retient une base annuelle pour son évaluation d'une potentielle surcompensation car les coûts du service public au titre des coûts de collecte et de gestion de l'épargne réglementée sous le mécanisme du "Livret Bleu" sont des coûts comptabilisés sur base annuelle par le Crédit Mutuel et sont compensés sur la même base annuelle par les autorités françaises ⁽³⁵⁾.
- 79) Il résulte du tableau suivant que la compensation est injustifiable pour les années 1991, 1992, 1993 puisque le système conduit à des bénéfices allant au delà d'une rémunération normale des fonds propres (voir point 73). En 1998, une surcompensation de 20M FF est observable.

année	coût net en tenant compte des recettes	compensation (commission d'intermédiation)	surcompensation
1991	[...]	[...]	10
1992	[...]	[...]	60
1993	[...]	[...]	110
1994	[...]	[...]	0
1995	[...]	[...]	0
1996	[...]	[...]	0
1997	[...]	[...]	0
1998	[...]	[...]	<u>20</u>
TOTAL	[...]	[...]	200

- 80) Dans la mesure où elle ne satisfait pas aux conditions susmentionnées de l'article 86 paragraphe 2 du traité, la surcompensation ne saurait être justifiée et devrait être recouvrée au titre d'aide incompatible avec l'article 87, paragraphe 1, du traité.
- 81) La Commission souligne que cette analyse provisoire demande en outre à être complétée par les années restant à couvrir et ceci jusqu'à la fin du système actuel.

⁽³⁵⁾ Au point 2.2.b) de sa réponse aux questions soulevées par le TPICE, du 21 juillet 2004, les parties requérante et intervenante soutiennent aussi que le calcul de l'aide doit être effectué année par année. Cette solution est par ailleurs conforme à l'encadrement communautaire des aides d'État sous forme de compensation de service public précité: "Lorsque le montant de la surcompensation ne dépasse pas 10 % du montant de la compensation annuelle, il peut être reporté sur l'année suivante. Certains SIEG peuvent connaître des coûts avec une variabilité annuelle importante, notamment en ce qui concerne des investissements spécifiques. [...]".

VII. PRINCIPE DE CONFIANCE LÉGITIME

- 82) La Commission considère que ni Crédit Mutuel ni les autorités françaises ne peuvent invoquer une quelconque confiance légitime au regard de la conformité des mesures en question avec les règles sur les aides d'État. Des échanges continus de correspondance dans le courant de l'instruction à partir de 1991, de nombreuses expertises menées à partir de l'ouverture de procédure, excluent de reconnaître toute confiance légitime dans le cas d'espèce à partir du dépôt de la plainte. Ces échanges montrent à l'évidence que les autorités françaises et le Crédit Mutuel étaient pleinement informés de l'existence d'un problème de compatibilité avec les règles de la concurrence dès 1991.

VIII. CONCLUSION

- 83) Eu égard aux considérations qui précèdent, la Commission ne peut à ce stade, au vu des informations disponibles jusqu'en 1998 et compte tenu du fait qu'elle ne dispose plus d'information relative au mécanisme du Livret Bleu après cette date, préjuger de l'applicabilité de l'exemption prévue à l'article 86, paragraphe 2, du traité. Étant donné que la commission d'intermédiation est susceptible de contenir des éléments d'aide d'État au sens de l'article 87, paragraphe 1, du traité, il est décidé d'étendre la procédure formelle d'examen selon l'article 88, paragraphe 2, du traité. La Commission invite dès lors la République française, dans le cadre de la procédure de l'article 88, paragraphe 2, du Traité, à présenter ses observations et à fournir toute information utile pour l'évaluation des mesures en question dans un délai d'un mois à compter de la date de réception de la présente lettre. Notamment, la Commission invite la République française à répondre aux questions suivantes:

En ce qui concerne l'actualisation des données concernant la comptabilité analytique du Livret bleu:

- 84) Fournir, sur une base annuelle pour la période 1999 à aujourd'hui, les coûts encourus par le Crédit Mutuel pour distribuer le Livret bleu, ainsi que les revenus provenant de la commission d'intermédiation versée par la CDC.
- 85) D'après la Directive 80/723/CEE ⁽³⁶⁾ du 25 juin 1980 relative à la transparence des relations financières entre les États membres et les entreprises publiques ainsi qu'à la transparence financière dans certaines entreprises, le Crédit Mutuel est une "entreprise soumise à l'obligation de tenir des comptes séparés" et le Livret Bleu est une activité différenciée. Par conséquent, la Commission requiert aux autorités de la République française la communication des données relatives à la structure financière et organisationnelle visée à l'article 1er, paragraphe 2, de la dite Directive, pour les années 1999 à 2005, conformément à l'article 5 de la Directive. Veuillez indiquer si ces comptes séparés suivent la méthodologie et respectent les hypothèses du rapport du consultant de la Commission du 23 juillet 2001. Le cas échéant, veuillez indiquer quelles sont les hypothèses considérées par le Crédit Mutuel pour autant qu'elles diffèrent de celles du consultant de la Commission, ainsi que des éventuelles différences de méthodologie utilisées lors de l'établissement des comptes séparés.

En ce qui concerne la commission d'intermédiation:

- 86) Expliquer les raisons des baisses récentes de la commission d'intermédiation sur le Livret Bleu (passage de 1,3 à 1,2 puis 1,1 % de l'encours). Merci de fournir tout document ayant éclairé cette prise de décision (rapport administratif, note interne...).
- 87) Préciser le moyen juridique utilisé (arrêté...) pour diminuer la commission d'intermédiation.
- 88) Un mécanisme de correction des sous ou surcompensation existe-t-il ou est-il prévu? La commission d'intermédiation versée annuellement est-elle acquise au Crédit Mutuel ou peut-elle être révisée en fonction de l'évaluation des coûts réels encourus?
- 89) Fournir le montant des commissions versées au Crédit Mutuel de 1999 à 2005 en euro, sur base annuelle, ainsi que le montant des encours collectés et centralisés à la CDC.

En ce qui concerne le Livret Bleu:

- 90) Veuillez fournir un exemplaire actualisé de contrat "Livret Bleu".
- 91) Le Crédit Mutuel supporte-t-il une obligation d'ouvrir un Livret Bleu à toute personne qui en fait la demande? Si oui, merci de fournir le texte lui imposant cette obligation.

⁽³⁶⁾ Directive 80/723/CEE du 25 juin 1980 relative à la transparence des relations financières entre les États membres et les entreprises publiques ainsi qu'à la transparence financière dans certaines entreprises (JO L 195 du 29.7.1980, p. 35), modifiée par la Directive 85/413/CEE de la Commission du 24 juillet 1985 (JO L 229 du 28.8.1985, p. 20), Directive 93/84/CEE de la Commission du 30 septembre 1993 (JO L 254 du 12.10.1993, p. 16), Directive 2000/52/CE de la Commission du 26 juillet 2000 (JO L 193 du 29.7.2000, p. 75) et Directive 2005/81/CE de la Commission du 28 novembre 2005 (JO L 312 du 29.11.2005, p. 47).

- 92) Décrire le service offert aux clients pour le Livret Bleu (gratuité des opérations, gestion à distance, ordres par téléphone, dématérialisation des livrets, possibilité ou non d'encaisser des chèques sur le compte et/ou de payer moyennant un chèque débité sur le livret bleu directement, possibilité d'avoir une carte de crédit/débit liée au livret bleu, possibilité de domicilier des factures sur un Livret Bleu...).

En ce qui concerne les caractéristiques des titulaires de Livrets Bleu ⁽³⁷⁾:

- 93) Préciser si vos autorités considèrent que les détenteurs du livret bleu présentent des caractéristiques distinctes de la moyenne de la population.
- 94) Fournir une décomposition par décile des détenteurs de Livrets bleu en fonction du montant en compte (10 % des détenteurs ont un encours inférieur à X EUR, les 10 % suivants...).
- 95) Fournir sur une base annuelle, pour la période 2003-2005, la proportion de clients du Crédit Mutuel âgés de plus de 18 ans (i) seulement détenteurs d'un livret bleu (seul produit détenu auprès de Crédit Mutuel), (ii) détenant également un autre livret à taux réglementé, (iii) détenant également un autre compte d'épargne.

En ce qui concerne l'utilisation des fonds collectés sur le Livret Bleu:

- 96) Expliquer l'impact financier entre le Crédit Mutuel et la Caisse des Dépôts et Consignations d'un retrait net par les épargnants sur leur livret bleu (qui supporte le risque d'illiquidité?). Expliquer le mécanisme en cause et indiquer sa périodicité (ajustements journaliers/mensuels/autres?).
- 97) Détailler les investissements réalisés par le Crédit Mutuel concernant les emplois d'intérêt général et les emplois libres qui ont continué à courir jusqu'en 1999. Détailler dans quelle mesure les investissements dans les emplois d'intérêt général étaient ou non réservés au Crédit Mutuel avant que n'intervienne la déréglementation. Expliquer la méthode utilisée pour déterminer les profits/pertes de ces investissements. Indiquer si le fait d'utiliser les emplois d'intérêt général pour des investissements de long terme impliquait nécessairement pour le Crédit Mutuel une marge de manœuvre plus limitée sur ses choix d'investissement pour les emplois libres (par exemple investissements de court terme pour compenser les emplois de long terme réalisés sur les emplois d'intérêt général).
- 98) Détailler l'utilisation que fait la CDC des fonds collectés sur les livrets bleu pour les années 1991 à 2005 (taux d'utilisation des fonds pour le logement social, autres destinations, le cas échéant raisons de l'absence d'utilisation exclusive à destination du logement social).

En ce qui concerne les ratios de solvabilité du Crédit Mutuel:

- 99) Indiquer si les sommes récoltées par le Crédit Mutuel sur les Livrets Bleu (et transférées à la CDC) sont prises en compte en tant que risques pondérés pour le calcul du besoin de fonds propres nécessaires à la marge de solvabilité. Le cas échéant préciser le pourcentage de pondération.
- 100) Indiquer les pourcentages de pondération du risque pour les besoins de fonds propres nécessaires à la marge de solvabilité appliqués aux investissements effectués avec les sommes récoltées via les autres produits d'épargne.

Demande de documentation:

- 101) Veuillez confirmer si, dans le cadre de la présente procédure, la Commission peut avoir accès aux données que Crédit Mutuel aurait éventuellement communiqué à la Commission lors de l'enquête dans le secteur de la banque de détail en ce qui concerne la fourniture de produits et services bancaires dans la Communauté.
- 102) Merci de bien vouloir fournir le rapport de l'inspection des finances, dit rapport "Lépine", sur le livret A.
- 103) Merci de bien vouloir fournir tout document ou extrait de document détaillant les relations entre le Crédit Mutuel et l'État concernant le Livret Bleu.
- 104) Merci de bien vouloir fournir tout document ou extrait de document détaillant les relations entre le Crédit Mutuel et la CDC concernant le livret bleu.
- 105) Merci de bien vouloir fournir tout document de stratégie ou de marketing du Crédit Mutuel se référant au livret bleu (business plan, analyse marketing interne...).
- 106) Elle invite vos autorités à transmettre immédiatement une copie de cette lettre à Crédit Mutuel.

⁽³⁷⁾ Au cas où le Crédit Mutuel ne pourrait fournir de données agrégées, il est demandé de bien vouloir les fournir pour la région la plus représentative de l'activité du Crédit Mutuel, en justifiant le choix de la région concernée. Cette remarque vaut pour l'ensemble des questions posées.

- 107) La Commission rappelle à la République française l'effet suspensif de l'article 88, paragraphe 3, du traité CE et se réfère à l'article 14 du règlement (CE) n° 659/1999 du Conseil qui prévoit que toute aide illégale pourra faire l'objet d'une récupération auprès de son bénéficiaire.
- 108) Par la présente, la Commission avise la République française qu'elle informera les intéressés par la publication de la présente lettre et d'un résumé de celle-ci au *Journal officiel de l'Union européenne*. Elle informera également les intéressés dans les pays de l'AELE signataires de l'accord EEE par la publication d'une communication dans le supplément EEE du Journal Officiel, ainsi que l'autorité de surveillance de l'AELE en leur envoyant une copie de la présente. Tous les intéressés susmentionnés seront invités à présenter leurs observations dans un délai d'un mois à compter de la date de cette publication.

ANNEXE 1

Explicitations des points de désaccord entre la Commission et Crédit Mutuel sur la comptabilité du Livret Bleu**1. La méthode de correction de la surpondération de l'activité IARD dans l'échantillon**

- 109) La Commission estime que le constat d'un biais de surreprésentation du métier IARD dans l'échantillon ne signifie nullement que les frais de gestion alloués au métier épargne sont insuffisants. Crédit Mutuel fait valoir qu'une telle surreprésentation ne peut demeurer sans traitement alors que tous les autres métiers apparaissent correctement représentés dans l'échantillon. Crédit Mutuel reproche à la Commission de refuser tout correctif en invoquant son désaccord avec la méthode de correction proposée par Arthur Andersen. Crédit Mutuel rappelle que le Consultant s'est refusé à rechercher une autre méthode au prétexte que son mandat se limitait à la vérification de la méthode employée par Arthur Andersen. Crédit Mutuel est d'avis que la Commission avait le devoir, en application du principe de bonne administration et d'impartialité, de permettre au Consultant de rechercher une solution au problème qu'il avait lui-même identifié.
- 110) La Commission considère que la méthodologie employée par Arthur Andersen n'est pas valide d'un point de vue statistique. Crédit Mutuel affirme au contraire que la "réventilation" de l'excès de frais affectés à l'IARD sur tous les autres métiers est incontournable, dès lors que, pour chacun des trois autres métiers significatifs en termes de frais, la corrélation entre la proportion de l'échantillon dans les frais généraux et dans l'activité totale était identique ou voisine de celle constatée pour le métier "épargne". Selon Crédit Mutuel, la Commission commet un vice de raisonnement majeur en refusant de voir qu'il s'agit d'un problème de "vases communicants" et que ce qui doit être enlevé à l'un ne peut que se retrouver réparti entre tous les autres, dès lors qu'aucune raison valable ne permet d'exclure de cette réaffectation l'un ou l'autre des autres métiers.
- 111) Crédit Mutuel souligne que la méthodologie appliquée est valide en faisant valoir que Arthur Andersen a consulté deux spécialistes indépendants, compétents en matière de statistiques, à savoir les professeurs M. Tillé et Mme Dussaix, dont les avis sont convergents et concluent à la validité des méthodes correctives proposées ⁽³⁸⁾.
- 112) Crédit Mutuel soutient que la correction qu'elle souhaite n'engendre aucune réallocation arbitraire de frais de gestion au métier "épargne". Elle rappelle que la Commission admet que la corrélation entre la part de l'échantillon dans les frais généraux totaux du groupe Crédit Mutuel et la part de l'échantillon dans l'activité totale, métier par métier, était acceptable puisque les écarts étaient suffisamment faibles pour être considérés comme statistiquement admissibles. Crédit Mutuel en déduit que la réaffectation de frais se retrouvant dans l'échantillon sous le métier IARD, devient une nécessité pour conduire la comptabilité analytique à se rapprocher au mieux de la répartition réelle sur 100 % des frais généraux du Crédit Mutuel.
- 113) Crédit Mutuel conclut que le refus de la Commission d'admettre quelque réallocation que ce soit d'une partie des frais IARD sur le métier épargne procède d'une erreur manifeste de raisonnement et d'appréciation, qui est à attribuer à une méconnaissance des règles statistiques et logiques.
- 114) En réponse aux remarques de Crédit Mutuel, la Commission expose qu'elle n'a pas été en mesure de retenir la correction proposée parce que celle-ci aurait pour effet de fausser le calcul du solde comptable de l'activité "épargne". La réallocation à l'épargne de charges auparavant allouées à l'IARD, sans correction des produits, aurait eu pour effet d'augmenter les charges affectées à l'activité "épargne" sans augmenter les produits, alors même qu'Arthur Andersen avait constaté que charges et produits pour l'activité "épargne" avaient été correctement pondérés dans l'échantillon avant correction. La Commission est d'avis que le résultat de la correction souhaitée serait de biaiser l'estimation du solde comptable de l'activité "épargne". Elle souligne que l'objet de son évaluation est le solde comptable du Livret bleu à l'intérieur de l'activité "épargne", et non celui de l'IARD.
- 115) La Commission est d'opinion que l'adoption d'un correctif supplémentaire aurait nécessité de revoir les clefs de répartition des charges pour toutes les activités, ce qui n'était l'avis ni du Consultant ni du Crédit Mutuel. La Commission ajoute que la correction revendiquée par le Crédit Mutuel vise à majorer les frais alloués au métier "épargne" et à réduire le résultat du Livret bleu par rapport à celui qui résultait de la méthode d'extrapolation agréée initialement par toutes les parties. La Commission estime qu'il n'est pas approprié de corriger la part des frais généraux alloués aux autres activités et d'augmenter ainsi la part des frais alloués au métier "épargne" parce que la part des frais généraux alloués à l'activité "épargne" est d'ores et déjà trop importante.

⁽³⁸⁾ Crédit Mutuel souligne que contrairement à ce que soutient la Commission ces avis n'ont pas été demandés sur une question limitée relative à la structure de l'échantillon pour l'IARD et que les experts, dont la compétence n'a pas été mise en doute par la Commission, connaissaient l'objet du désaccord ainsi que les données du débat.

- 116) La Commission rappelle que la répartition des frais généraux est la suivante: [...] % sont affectés aux fédérations couvertes par l'échantillon établi, le reste — c'est-à-dire [...] % — est affecté aux autres fédérations du Crédit Mutuel. En revanche, des frais généraux de la seule activité "épargne", [...] % sont alloués "dans l'échantillon" et [...] % sont alloués "hors échantillon". La Commission fait valoir que, si une conclusion doit être tirée de cette statistique (en suivant exactement le raisonnement tenu par Arthur Andersen au sujet de l'activité IARD), c'est que la part des frais généraux de l'activité "épargne" dans l'échantillon est trop forte ([...] %) par rapport à l'ensemble des fédérations du Crédit Mutuel ([...] %), soit un écart de [...] points. La Commission est toutefois d'avis qu'il s'agit là d'une approximation intrinsèque à la technique de sondage et une telle approximation est acceptable. Cependant, la Commission soutient que, si une correction devait être appliquée, elle devrait diminuer et non augmenter, la part des frais généraux alloués à l'activité "épargne" dans l'échantillon.
- 117) La Commission est d'opinion qu'il n'y a pas de raison de corriger la disparité de l'activité IARD, alors que le problème est d'évaluer correctement les frais alloués à l'activité "épargne". Elle partage le point de vue exprimé par le Professeur Tillé, selon lequel la répartition des frais généraux est un jeu à somme nulle. Si la proportion de frais alloués à l'activité "épargne" est légèrement trop élevée (comme le montre la statistique d'Arthur Andersen), la réallocation à l'activité "épargne" de frais auparavant alloués à l'IARD accentue, selon elle, le caractère trop élevé de la proportion des frais alloués à cette activité "épargne". La Commission souligne que si l'allocation des charges est correcte pour l'activité "épargne" avant correction, elle ne peut plus l'être après correction, et si elle est trop élevée avant correction (ce qui est le cas selon la statistique proposée par Arthur Andersen), le déséquilibre se trouverait accentué par la correction souhaitée.
- 118) Dès lors, le Consultant a indiqué à juste titre que de telles discussions n'avaient aucun rapport avec le mandat qui lui avait été imparti. La Commission expose qu'elle a préféré utiliser l'estimation disponible plutôt que de procéder à une correction dont le seul effet possible aurait été d'aggraver le montant de l'aide potentielle étant donné que la diminution de la part des frais généraux de l'activité "épargne" aurait pour effet d'augmenter le solde bénéficiaire de la comptabilité analytique de l'activité "épargne" et celui du Livret bleu qui en fait partie.
- 119) Quant à la "reventilation" des frais sur tous les métiers, la Commission rappelle que, selon Arthur Andersen, trop de frais généraux ont été alloués aussi bien à l'IARD qu'à l'épargne dans l'échantillon.
- 120) La Commission est d'avis que la méthode suivie par Arthur Andersen n'est pas correcte. Quant à la validation, par les deux experts consultés, de cette méthodologie, la Commission rappelle que la question posée aux experts avait visé le point de savoir si le correctif proposé était convenable pour redresser (améliorer) l'estimation des frais généraux alloués à l'IARD sur la base de l'échantillon. Selon elle, cette question est sensiblement différente de la question au centre du débat, qui est celle de savoir si le correctif convient pour redresser l'estimation du compte de résultat de l'épargne.
- 121) La Commission conteste également la thèse de la requérante selon laquelle l'écart observé pour l'activité IARD serait statistiquement inacceptable alors que l'écart pour d'autres activités, par exemple l'activité "crédit" serait admissible. En effet, un écart en pourcentage important pour l'activité IARD (marginale dans le bilan du Crédit Mutuel à cette époque) peut être équivalent en valeur à un écart plus petit en pourcentage sur une activité importante au bilan.
- 122) La Commission conteste qu'une correction au niveau des frais sans correction correspondante au niveau des produits fausserait le solde comptable. Elle souligne que ce qui est important est que la correction refusée aboutirait à surévaluer d'une manière non justifiée les charges affectées à l'activité "épargne", déjà surreprésentée dans l'échantillon. La Commission rappelle que la part des différentes activités dans l'échantillon semble être mesurée à l'aide de critères hétérogènes, tels que la part des encours ou la part des commissions reçues. L'allocation des produits aux différentes activités n'est donc pas aussi évidente et "objective" que le Crédit mutuel laisse entendre.

2. La méthode de calcul de la rentabilité des fonds propres

- 123) Crédit Mutuel est d'avis que la Commission n'a pas correctement déterminé la marge de rentabilité sur l'activité du Livret bleu en retenant un "coût des fonds propres" de [...] % et non le "taux de retour sur fonds propres" préconisé par Arthur Andersen.
- 124) Crédit Mutuel a précisé qu'il est nécessaire de construire la comptabilité analytique de tout produit bancaire, afin d'intégrer un "coût de fonds propres" qui est la traduction de l'obligation réglementaire de respecter un ratio de solvabilité en mobilisant des fonds propres pour les emplois, conformément à la réglementation européenne. Selon Crédit Mutuel, ce coût se détermine en deux étapes dont la première est constituée par le calcul du montant des fonds propres alloués à un emploi et la deuxième étape est constituée par application d'un taux de rémunération au montant des fonds propres ainsi calculé.
- 125) Selon Crédit Mutuel, les paramètres de calcul de ce coût des fonds propres réglementaires ne sont pas valides pour calculer une marge de rentabilité normale, tant en ce qui concerne l'assiette des fonds propres à prendre en considération que le taux de leur rémunération.

- 126) En ce qui concerne l'assiette, Crédit Mutuel indique que le calcul du coût des fonds propres n'est fondé que sur la prise en considération des emplois qui présentent un risque, au sens du ratio de solvabilité prescrit par le droit communautaire. Ce ratio dépend des emplois et varie selon la nature de ces derniers. Crédit Mutuel est d'avis que, compte tenu de la nature des emplois du Livret bleu, l'allocation des fonds propres à ces emplois ne peut constituer une base de calcul représentative d'une marge normale. Elle fait notamment valoir qu'aucun fonds propre n'est mobilisé pour les encours centralisés auprès de la CDC, étant donné que celle-ci est assimilée à une administration centrale et que le ratio de solvabilité y afférent est de 0 %. Crédit Mutuel expose que, pendant la période de 1991 à 2000, les différents emplois du Livret bleu ont disparu progressivement au profit de la centralisation à la CDC, de sorte que le montant des fonds propres réglementaires correspondant aux encours du Livret bleu a diminué pour disparaître totalement en 1999, à partir de la centralisation totale des encours. Selon Crédit Mutuel, en raison de la disparition progressive de l'assiette, la marge normale est sous-estimée de façon croissante au fil des années et est nulle à partir de 1999. Elle est d'avis que, du fait de la disparition progressive de son assiette, le coût des fonds propres ne peut, en aucun cas, correspondre à la rentabilité visée par le Crédit mutuel pour ses autres activités concurrentielles.
- 127) En ce qui concerne le taux de rémunération de [...] %, Crédit Mutuel relève que le coût des fonds propres qui avait été intégré dans son compte de résultat de 1998 était basé sur le taux de rémunération versé aux sociétaires. Selon lui, ce taux, dont la prise en considération est justifiée lorsqu'il s'agit du coût des fonds propres réglementaires, ne reflète pas la rentabilité normale de ses activités, puisqu'il n'en constitue que la fraction distribuée aux sociétaires et en raison de son caractère fluctuant et étroitement dépendant des décisions politiques de l'entreprise. Il fait valoir que Arthur Andersen avait considéré que ce taux n'était pas représentatif des usages bancaires et qu'il était nettement inférieur à celui constaté chez les concurrents du Crédit Mutuel. Il est d'avis que la Commission ne saurait déduire de la différence entre la forme sociale du Crédit Mutuel et celle des autres banques qu'un moindre retour sur fonds propres est justifié.
- 128) Selon Crédit Mutuel, la Commission aurait dû prendre en considération la rentabilité finale de ses activités, hors charges et produits de nature exceptionnelle. A cet égard, il rappelle qu'Arthur Andersen avait préconisé de retenir le taux de retour sur fonds propres et que ce taux (calculé cependant après impôts) a été utilisé par la Commission dans sa décision relative aux aides accordées au Crédit Agricole ⁽³⁹⁾. Elle indique que la moyenne de ce taux pour la France, pendant la période 1990-1997, a été de 6 % après impôts (soit près de 9 % avant impôts).
- 129) Crédit Mutuel souligne que l'indicateur retenu par la Commission aboutit à priver le Crédit Mutuel de toute marge normale sur le Livret bleu. Selon lui, toute banque, même sur un emploi centralisé n'ayant aucun coût de fonds propres au sens réglementaire étroit du ratio de solvabilité, doit pouvoir réaliser une marge normale, sauf si il fonctionne dans des conditions non économiques. Il reproche à la Commission de refuser la prise en compte d'une réalité pourtant manifeste au travers du compte d'exploitation. A son avis, ceci constitue une erreur majeure.
- 130) En réponse aux remarques du Crédit Mutuel, la Commission souligne la différence entre la détermination de la marge normale sur l'activité et la question des fonds propres réglementaires. Elle rappelle qu'elle a suivi, à l'égard de la détermination de la marge normale sur l'activité, la position d'origine du Crédit Mutuel.
- 131) En ce qui concerne l'assiette des dépôts retenue pour le calcul du coût des fonds propres, la Commission relève que sa propre position et celle du Consultant sont identiques à celle d'Arthur Andersen au regard de l'inclusion des fonds centralisés. Selon la Commission, il n'y a aucun sens d'inclure dans cette assiette les dépôts "centralisés" auprès de la CDC; ces dépôts sont en effet neutralisés au bilan par une double écriture (au passif: dépôt de l'épargnant, à l'actif: dépôt du Crédit Mutuel à la CDC) et n'ont aucun coût en fonds propres.
- S'agissant du taux de rémunération:
- 132) La Commission est d'avis qu'il n'y a pas lieu d'affecter au métier "épargne" un autre coût des fonds propres que le coût réel observé au cours de la période sous examen. Elle rappelle que ce coût, qui a l'avantage d'être parfaitement objectif, avait initialement été retenu par le Crédit Mutuel.
- 133) La Commission est d'avis que Crédit Mutuel ne saurait invoquer les taux de rendement supérieurs d'autres banques pour justifier une modification du taux de retour sur fonds propres retenu par le Crédit Mutuel lui-même dans sa comptabilité analytique. Elle souligne que le Crédit Mutuel n'a pas la même forme sociale que les autres banques avec lesquelles une comparaison est faite, ces dernières étant incitées à dégager un retour sur fonds propres attractif car elles font appel à l'actionnariat public. Selon la Commission, tel n'est pas le cas du Crédit Mutuel qui sert les intérêts de ses sociétaires par d'autres moyens que la rémunération des parts sociales. Elle est d'avis que le niveau de rémunération de [...] % aussi modeste puisse-t-il paraître en comparaison avec d'autres banques, trouve une explication logique et raisonnable dans le fait — non contesté — que la banque a un statut mutualiste et restitue à ses sociétaires les bénéfices d'exploitation réalisés sous d'autres formes (notamment des tarifs plus avantageux) de sorte que ceux-ci n'ont pas de raison d'exiger la même rentabilité que des actionnaires.
- 134) La Commission rappelle que le taux de [...] % correspond au taux de rentabilité préconisé par le Crédit Mutuel pour l'ensemble de ses activités, parmi lesquelles figurent également des activités beaucoup plus risquées que la collecte de l'épargne sur le Livret bleu. Selon la Commission, il aurait été anormal de prendre en compte une marge plus élevée pour le métier "épargne" que pour ces autres activités.

⁽³⁹⁾ Décision 2000/480/CE de la Commission du 8 juillet 1999 concernant les aides accordées par la France au groupe Crédit agricole au titre de la collecte et de la conservation des dépôts des notaires dans les communes rurales (JO L 193 du 29.7.2000, p. 79).

- 135) La Commission rappelle que le coût des fonds propres est en fait un coût (économique) d'opportunité dont la fixation revêt un caractère politique pour la direction d'une banque. La Commission en déduit qu'il existe une marge d'appréciation importante dans la détermination de ce taux. Elle est cependant d'avis d'avoir retenu une position conservatrice favorable au Crédit Mutuel, et estime qu'il est paradoxal de lui reprocher d'avoir retenu le taux que le Crédit Mutuel avait lui-même explicitement utilisé dans sa comptabilité analytique.
- 136) La Commission relève que la nouvelle méthode de calcul proposée par Arthur Andersen dans son rapport de septembre 2001 avait pour effet de majorer de [...] millions de FRF le coût des fonds propres par rapport à l'évaluation initiale du Crédit mutuel. Selon elle, l'approche d'Arthur Andersen, qui se réfère à "la pratique de la majorité des grandes banques" reflète une attitude contradictoire en retenant, d'une part, qu'il n'y aurait pas de spécificité du Crédit mutuel (société mutualiste) par rapport à des grandes banques (sociétés anonymes) pour le calcul du coût des fonds propres et en affirmant, d'autre part qu'il y aurait une spécificité qui justifierait d'introduire un modèle de couverture de la responsabilité des sociétaires. La Commission est d'avis qu'il est justifié de retenir un taux correspondant à la logique et à la pratique de fonctionnement de cette banque mutualiste.

3. Refus de prendre en considération les coûts de la couverture de la responsabilité des sociétaires

- 137) Crédit Mutuel expose que, conformément à la réglementation nationale applicable, les sociétaires des caisses locales du Crédit Mutuel sont, au-delà de leur apport, personnellement responsables des pertes de ces sociétés coopératives à hauteur d'un multiple du montant de leur part sociale (variable, selon les caisses locales, entre [...] et [...] fois) et, collectivement, à la hauteur d'au moins [...] % du montant des dépôts. Il reproche à la Commission d'avoir refusé de tenir compte, lors de l'établissement du bilan global du Livret bleu, des charges qui résultent de la couverture de ce risque par le Crédit Mutuel.
- 138) Il conteste que les coûts allégués de la couverture de la responsabilité des sociétaires sont purement fictifs et ne peuvent être retenus, à savoir, d'une part, l'absence d'obligation juridique dans le chef du Crédit mutuel de couvrir les risques assumés par ses sociétaires, et, d'autre part, l'absence d'éléments comptables qui prouveraient la mise en place d'une telle couverture.
- 139) Crédit Mutuel fait valoir que les articles L 511-30 à L 511-32 du code monétaire et financier obligent les réseaux mutualistes comme le Crédit Mutuel à mettre en œuvre des mécanismes qui évitent la mise en jeu de la responsabilité des sociétaires en cas de défaillance d'un établissement faisant partie du réseau en organisant une solidarité obligatoire entre ces différentes entités. Selon lui, le risque assumé par les sociétaires a été transféré, par cette loi, à la charge de l'entité bancaire mutualiste à la hauteur de ses fonds propres.
- 140) Crédit Mutuel estime que l'obligation de couvrir ce risque, variable selon les années, résulte de la loi et qu'il ne serait pas nécessaire qu'elle se reflète dans les statuts du Crédit Mutuel. Il ajoute néanmoins que l'article 2 desdits statuts dispose que la Confédération Nationale du Crédit mutuel a pour objet (...) de prendre "toutes les mesures nécessaires, notamment pour garantir la liquidité et la solvabilité de chacune des caisses du Crédit mutuel et de chacune des caisses de Crédit Mutuel Agricole et Rural comme de l'ensemble du réseau".
- 141) Il fait valoir qu'il ne s'agit pas d'un risque fictif et que la mise en jeu de la responsabilité des sociétaires ne présuppose pas la défaillance complète du réseau, la défaillance d'une entité régionale étant suffisante à mettre en jeu la responsabilité des sociétaires et l'intervention de la banque en lieu et place de ces derniers. Il relève à cet égard qu'entre 1991 et 1998, plus de [...] milliards de FRF ont été prélevés par le Crédit mutuel sur ses résultats et ses fonds propres pour couvrir les défaillances de Caisses locales et régionales.
- 142) Crédit Mutuel affirme que l'obligation de couvrir les pertes des sociétaires a une traduction comptable, dès lors qu'une perte est couverte. Elle relève qu'il s'agit d'événements par définition exceptionnels, qui sont repris en comptabilité analytique sous forme de provisions.
- 143) Selon lui, le refus d'admettre l'inclusion des charges qui résultent de la couverture de ce risque dans le cadre du bilan du Livret bleu constitue une erreur manifeste d'appréciation.
- 144) En réponse aux commentaires du Crédit Mutuel, la Commission souligne qu'elle ne conteste pas que les sociétaires du Crédit Mutuel puissent en théorie être juridiquement appelés en responsabilité en cas de pertes très importantes. Elle est toutefois d'avis qu'il n'y a pas d'obligation juridique pour le Crédit Mutuel de couvrir la responsabilité des sociétaires. Ceci est logique dès lors que les statuts affirment la responsabilité des sociétaires sans prévoir la responsabilité du Crédit Mutuel à couvrir tout engagement des sociétaires et sans mettre en place de mécanisme de couverture. La Commission ajoute qu'il n'est pas non plus normal, sur le plan économique, qu'une entreprise assure ses sociétaires contre son propre risque économique. Elle estime que ceci vaut également pour les entreprises mutuelles.
- 145) Selon la Commission, une obligation du Crédit Mutuel de couvrir la responsabilité de ses sociétaires ne résulte pas non plus des textes législatifs invoqués par Crédit Mutuel qui concernent l'obligation de prendre en charge la défaillance éventuelle d'une des fédérations régionales. Elle souligne que toute banque a l'obligation de couvrir par péréquation les pertes de ses filiales ou entités régionales, mais que ce n'est pas parce qu'une banque couvre obligatoirement les pertes d'une succursale en région, que l'on considère que la société anonyme a obligation de couvrir le risque de perte de ses actionnaires. La Commission relève, en outre, que, pour la période étudiée, les pertes mutualisées ont déjà été prises en compte dans la comptabilité analytique du Livret bleu. La Commission est d'opinion que le correctif souhaité par Crédit Mutuel aurait donc conduit à comptabiliser des pertes additionnelles fictives en plus des pertes déjà comptabilisées.

- 146) La Commission fait valoir que le modèle présenté par Arthur Andersen pour démontrer les conséquences de la couverture de la responsabilité des sociétaires sur le plan comptable avait calculé la valeur de cette garantie sur la base des fonds propres fictivement mobilisés à cette fin, sans qu'aucun moyen probant n'ait cependant été présenté pour permettre d'identifier en comptabilité les fonds propres en question. Elle soutient que le seul argument apporté pour montrer que ce modèle correspondrait à une réalité concrète fait référence au niveau relativement élevé de fonds propres; toutefois, un tel niveau de fonds propres peut répondre à des objectifs très divers, totalement étrangers à l'objectif invoqué.
- 147) La Commission est d'avis que la responsabilité des sociétaires est la contrepartie des avantages perçus sous d'autres formes et ne voit rien d'anormal à ce qu'ils assument de plein gré ce risque juridique.
- 148) Après examen de ces trois points de désaccord entre le Consultant et le Crédit Mutuel, la Commission considère qu'il convient de retenir l'évaluation effectuée par le Consultant pour l'accomplissement de la mission d'évaluation de la comptabilité analytique du Livret Bleu.»
-

Συνοπτικό δελτίο κοινοποιούμενο από τα κράτη μέλη σε σχέση με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2004 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων

(2006/C 210/05)

Αριθμός ενίσχυσης: XA 43-06

Κράτος μέλος: Κάτω Χώρες

Περιφέρεια: Επαρχία του Λιμβούργου

Τίτλος του καθεστώτος ενίσχυσης ή επωνυμία της επιχείρησης που λαμβάνει μεμονωμένη ενίσχυση: Melkveehouder H.J.W.M. Bruls

Νομική βάση: Algemene subsidieverordening 2004

Nadere subsidieregels ontwikkeling landelijk gebied

Ετήσια δαπάνη που προβλέπεται στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης ή συνολικό ποσό της χορηγούμενης στην επιχείρηση μεμονωμένης ενίσχυσης: Απαξ ενίσχυση ύψους 245 000 EUR που χορηγείται από την επαρχία. Είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής έως και 80 % της ενίσχυσης. Η τελική καταβολή θα πραγματοποιηθεί το 2008

Μέγιστη ένταση ενίσχυσης: Οι συνολικές δαπάνες ανακαίνισης ανέρχονται σε 382 000 EUR. Το ποσοστό επιδότησης είναι 64,1 %. Το προαναφερόμενο ποσό των 245 000 EUR είναι χαμηλότερο από την επιτρεπόμενη ενίσχυση μέχρι ποσοστού 100 % των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιούνται για επενδύσεις ή κεφαλαιουχικό εξοπλισμό με σκοπό τη διατήρηση μη παραγωγικών στοιχείων της κληρονομιάς που βρίσκονται σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, όπως αρχαιολογικά ή ιστορικά στοιχεία, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2004.

Το εν λόγω ποσό είναι επίσης χαμηλότερο από την επιτρεπόμενη ενίσχυση ίση προς το 40 % των επιλέξιμων δαπανών, σε περίπτωση αύξησης της παραγωγικής ικανότητας και εφόσον οι σχετικές εργασίες εκτελούνται με σύγχρονα υλικά. Είναι δυνατόν να χορηγείται πρόσθετη ενίσχυση μέχρι ποσοστού 100 % για την κάλυψη των πρόσθετων δαπανών που προκύπτουν από τη χρήση παραδοσιακών υλικών τα οποία είναι απαραίτητα για τη διατήρηση των στοιχείων κληρονομιάς του κτιρίου, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2004

Ημερομηνία εφαρμογής: Η απόφαση για τη χορήγηση της ενίσχυσης θα δημοσιευθεί εντός τεσσάρων εβδομάδων μετά την απόδειξη παραλαβής, εκ μέρους της Επιτροπής, της σχετικής κοινοποίησης

Διάρκεια του καθεστώτος ενίσχυσης ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Από τον Ιούνιο 2006 έως την 1η Δεκεμβρίου 2008

Στόχος της ενίσχυσης: Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2004, η ενίσχυση αποτελεί συμμετοχή στις δαπάνες ανακαίνισης της διατηρητέας γεωργικής εκμετάλλευσης (εθνικό μνημείο) Bovenste Hoeve Printhagen στο πλαίσιο της επανεγκατάστασης της εκμετάλλευσης γαλακτοπαραγωγής στο

συγκεκριμένο σημείο. Δεδομένου ότι κατά την ανακαίνιση και αναστήλωση των κτιρίων της διατηρητέας γεωργικής εκμετάλλευσης επαναχρησιμοποιούνται υλικά και χρησιμοποιούνται παραδοσιακά υλικά, είναι δυνατή η χορήγηση πρόσθετης ενίσχυσης, μέχρι ποσοστού 100 %, για την κάλυψη των πρόσθετων δαπανών που προκύπτουν από τη χρήση παραδοσιακών υλικών τα οποία είναι απαραίτητα για τη διατήρηση των στοιχείων κληρονομιάς του κτιρίου.

Άλλοι λόγοι για τη χορήγηση της εν λόγω ενίσχυσης στις δαπάνες ανακαίνισης είναι ότι, παράλληλα με την αναστήλωση και την επαναλειτουργία της ιστορικής εκμετάλλευσης, επιτυγχάνονται και ορισμένοι άλλοι στόχοι, όπως η υλοποίηση στόχων στον τομέα της φύσης και του ευρωπαϊκού δικτύου προστατευόμενων περιοχών (EHS) και η αποκατάσταση της αρχικής ταινιοειδούς φυτείας κατά μήκος της οδού πρόσβασης

Σχετικός(-οί) τομέας(-εις):

Η ενίσχυση αφορά επιχείρηση του παραγωγικού τομέα, μια εκμετάλλευση γαλακτοπαραγωγής

Ονομασία και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής:

Provincie Limburg
Limburglaan 10
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
Nederland

Ιστότοπος: www.limburg.nl

Αριθμός ενίσχυσης: XA 45/2006

Κράτος μέλος: Κάτω Χώρες

Περιφέρεια: Επαρχία Fryslân

Τίτλος του καθεστώτος ενίσχυσης ή επωνυμία της επιχείρησης που λαμβάνει μεμονωμένη ενίσχυση: (Οικογένεια) Oevering

Νομική βάση:

Algemene wet bestuursrecht, titel 4.2

Algemene Subsidieverordening Provincie Fryslân 1998

Provinciewet artikel 145

Verordening met betrekking tot het verlenen van subsidies ten behoeve van het plattelandsbeleid voor de jaren 2005-2008

Ετήσια δαπάνη που προβλέπεται στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης ή συνολικό ποσό της χορηγούμενης στην επιχείρηση μεμονωμένης ενίσχυσης: Η συνεισφορά ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο σε ποσό 55 000 EUR. Σύμφωνα με τις προβλέψεις, το 80 %, ήτοι ποσό 44 000 EUR θα καταβληθεί το 2006, ενώ το υπόλοιπο προβλέπεται να καταβληθεί το 2007 και το αργότερο το 2008

Μέγιστη ένταση ενίσχυσης: Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης θα ανέλθει σε ποσοστό 40 % των επιλέξιμων δαπανών. Το ανώτατο ποσό της ενίσχυσης ανέρχεται σε 55 000 EUR

Ημερομηνία εφαρμογής: Η απόφαση για τη χορήγηση της ενίσχυσης θα δημοσιευθεί εντός τεσσάρων εβδομάδων μετά την απόδειξη παραλαβής, εκ μέρους της Επιτροπής, της σχετικής κοινοποίησης

Διάρκεια του καθεστώτος ενίσχυσης ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Η καταληκτική ημερομηνία για την καταβολή του υπολοίπου καθορίζεται σε 30 μήνες μετά την έκδοση της απόφασης, ήτοι το αργότερο έως το τέλος 2008. Το έργο προβλέπεται να ολοκληρωθεί εντός του 2007

Στόχος της ενίσχυσης: Στόχος του έργου είναι η ένταξη της ιστορικής γεωργικής εκμετάλλευσης στο τοπίο μετά την αναπροσαρμογή της, ούτως ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διαχείριση σύγχρονης γεωργικής εκμετάλλευσης.

Εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2004

Σχετικός(-οί) τομέας(-εις): Εκμετάλλευση γαλακτοπαραγωγής

Ονομασία και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής:

Provincie Fryslân
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden
Nederland

Ιστότοπος: www.fryslan.nl

Αριθμός ενίσχυσης: XA 46/06

Κράτος μέλος: Λεττονία

Τίτλος του καθεστώτος ενίσχυσης ή επωνυμία της επιχείρησης που λαμβάνει μεμονωμένη ενίσχυση: Atbalsta shēma «Investīciju atbalsts siltumnīcu platībām»

Νομική βάση: Ministru kabineta 2006. gada 3. janvāra noteikumi Nr. 21 "Noteikumi par valsts atbalstu lauksaimniecībai 2006. gadā un tā piešķiršanas kārtību" 3. pielikuma VI. nodaļa

Ετήσια δαπάνη που προβλέπεται στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης ή συνολικό ποσό της χορηγούμενης στην επιχείρηση μεμονωμένης ενίσχυσης: Συνολικό ποσό του καθεστώτος ενίσχυσης το 2006: 292 657 LVL

Μέγιστη ένταση της ενίσχυσης: Η ενίσχυση στις επενδύσεις στο γεωργικό τομέα χορηγείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2004 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων. Η επενδυτική ενίσχυση χορηγείται στους αιτούντες υπό τους ακόλουθους όρους:

1. επιλέξιμες δαπάνες = δηλωθείσα έκταση θερμοκηπίων × συντελεστή (1,25 για θερμοκηπιακές καλλιέργειες σε υπόστρωμα ή 0,625 για θερμοκηπιακές καλλιέργειες στο έδαφος)·
2. η ένταση της ενίσχυσης ισοδυναμεί με το 40 % των επιλέξιμων δαπανών·
3. επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των υπουργικών κανονισμών

Ημερομηνία εφαρμογής: 15 Ιουνίου 2006

Διάρκεια του καθεστώτος ενίσχυσης ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Έως τις 30 Δεκεμβρίου 2006

Στόχος της ενίσχυσης: Στήριξη των επενδύσεων στη γεωργία με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας της παραγωγής και της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων

Σχετικός(-οί) τομέας(-εις): Ενίσχυση προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο γεωργικό τομέα

Ονομασία και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής:

Zemkopības ministrija
Rīga 31.5.2006.
Latvijas Republikas Zemkopības ministrija
LV-1981 Rīga

Ιστότοπος: www.zm.gov.lv

Λοιπές πληροφορίες: Η ενίσχυση στις επενδύσεις στο γεωργικό τομέα χορηγείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2004 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων

Αριθμός Ενίσχυσης: XA 49/06

Κράτος μέλος: Ισπανία

Περιφέρεια: Comunidad Valenciana (Αυτόνομη Κοινότητα της Βαλένθια)

Τίτλος του καθεστώτος ενισχύσεων ή επωνυμία της επιχείρησης που δικαιούται μεμονωμένη ενίσχυση: Μετεγκατάσταση γεωργικών εκμεταλλεύσεων προς το δημόσιο συμφέρον

Νομική βάση:

- Orden de 12 de diciembre de 2005 de la Consellería de Agricultura, Pesca y Alimentación, por la que se establecen ayudas al Traslado de granjas por motivos de interés público.
- Resolución de 18 de abril de 2006, de la Consellería de Agricultura, Pesca y Alimentación, por la que se convocan para el ejercicio 2006 determinadas subvenciones gestionadas por la Dirección General de Investigación, Desarrollo e Innovación Agropecuaria y se establecen modificaciones puntuales para el presente ejercicio

Ετήσια δαπάνη που προβλέπεται στο πλαίσιο του καθεστώτος: 980 000 EUR (2006)

Μέγιστη ένταση της ενίσχυσης: Το ποσοστό ενίσχυσης από δημόσιους πόρους θα διαμορφωθεί ως εξής:

- Στις περιπτώσεις που η μετεγκατάσταση προς το δημόσιο συμφέρον συνίσταται απλώς σε αποξήλωση, απομάκρυνση και εκ νέου ανέγερση υπαρχουσών εγκαταστάσεων σε άλλη τοποθεσία: 90 % των πραγματικών εξόδων μετεγκατάστασης.
- Στις περιπτώσεις που η μετεγκατάσταση έχει ως αποτέλεσμα να επωφεληθεί ο κάτοχος της γεωργικής εκμετάλλευσης από τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων ή να αυξηθεί το δυναμικό παραγωγής:
- 90 % των πραγματικών εξόδων μεταφοράς των εγκαταστάσεων σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο.
- 40 % του σχεδίου νέας επένδυσης ή 50 % στις περιπτώσεις που η νέα εκμετάλλευση ευρίσκεται σε μειονεκτική περιοχή.

Ως σχέδια νέας επένδυσης νοούνται όσα αφορούν τόσο την αύξηση της αξίας των σχετικών εγκαταστάσεων μετά τη μεταφορά τους, όσο και την αύξηση του δυναμικού παραγωγής.

Τα ποσοστά αυτά αυξάνονται κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες όταν οι σχετικές επενδύσεις γίνονται από νέους αγρότες

Ημερομηνία εφαρμογής: Η προθεσμία για λήψη και κοινοποίηση της απόφασης με την οποία τερματίζεται η διαδικασία, θα είναι η 23η Ιουνίου 2006

Διάρκεια του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Δεκέμβριος 2006

Στόχος της ενίσχυσης: Σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2004 της Επιτροπής, η μετεγκατάσταση ποιμνιοστασίων και κτηνοτροφικών μονάδων και του σχετικού εξοπλισμού τους εντός της περιφέρειας δικαιοδοσίας της αυτόνομης κοινότητας της Βαλένθια, προς το δημόσιο συμφέρον, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 53 του νόμου για την κτηνοτροφία, και ότι η εκμετάλλευση μετεγκαθίσταται από μη μειονεκτική σε μειονεκτική περιοχή.

Το επιλέξιμο κόστος θα είναι τα πραγματικά έξοδα αποξήλωσης, απομάκρυνσης και εκ νέου ανέγερσης υπαρχουσών εγκαταστάσεων,

εντός των ορίων που προβλέπονται από το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2004

Σχετικός τομέας: Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις στην Comunidad Valenciana

Ονομασία και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής:

Consellería de Agricultura, Pesca y Alimentación
Amadeo de Saboya, 2
E-46010 Valencia

Διεύθυνση στο Διαδίκτυο:

Orden de 12 de diciembre de 2005, de la Consellería de Agricultura, Pesca y Alimentación: <http://www.gva.es/cidaj/pdf/5160.pdf>

http://www.pre.gva.es/DIARIOCGI/BASIS/DIARIO/WEB/INSECCION_DOGV_C/DDW?W%3DCODIGO_INSECCION%3D%272005/13913%27

Resolución de 18 de abril de 2006, de la Consellería de Agricultura, Pesca y Alimentación:

<http://www.gva.es/cidaj/pdf/5261.pdf>

http://www.pre.gva.es/DIARIOCGI/BASIS/DIARIO/WEB/INSECCION_DOGV_C/DDW?W%3DCODIGO_INSECCION%3D%272006/5546%27

Αριθμός ενίσχυσης: XA 50/06

Κράτος μέλος: Ισπανία

Τίτλος του καθεστώτος ενισχύσεων ή επωνυμία της επιχείρησης που δικαιούται μεμονωμένη ενίσχυση: Καθεστώς ενισχύσεων για την επιδότηση σχεδίων που αποβλέπουν στην προώθηση του ρόλου της αγρότισσας

Νομική βάση: Orden, pendiente de publicación, por la que se establecen las bases reguladoras para la concesión de subvenciones destinadas a la promoción de las mujeres del medio rural

Ετήσια δαπάνη που προβλέπεται στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγείται στην επιχείρηση: Το συνολικό ποσό των δαπανών από τον κρατικό προϋπολογισμό, που θα χορηγηθούν στο σύνολο των δικαιούχων θα ανέλθει το 2006 το πολύ στα 300 000 EUR

Μέγιστη ένταση της ενίσχυσης: Η ενίσχυση θα φθάνει κατ' ανώτατο όριο το 80 % του ποσού κάθε σχεδίου, ενώ, όταν πρόκειται για δικαιούχο ένωση, δεν θα υπερβαίνει το 30 % των συνολικών δημοσίων δαπανών, και τηρουμένου του ανωτάτου ορίου ανά δικαιούχο, που έχει καθοριστεί με το άρθρο 14 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2004

Ημερομηνία εφαρμογής: Από την ημερομηνία δημοσίευσης του καθεστώτος ενισχύσεων στο Boletín Oficial del Estado (Επίσημη Εφημερίδα της Ισπανίας)

Διάρκεια του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006· θα παρατείνεται ετησίως με σχετική γνωστοποίηση

Στόχος της ενίσχυσης:

- Οι ενισχύσεις αυτές εμπίπτουν ουσιαστικώς στο πλαίσιο του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2004 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων. (δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 3 Ιανουαρίου 2004).
- Στο πλαίσιο του άρθρου αυτού, οι ενισχύσεις θα καλύψουν τις επιλέξιμες δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 2, στοιχείο α) περιπτώσεις i) και ii)· στην παράγραφο 2, στοιχείο γ) και στην παράγραφο 2, στοιχείο δ).
- Κύριος στόχος: Ανάπτυξη σχεδίων, σε εθνικό επίπεδο, που θα υλοποιηθούν από σωματεία, ιδρύματα, ομοσπονδίες και άλλες ενώσεις γυναικών οι οποίες διαβιούν σε αγροτικό περιβάλλον με στόχο την προαγωγή του ρόλου της γυναίκας στο αγροτικό περιβάλλον.
- Δευτερεύοντες στόχοι: Προώθηση και παροχή συμβουλών για την ίδρυση επιχειρήσεων· διερεύνηση νέων κυκλωμάτων εμπορίας και διανομής των προϊόντων που παράγουν οι γυναίκες· εκπόνηση μελετών όσον αφορά τη διάσταση του παράγοντα «φύλο» συμμετοχή σε συνέδρια και σε συναφείς δραστηριότητες που έχουν ως θέμα τις αγρότισσες.
- Επιλέξιμες δαπάνες: Προσωπικό, είδη εξοπλισμού, υλικό γραφείου, εγκαταστάσεις, ταξίδια, ημερήσιες αποζημιώσεις και λοιπά συναφή έξοδα

Σχετικός(-οί) τομέας(-εις): Σχετικός τομέας είναι ο γεωργικός τομέας, με αντίκτυπο και σε άλλες δραστηριότητες διαφοροποίησης, σε αγροτικό περιβάλλον

Ονομασία και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής:

Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación
Dirección General de Desarrollo Rural
Alfonso XII, 62
E-28014 Madrid

Διεύθυνση στο Διαδίκτυο: <http://www.mapa.es/>

Άλλες πληροφορίες: Οι επιδοτούμενες δραστηριότητες αφορούν στην προώθηση της αγρότισσας και αποσκοπούν στην υποστήριξη σχεδίων που αναλαμβάνουν να υλοποιήσουν οι γυναίκες στο δικό τους περιβάλλον, χάρη στην παροχή συμβουλών, στη συμμετοχή σε ενημερωτικές εκδηλώσεις, και σε μελέτες για την κοινωνική και επαγγελματική κατάσταση των γυναικών. Στόχος είναι επίσης να διαφοροποιηθούν οι δραστηριότητες με τις οποίες ασχολούνται οι δικαιούχοι

Αριθμός Ενίσχυσης: XA 51/2006

Κράτος μέλος: Ηνωμένο Βασίλειο

Περιφέρεια: Cheshire

Τίτλος του καθεστώτος ενισχύσεων ή επωνυμία της επιχείρησης που δικαιούται μεμονωμένη ενίσχυση: Sandstone Ridge EConet Partnership Conservation Programme

Νομική βάση: s. 39 1981 Wildlife and Countryside Act

Ετήσια δαπάνη που προβλέπεται στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγείται στην επιχείρηση:

Διατήρηση παραδοσιακών τοπίων:

2006/2007 — 255 700 GBP

2007/2008 — 272 050 GBP

2008/2009 — 120 000 GBP

Τεχνική υποστήριξη:

2006/2007 — 3 000 GBP

2007/2008 — 3 000 GBP

2008/2009 — 3 000 GBP

Κάθε διαθέσιμο υπόλοιπο προϋπολογισμού μεταφέρεται στο επόμενο έτος

Μέγιστη ένταση της ενίσχυσης: Μέχρι 100 % του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού που προορίζεται για τη διατήρηση μη παραγωγικών στοιχείων κληρονομιάς φυσικού περιβάλλοντος, 60 % για παραγωγικά στοιχεία του ενεργητικού εφόσον δεν αυξάνεται το δυναμικό παραγωγής, και 40 % για κεφαλαιουχικό εξοπλισμό σε παραγωγικά στοιχεία του ενεργητικού, όταν αυξάνεται το δυναμικό παραγωγής. Στις περιπτώσεις που είναι αναγκαία τα παραδοσιακά υλικά, η ενίσχυση επιτρέπεται να χορηγηθεί μέχρι ποσοστό 100 % του επιπλέον κόστους. 100 % για τεχνική υποστήριξη

Ημερομηνία εφαρμογής: 1η Ιουλίου 2006

Διάρκεια του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Προθεσμία κατάθεσης των αιτήσεων: 31 Ιανουαρίου κάθε έτους. Όλες οι εργασίες πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί και να έχουν υποβληθεί τα σχετικά δικαιολογητικά το αργότερο στις 15 Μαρτίου κάθε έτους. Καμία πληρωμή δεν διενεργείται μετά την 31η Μαρτίου 2009

Στόχος της ενίσχυσης: διατήρηση της κληρονομιάς: διατήρηση των παραδοσιακών τοπίων και χαρακτηριστικών στην περιφέρεια Sandstone Ridge του Cheshire. Επιλέξιμο κόστος θα είναι οι πραγματικές δαπάνες για επενδύσεις ή κεφαλαιουχικό εξοπλισμό με στόχο τη διατήρηση των χαρακτηριστικών της κληρονομιάς σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2004, όπως και τα έξοδα διοργάνωσης εκπαιδευτικών προγραμμάτων και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2004

Σχετικός(-οί) τομέας(-εις): Το καθεστώς ενισχύσεων αφορά μονάδες του τομέα παραγωγής γεωργικών προϊόντων και μόνον. Επιλέξιμοι είναι όλοι οι επιμέρους τομείς

Ονομασία και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής:

Cheshire County Council
Environmental Planning, Backford Hall, Backford, Chester,
Cheshire, CH1 6PZ, UK

Διεύθυνση στο Διαδίκτυο:

http://www.cheshire.gov.uk/SREP/Srep_sate_aid_guidance_download_page.htm

Εναλλακτικά, μπορείτε να επισκεφθείτε την κεντρική ιστοθέση του Ηνωμένου Βασιλείου για τις γεωργικές κρατικές ενισχύσεις που έχουν τύχει απαλλαγής: www.defra.gov.uk/farm/state-aid/setup/exist-exempt.htm. Πατήστε κλικ στο σύνδεσμο 'Sandstone Ridge EConet Partnership Conservation Programme'

Άλλες πληροφορίες: Στόχος του καθεστώτος αυτού είναι η διατήρηση της κληρονομιάς των φυσικών τοπίων. Ενδεχομένως να χορηγηθεί βάσει του εν λόγω καθεστώτος ενίσχυση για εκτάσεις που κατέχουν εκμεταλλεύσεις οι οποίες δεν δραστηριοποιούνται στο γεωργικό τομέα. Στην περίπτωση αυτή, η ενίσχυση θα συνάδει με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 69/2001 για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, ή όποιον κανονισμό τον αντικαθιστά.

Όσοι λαμβάνουν τεχνική υποστήριξη δεν θα έχουν τη δυνατότητα επιλογής του φορέα παροχής υπηρεσιών. Στις περιπτώσεις που η σχετική υπηρεσία δεν παρέχεται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση της Κομητείας Cheshire, θα παρέχεται από φορείς που θα επιλέγονται και θα αμείβονται σύμφωνα με τα κριτήρια της αγοράς

Αριθμός Ενίσχυσης: XA 55/2006

Κράτος μέλος: Ισπανία

Περιφέρεια: Ναβάρρα

Τίτλος του καθεστώτος ενισχύσεων ή επωνυμία της επιχείρησης που δικαιούται μεμονωμένη ενίσχυση: Ενισχύσεις για πρωτοβουλίες εμπορικής προώθησης ποιοτικών γεωργικών προϊόντων

Νομική βάση: Orden foral del Consejero de agricultura, ganadería y alimentación, por la que se aprueba la convocatoria de ayudas al fomento de iniciativas de promoción para la mejora de la comercialización de productos agrarios de calidad para el año 2006

Ετήσια δαπάνη που προβλέπεται στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγείται στην επιχείρηση: 275 000 EUR για το οικονομικό έτος 2006

Μέγιστη ένταση της ενίσχυσης: 50 % των επιλέξιμων δαπανών για το σύνολο των δραστηριοτήτων που είναι δυνατόν να επιδοτηθούν σύμφωνα με το σχέδιο δράσης, με ανώτατο όριο 60 000 EUR ανά αιτούντα

Ημερομηνία εφαρμογής: Αύγουστος 2006

Διάρκεια του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Οι ενισχύσεις θα είναι δυνατόν να χορηγούνται μέχρι το Δεκέμβριο του 2006

Στόχος της ενίσχυσης: Οι σημερινές ενισχύσεις έχουν ως στόχο την προώθηση, στον τομέα των ΜΜΕ, δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών εμπορικής προώθησης ποιοτικών γεωργικών προϊόντων, όπως: η διάδοση επιστημονικών γνώσεων στο κοινό, η διοργάνωση εκθέσεων και πανηγύρεων, η συμμετοχή στις εκδηλώσεις αυτές και σε κάθε συναφή δραστηριότητα δημοσίων σχέσεων, καθώς και έρευνες και μελέτες της αγοράς.

Άρθρο 13: «Ενισχύσεις για την ενθάρρυνση της παραγωγής και εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας» και Άρθρο 14: «Παροχή τεχνικής υποστήριξης στον γεωργικό τομέα».

Η ενίσχυση αυτή δεν θα χορηγείται για διαφημιστικούς σκοπούς, δηλαδή δραστηριότητες πραγματοποιούμενες με επικοινωνιακά μέσα οι οποίες ενθαρρύνουν τον καταναλωτή να αγοράσει συγκεκριμένα ποιοτικά γεωργικά προϊόντα ή οποιοδήποτε άλλο προϊόν διατιθέμενο απευθείας στον καταναλωτή με τον ίδιο σκοπό, περιλαμβανομένων των διαφημιστικών δραστηριοτήτων που απευθύνονται στους καταναλωτές στα σημεία πώλησης.

Επιλέξιμες δαπάνες θεωρούνται:

- Τα έξοδα για υπηρεσίες συμβούλων: οι αμοιβές για υπηρεσίες προώθησης που δεν συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα και δεν σχετίζονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες του δικαιούχου·
- Η διοργάνωση διαγωνισμών, εκθέσεων και πανηγύρεων, και η συμμετοχή στις εκδηλώσεις αυτές: Δικαιώματα συμμετοχής, έξοδα ταξιδιού, έξοδα παραγωγής έντυπου υλικού και μίσθωση εκθεσιακών χώρων·

— Οι δαπάνες για μελέτες της αγοράς

Σχετικός(-οί) τομέας(-εις): Ο τομέας εμπορίας. Συμπεριλαμβάνονται όλοι οι υποτομείς, υπό τον όρο ότι πρόκειται για γεωργικά προϊόντα ποιότητας, σύμφωνα με τον ορισμό της έννοιας των προϊόντων αυτών που δίδεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2004 της 23ης Δεκεμβρίου 2003

Ονομασία και διεύθυνση της χορηγούσας αρχής:

Gobierno de Navarra, Departamento de Agricultura, Ganadería y Alimentación
Tudela, 20
E-31003 Pamplona

Διεύθυνση στο Διαδίκτυο: www.navarra.es

Αριθμός ενίσχυσης: XA 56/2006

Κράτος μέλος: Σλοβακική Δημοκρατία

Περιφέρεια: Δυτική Σλοβακία

Τίτλος του καθεστώτος ενισχύσεων ή επωνυμία της επιχείρησης που δικαιούται μεμονωμένης ενίσχυσης: Združenie Stupavských vlastníkov pôdy, a.s.

F. Kostku 55, SK-900 31 Stupava

Νομική βάση: Ustanovenie § 240 ods. 3 a § 241 ods. 3 v spojení s ustanovením § 277 a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z. z.

Ustanovenie § 5 ods. 2 písm. b) zákona 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci

Metodické usmernenie Sociálnej poisťovne č. 30/2005

Nariadenie Komisie (ES) č. 1/2004, čl. 4, ods. 3, písm. c) a d)

Ετήσια δαπάνη που προβλέπεται στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγείται στην επιχείρηση: 719 725 SKK, δηλαδή 19 105,03282 EUR

Μέγιστη ένταση της ενίσχυσης: Ποσοστό 39,6 %

Ημερομηνία εφαρμογής: 2006

Διάρκεια του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Ιούλιος 2006

Στόχος της ενίσχυσης: MME — γεωργικός τομέας

Σχετικός τομέας: Γεωργικός τομέας

Όνομα και διεύθυνση της αρμόδιας αρχής:

Sociálna poisťovňa
pobočka Bratislava-okolie
Lazaretská 25
SK-814 99 Bratislava

Ιστότοπος: www.socpoist.sk

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ — ΙΤΑΛΙΑ

Κρατικές ενισχύσεις C 16/2006 (πρώην NN34/2006) — Nuova Mineraria Silius

Ανακοίνωση για δημοσίευση στην ΕΕ με γνώμονα το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ

(2006/C 210/06)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Με επιστολή της 26ης Απριλίου 2006 που αναδημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα του κειμένου της επιστολής στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, η Επιτροπή κοινοποίησε στην Ιταλία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την προαναφερθείσα ενίσχυση.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των ενισχύσεων για τις οποίες η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας περίληψης και της επιστολής που ακολουθεί, στην ακόλουθη διεύθυνση:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Greffe
Rue de la Loi/Wetstraat, 200
B-1049 Brussels
Φαξ αριθ.: (32-2) 296 12 42

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στην Ιταλία. Το απόρρητο της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους που υποβάλλει τις παρατηρήσεις μπορεί να ζητηθεί γραπτώς, με μνεία των σχετικών λόγων.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η σχεδιαζόμενη οικονομική ενίσχυση προς τη Nuova Mineraria Silius κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή με επιστολή της 30.11.2005. Η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες στις 21.12.2005, και η Ιταλία απάντησε με επιστολή που καταχωρήθηκε στις 7.2.2006.

Στο στάδιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα επίμαχα μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση. Ειδικότερα, το προαναφερθέν επενδυτικό σχέδιο και η κάλυψη των ζημιών δεν φαίνεται να ανταποκρίνονται στη συμπεριφορά ιδιώτη πιστωτή υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς. Παρόλο που η εταιρία φαίνεται να είναι επιλέξιμη για την χορήγηση ενίσχυσης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας για τις κρατικές ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων, στο παρόν στάδιο η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν έχουν τηρηθεί τα κριτήρια σχετικά με τις συμβιβασιμες ενισχύσεις που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Αποδέκτης της ενίσχυσης θα είναι η Nuova Mineraria Silius S.p.A. («NMS»), επιχείρηση μεσαίου μεγέθους που ανήκει εξ ολοκλήρου στην αυτόνομη περιφέρεια της Σαρδηνίας (Regione Autonoma Sardegna, «RAS»). Η NMS εκμεταλλεύεται ένα κοιτάσμα φθορίτη στην κοινότητα Silius, της Σαρδηνίας. Το 2004 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία) η εταιρεία είχε κύκλο εργασιών ύψους 4,96 εκατ. EUR και απασχολούσε 163 εργαζόμενους.

Δεδομένου ότι δεν κατέστη δυνατή η ιδιωτικοποίηση της εταιρείας, η Ιταλία κοινοποίησε στην Επιτροπή πρόταση για εισφορά κεφαλαίου ύψους περίπου 24 εκατ. EUR έτσι ώστε να πραγματοποιηθούν επενδύσεις ισοδύναμου ποσού. Εκτός από το κοινοποιηθέν μέτρο, φαίνεται ότι η NMS επωφελήθηκε κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών από συνεχείς μεταφορές πόρων από την RAS, τον μοναδικό εταίρο της, με σκοπό την κάλυψη μονίμων ζημιών, που ανήλθαν συνολικά σε 55,97 εκατ. EUR από το 2001. Επιπλέον, οι ιταλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι χορηγήθηκε επίσης στην NMS κρατική στήριξη στο πλαίσιο του νόμου 488/92 (7,66 εκατ. EUR) και του νόμου 752/82 (1,869 εκατ. EUR).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Λαμβάνοντας υπόψη τις αμφιβολίες που διατυπώθηκαν ανωτέρω, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«La Commissione ha l'onore di informare il governo italiano che, dopo aver esaminato le informazioni fornite dalle autorità italiane in merito alla misura in oggetto, ha deciso di avviare la procedura di cui all'articolo 88, paragrafo 2, del trattato CE.

PROCEDURA

- 1) Il progetto di aiuto finanziario a favore di Nuova Mineraria Silius è stato notificato alla Commissione con lettera del 30 novembre 2005. La Commissione ha inviato una richiesta di informazioni complementari il 21 dicembre 2005, cui l'Italia ha risposto con lettera raccomandata del 7 febbraio 2006.

DESCRIZIONE DEL BENEFICIARIO E DELLE MISURE DI AIUTO

2) Il beneficiario dell'aiuto finanziario sarebbe Nuova Mineraria Silius SpA ("NMS"), società di medie dimensioni interamente partecipata dalla Regione autonoma della Sardegna ("RAS")⁽¹⁾. NMS gestisce un deposito di fluorite⁽²⁾ nel comune di Silius (Sardegna). Nel 2004 (ultimo anno disponibile) la società ha realizzato un fatturato di 4,96 milioni di EUR con un organico di 163 unità.

3) NMS è stata creata nel 1992 da RAS e da Minmet Financing Company. RAS ne ha successivamente assegnato la proprietà (il 97,5 % nel 1996 e attualmente il 100 %) all'"Ente Minerario Sardo" ("EMSA"). Nel 1998 EMSA è stato posto in liquidazione. Il commissario liquidatore aveva ricevuto il mandato di privatizzare le attività nella misura del possibile e, altrimenti, di procedere alla loro chiusura. Tuttavia, quando i tentativi esperiti per privatizzare NMS sono falliti ed EMSA ha cessato le attività (giugno 2002), NMS non è stata liquidata.

4) In seguito alla mancata privatizzazione, l'Italia ha ora notificato alla Commissione un progetto di nuovi conferimenti di capitale a favore della società per un importo di circa 24 milioni di EUR. Il nuovo capitale dovrebbe permettere la realizzazione di investimenti consistenti nella preparazione dello sfruttamento di nuovi giacimenti più profondi, che si prevede aumentino il contenuto di fluorite dei minerali estratti e la produzione globale della miniera.

5) L'Italia sostiene che la misura proposta non comporta aiuti di Stato e che quindi la notifica è effettuata unicamente per ragioni di certezza giuridica, dato che:

1) non vi è alcuna incidenza sugli scambi intracomunitari, in quanto la fornitura comunitaria di fluorite copre appena il 30 % della domanda. Il progetto avrebbe quindi come unico probabile risultato la limitazione delle importazioni da paesi terzi e il contenimento degli aumenti di prezzo;

2) RAS si comporta alla stregua di un investitore operante in economia di mercato dal momento che: i) le esportazioni di fluorite dalla Cina, che rappresentano circa il 50 % della produzione mondiale, attualmente diminuiscono a causa dell'accresciuto consumo interno e ciò, verosimilmente, avrà un impatto positivo sui prezzi della fluorite; ii) la società ha preparato un nuovo piano industriale per i prossimi 8 anni, che prevede il pieno recupero degli investimenti e la realizzazione di utili a partire dal quarto anno perfino nelle attuali condizioni di mercato; iii) l'azionista, nell'assicurare la continuazione produttiva, evita di disperdere gli investimenti

precedentemente effettuati realizzati nella società e, verosimilmente, un certo numero di vertenze legali con i clienti.

Alternativamente, qualora la Commissione dovesse ravvisare la presenza di elementi di aiuto di Stato nella misura proposta, l'Italia sostiene che l'elemento di aiuto dovrebbe limitarsi all'importo eccedentario degli utili rivenienti dal progetto d'investimento. Secondo i calcoli dell'Italia, tale eccedenza non dovrebbe essere superiore al 26 % dell'investimento che rientra nella soglia degli aiuti regionali autorizzata nella regione⁽³⁾.

6) In aggiunta alla misura notificata, le informazioni fornite dalle autorità italiane mostrano che NMS ha beneficiato negli ultimi anni di continui trasferimenti di fondi pubblici effettuati dal suo unico azionista RAS⁽⁴⁾ al fine di coprire perdite costanti nell'ambito della gestione preliquidatoria. Tali trasferimenti, a partire dal 2001, sono ammontati a circa 55,97 milioni di EUR (ossia circa 11 milioni di EUR all'anno; la Commissione non dispone in questa fase di informazioni sufficienti riguardanti altri trasferimenti anteriori al 2001). I trasferimenti figurano nel bilancio della società come "RAS c/copertura perdite future" e "EMSA c/copertura perdite future".

7) Inoltre, le autorità italiane hanno anche confermato che NMS ha beneficiato dei seguenti sostegni pubblici:

— in seguito all'adozione del decreto ministeriale del 9 maggio 2002, alla società è stato concesso un contributo di 7,66 milioni di EUR ex legge n. 488/92⁽⁵⁾, a fronte di investimenti riconosciuti ammissibili di 14,31 milioni di EUR,

— con decreto ministeriale del 28 dicembre 2000⁽⁶⁾, alla società è stato concesso un contributo di 1,869 milioni di EUR in virtù dell'articolo 9 della legge n. 752/82, al fine di finanziare il 60 % delle attività di ricerca per i giacimenti più profondi della miniera. Tuttavia, secondo le autorità italiane, tali fondi non sono ancora stati versati.

VALUTAZIONE DELLA MISURA

1. Esistenza di aiuto di Stato

8) Ai sensi dell'articolo 87, paragrafo 1, del trattato CE sono incompatibili con il mercato comune, nella misura in cui incidano sugli scambi tra Stati membri, gli aiuti concessi dagli Stati, ovvero mediante risorse statali, sotto qualsiasi forma che, favorendo talune imprese o talune produzioni, falsino o minaccino di falsare la concorrenza.

⁽³⁾ NB: Il comune di Silius è situato nella regione NUTS3 di Cagliari (Sardegna) ed è ammesso ad aiuti per l'intero periodo 2000-2006, in virtù dell'articolo 87, paragrafo 3, lettera a), con un'intensità di aiuto del 35 % ESN. Per le PMI vi è una maggiorazione del 15 % ESL.

⁽⁴⁾ Incluso fondi conferiti fino al 2003 attraverso la holding pubblica sarda EMSA.

⁽⁵⁾ La legge n. 488/92 concerne un regime di aiuti regionali approvato dalla Commissione con decisione del 10.7.2000 nel caso N° 715/99. Il regime scade il 31.12.2006.

⁽⁶⁾ Prorogato ulteriormente dal decreto del 20.12.2002, con scadenza nel dicembre 2004. Il bilancio della società per il 2004 mostra 1,41 milioni di EUR a tale fine. Indica altresì che era prevista la richiesta di una nuova proroga oltre il 2004.

⁽¹⁾ Conformemente alla raccomandazione della Commissione, del 6 maggio 2003, relativa alla definizione delle microimprese, piccole e medie imprese (GU L 124 del 20.5.2003, pag. 36).

⁽²⁾ La fluorite è utilizzata nella sintesi di molecole organiche per la produzione di materiali plastici, tra cui teflon, resine, aerosol e lubrificanti.

Il progetto di investimento e la copertura delle spese

- 9) La Commissione osserva che le misure di cui ai punti 4 e 5 comportano l'assegnazione di risorse statali. Giacché l'aiuto pubblico è destinato ad una società individuale, è soddisfatto il criterio della selettività. Inoltre, dato che NMS è attiva nel mercato della fluorite, settore in cui esistono scambi tra Stati membri, è inoltre soddisfatto il criterio dell'incidenza dell'aiuto sugli scambi intracomunitari. In particolare, la tesi svolta dalle autorità italiane, secondo cui non vi sarebbe alcuna incidenza sul commercio intracomunitario, deve essere respinta, in quanto secondo costante giurisprudenza, allorché un aiuto finanziario concesso dallo Stato rafforza la posizione di un'impresa nei confronti di altre imprese concorrenti negli scambi intracomunitari, questi sono da considerarsi influenzati dall'aiuto (⁷).
- 10) In merito alla tesi, secondo la quale RAS si comporterebbe alla stregua di un investitore operante in economia di mercato, la Commissione osserva che visti i risultati ottenuti negli ultimi anni e l'andamento dei suoi dati finanziari (⁸), NMS deve essere considerata come "un'impresa in difficoltà" ai sensi della sezione 2.1 degli orientamenti comunitari per gli aiuti di Stato al salvataggio e alla ristrutturazione di imprese in difficoltà (⁹).
- 11) In quest'ottica e tenuto conto del costante fabbisogno di fondi della società per ripianare le perdite subite in questi ultimi anni, senza alcun segno di miglioramento della situazione finanziaria, sembra quanto meno improbabile che un investitore operante in economia di mercato sarebbe disposto ad impegnare fondi ammontanti a 24 milioni di EUR in un progetto che, finora, non è risultato redditizio. Tale conclusione è inoltre corroborata dal fatto che tutti i tentativi esperiti per privatizzare la società, a partire dal 1998 fino al 2002, sono falliti.
- 12) Inoltre, finora la RAS non ha mostrato alcun interesse a ponderare i costi che dovrebbe sostenere in caso di liquidazione di NMS rispetto ai costi connessi alla prosecuzione delle attività dell'impresa. Al contrario, la liquidazione è stata espressamente evitata nel giugno 2002, quando era evidente che i tentativi di privatizzazione erano falliti.
- 13) Inoltre, dalla notifica si evince che, in larga misura la RAS sostiene NMS in base a considerazioni di ordine sociale, giacché si tratta di una delle poche imprese industriali che sopravvivono nella regione. Tuttavia, argomenti del genere non sono rilevanti per un investitore operante in economia di mercato.
- 14) In considerazione di quanto sopra, la Commissione conclude che i nuovi investimenti in questione, unitamente a tutti i precedenti contributi dell'azionista a copertura di perdite (inclusi eventuali trasferimenti effettuati a tal fine

prima del 2001), costituiscono aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 87, paragrafo 1, del trattato CE, per un importo totale — per quanto è noto finora — di circa 80 milioni di EUR. Quest'ultimo aiuto (a copertura di perdite) è illegittimo, in quanto è stato concesso in virtù dell'articolo 88, paragrafo 3, del trattato. Quanto alla misura notificata, le autorità italiane hanno confermato che parte dei fondi sono già stati concessi al beneficiario "al fine di realizzare alcune opere urgenti e indifferibili". Pertanto, anche questa parte dell'aiuto di importo non noto in questa fase, è stata concessa illegalmente.

Fondi accordati in base alle leggi nn. 4888/92 e 752/82

- 15) Quanto alle misure citate al punto 6 precedente, in questa fase non si contesta che costituiscano aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 87, paragrafo 1, del trattato CE. Tuttavia, l'Italia ha dichiarato che finora non è stato erogato alcun aiuto in virtù della legge n. 752/82.

2. Deroche in virtù dell'articolo 87, paragrafi 2 e 3, del trattato CE

- 16) L'obiettivo primario delle misure di cui ai punti 4 e 5 sembra consistere nell'aiutare una società in difficoltà. In siffatti casi, si può applicare unicamente la deroga di cui all'articolo 87, paragrafo 3, lettera c), in base alla quale possono considerarsi compatibili con il mercato comune gli aiuti destinati ad agevolare lo sviluppo di talune attività o di talune regioni economiche, sempre che non alterino le condizioni degli scambi in misura contraria al comune interesse, purché siano soddisfatte le condizioni richieste.
- 17) Gli aiuti al salvataggio e alla ristrutturazione a favore di imprese in difficoltà attualmente sono disciplinati dagli orientamenti comunitari sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione di imprese in difficoltà ("i nuovi orientamenti" oppure "gli orientamenti"), che sostituiscono il testo precedente adottato nel 1999 (¹⁰) ("gli orientamenti del 1999").
- 18) Le disposizioni transitorie dei nuovi orientamenti prevedono che i nuovi orientamenti si applicheranno alla valutazione di qualsiasi aiuto per il salvataggio o per la ristrutturazione che sia stato concesso senza l'autorizzazione della Commissione (aiuto illegittimo), qualora l'aiuto o una parte di esso sia stato concesso dopo il 1° ottobre 2004, giorno della pubblicazione dei nuovi orientamenti nella *Gazzetta ufficiale dell'Unione europea* (punto 104, primo capoverso). Di conseguenza, nel caso di specie, si applicano i nuovi orientamenti dato che le misure proposte sono state notificate nel 2005 e visto che un aiuto pubblico di almeno 11 milioni di EUR è stato concesso dopo l'entrata in vigore dei nuovi orientamenti.

(⁷) Causa 730/79 *Philip Morris/Commissione*, Racc. 1980, pag. 2671, punto 11, e causa C-156/98 *Germania/Commissione*, Racc. 2000, pag. I-6857, punto 33.

(⁸) In particolare, il bilancio annuo del 2004 indica perdite ammontanti a 10,46 milioni di EUR, che corrispondono al 101 % del capitale sottoscritto all'epoca (10,33 milioni di EUR). Le perdite nel 2003 erano ammontate a 9,61 milioni di EUR. Inoltre, anche il fatturato indica una tendenza decrescente, passando da 7,31 milioni di EUR nel 2003 a 4,96 milioni di EUR nel 2004.

(⁹) GU C 244 dell'1.10.2004, pag. 2.

(¹⁰) GU C 288 del 9.10.1999, pag. 2.

- 19) Quanto agli aiuti concessi in base alla legge n. 488/92 ed eventualmente in base alla legge n. 752/82, in questa fase sembra che anche la loro compatibilità debba essere valutata alla luce degli orientamenti dato che, secondo il punto 20 degli stessi, la Commissione ritiene che gli aiuti a favore delle imprese in difficoltà possano contribuire allo sviluppo di attività economiche, senza alterare le condizioni degli scambi tra Stati membri in misura contraria al comune interesse, solo quando siano rispettate le condizioni fissate negli orientamenti. In particolare, le imprese in difficoltà sono espressamente escluse dal campo di applicazione della legge n. 488/92. Pertanto, non è certo che NMS potesse beneficiare di aiuto regionale in virtù della legge n. 488/92, in quanto sembra che la società fosse già in difficoltà all'epoca in cui è stato accordato l'aiuto (maggio 2002) ⁽¹¹⁾.
- 20) Per la stessa ragione, l'altra tesi svolta dalle autorità italiane secondo cui l'aiuto, ammesso che vi sia stato, deve essere considerato inferiore alla soglia stabilita per gli aiuti regionali in Sardegna, è da respingersi.
- 21) In tali circostanze, è possibile che NMS sia ammissibile ad aiuti alla ristrutturazione. Tuttavia, in questa fase, la Commissione ritiene che non siano soddisfatti i criteri richiesti per la compatibilità dell'aiuto. In particolare:
- i successivi aiuti versati a copertura di perdite hanno artificiosamente mantenuto in attività un'impresa che altrimenti sarebbe stata posta in liquidazione; apparentemente, non è stata effettuata alcuna ristrutturazione; le misure devono quindi essere considerate come aiuto al funzionamento,
 - né il ripianamento delle perdite in passato né la misura notificata possono essere considerati aiuti al salvataggio, in quanto hanno riguardato un periodo di vari anni, erano (o saranno) accordati sotto una forma non ammissibile e non è previsto entro un periodo di sei mesi alcun rimborso/piano di ristrutturazione/liquidazione della società,
 - il piano industriale presentato alla Commissione si limita unicamente ad un'analisi delle prospettive di redditività del nuovo progetto d'investimento senza indicare misure di ristrutturazione né condizioni circa la concessione dell'aiuto pubblico,
 - in assenza di un piano di ristrutturazione, la Commissione non può valutare se l'aiuto proposto sia atto a ripristinare la redditività nel lungo periodo, se si limiti al minimo necessario e se siano evitate indebite distorsioni di concorrenza [in particolare visto il continuo ripianamento di debiti osservato negli ultimi anni, che potrebbe sollevare difficoltà in base alla giurisprudenza Deggendorf ⁽¹²⁾].
- 22) Ciò premesso e secondo le informazioni disponibili in questa fase, la Commissione dubita che le misure contestate, comprendenti sia la misura notificata che tutti gli aiuti illegittimi concessi in passato come indicato ai punti 6 e 7, siano compatibili con il mercato comune a titolo di aiuto alla ristrutturazione. Né sembra ad esse applicabile alcuna deroga del trattato CE.

DECISIONE

- 23) In base alle considerazioni di cui sopra, la Commissione ha deciso di avviare la procedura di cui all'articolo 88, paragrafo 2, del trattato CE, ed invita l'Italia, entro un mese dalla ricezione della presente lettera, ad inviarle qualsiasi documento, informazione e dati necessari per valutare la compatibilità dell'aiuto. Essa invita altresì l'Italia a trasmettere senza indugio copia della presente lettera al beneficiario potenziale dell'aiuto.
- 24) La Commissione desidera richiamare all'attenzione del governo italiano che l'articolo 88, paragrafo 3, del trattato CE ha effetto sospensivo e che in forza dell'articolo 14 del regolamento (CE) n. 659/1999 del Consiglio, essa può imporre allo Stato membro interessato di recuperare ogni aiuto illegale dal beneficiario.
- 25) Con la presente la Commissione comunica all'Italia che informerà gli interessati attraverso la pubblicazione della presente lettera ed una sintesi della stessa nella *Gazzetta ufficiale dell'Unione europea*. Informerà inoltre gli interessati nei paesi EFTA, firmatari dell'accordo SEE, attraverso la pubblicazione di un avviso nel supplemento SEE della *Gazzetta ufficiale*, e informerà infine l'Autorità di vigilanza EFTA inviandole copia della presente. Tutti gli interessati anzidetti saranno invitati a presentare osservazioni entro un mese dalla data di detta pubblicazione.»

⁽¹¹⁾ Secondo il punto 56 degli orientamenti, il fatto che la società si trovi in una zona assistita ai sensi dell'articolo 87, paragrafo 3, lettera a), è importante soltanto per quanto riguarda l'attuazione delle misure compensative e l'entità del contributo del beneficiario.

⁽¹²⁾ Causa C-355/95 P, *Textilwerke Deggendorf/Commissione e altri*, Racc. 1997, pag. I-2549.

**Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση COMP/M.4380 — EST/Dalmine)
Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία**

(2006/C 210/07)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Στις 25 Αυγούστου 2006, η Επιτροπή έλαβε γνωστοποίηση μιας προτεινόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ με την οποία η επιχείρηση E.ON Sales & Trading GmbH («EST», Γερμανία), που ελέγχεται από την E.ON AG («E.ON», Γερμανία) αποκτά κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού του Συμβουλίου τον αποκλειστικό έλεγχο της επιχείρησης Dalmine Energie S.p.A. («Dalmine», Ιταλία), μέσω αγοράς μετοχών.

2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:

- στην περίπτωση της EST: δραστηριότητες σχετικά με την παροχή φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας,
- στην περίπτωση της Dalmine: η χονδρική παροχή φυσικού αερίου και η λιανική παροχή ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου σε βιομηχανικούς και εμπορικούς πελάτες στην Ιταλία.

3. Μετά από προκαταρκτική εξέταση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση θα μπορούσε να εμπέσει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με μια απλοποιημένη διαδικασία αντιμετώπισης ορισμένων συγκεντρώσεων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽²⁾, σημειώνεται ότι η παρούσα υπόθεση είναι υποψήφια για να αντιμετωπιστεί βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται στην ανακοίνωση.

4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν οποιοσδήποτε παρατηρήσεις για την προτεινόμενη συγκέντρωση στην Επιτροπή.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ [αριθμός (32-2) 296 43 01 ή 296 72 44] ή ταχυδρομικά, με αριθμό αναφοράς COMP/M.4380 — EST/Dalmine, στην ακόλουθη διεύθυνση:

European Commission
Directorate-General for Competition,
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel.

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 56 της 5.3.2005, σ. 32.

**Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση COMP/M.4358 — REOF/Borletti/Printemps)**

Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία

(2006/C 210/08)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Στις 24 Αυγούστου 2006, η Επιτροπή έλαβε γνωστοποίηση μιας προτεινόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ με την οποία η επιχείρηση RREEF Fund II («REOF», ΗΠΑ), που ελέγχεται από την Deutsche Bank AG («Deutsche Bank», Γερμανία) και ο κ. Borletti («Borletti», Ιταλία/HB) αποκτούν με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού του Συμβουλίου τον από κοινού έλεγχο της επιχείρησης France Printemps SA («Printemps», Γαλλία), μέσω της αγοράς μετοχών.

2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:

- στην περίπτωση της REOF: εταιρεία επενδύσεων με επενδύσεις χαρτοφυλακίου σε ακίνητα περιουσιακά στοιχεία στην Ευρώπη, την Ασία, τον Ειρηνικό και την αμερικανική ήπειρο,
- στην περίπτωση της Deutsche Bank: εμπορική τράπεζα με διεθνείς συναλλαγές σε επενδυτικά, χρηματοπιστωτικά και συναφή προϊόντα και υπηρεσίες,
- στην περίπτωση της Borletti: συμμετοχές σε επενδύσεις στον τομέα του τουρισμού, της διοίκησης ξενοδοχείων, της γεωργίας και των ακινήτων,
- στην περίπτωση της Printemps: καταστήματα λιανικής πώλησης και εξειδικευμένων αθλητικών ειδών στη Γαλλία πλην των τροφίμων.

3. Μετά από προκαταρκτική εξέταση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση θα μπορούσε να εμπέσει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με μια απλοποιημένη διαδικασία αντιμετώπισης ορισμένων συγκεντρώσεων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽²⁾, σημειώνεται ότι η παρούσα υπόθεση είναι υποψήφια για να αντιμετωπιστεί βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται στην ανακοίνωση.

4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν οποιοσδήποτε παρατηρήσεις για την προτεινόμενη συγκέντρωση στην Επιτροπή.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ [αριθμός (32-2) 296 43 01 ή 296 72 44] ή ταχυδρομικά, με αριθμό αναφοράς COMP/M.4358 — REOF/Borletti/Printemps, στην ακόλουθη διεύθυνση:

European Commission
Directorate-General for Competition,
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel.

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 56 της 5.3.2005, σ. 32.

**Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση
(Υπόθεση COMP/M.4305 — Nokia Corporation/Giesecke & Devrient JV)**

(2006/C 210/09)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Στις 23 Αυγούστου 2006, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις για την παραπάνω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και να την κηρύξει συμβατή με την κοινή αγορά. Η απόφαση βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου. Το πλήρες κείμενο της απόφασης διατίθεται μόνο στην αγγλική γλώσσα και θα δημοσιευθεί μετά την απάλειψη τυχόν επιχειρηματικών απορρήτων που περιέχει. Θα διατίθεται:

- από τον δικτυακό τόπο του Europa για τον ανταγωνισμό (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Στον τόπο αυτό προσφέρονται διάφορα εργαλεία για τον εντοπισμό των μεμονωμένων υποθέσεων συγκεντρώσεων, όπως ευρετήρια με τις εταιρείες, τους αριθμούς υποθέσεων, τις ημερομηνίες και τους διάφορους κλάδους,
- σε ηλεκτρονική μορφή στον δικτυακό τόπο του EUR-Lex με τον αριθμό εγγράφου 32006M4305. Το EUR-Lex είναι δικτυακός τόπος που δίνει πρόσβαση στην κοινοτική νομοθεσία (<http://ec.europa.eu/eur-lex/lex>).

**Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση
(Υπόθεση COMP/M.4173 — Nippon Sheet Glas/Pilkington)**

(2006/C 210/10)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Στις 7 Ιουνίου 2006, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις για την παραπάνω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και να την κηρύξει συμβατή με την κοινή αγορά. Η απόφαση βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου. Το πλήρες κείμενο της απόφασης διατίθεται μόνο στην αγγλική γλώσσα και θα δημοσιευθεί μετά την απάλειψη τυχόν επιχειρηματικών απορρήτων που περιέχει. Θα διατίθεται:

- από τον δικτυακό τόπο του Europa για τον ανταγωνισμό (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Στον τόπο αυτό προσφέρονται διάφορα εργαλεία για τον εντοπισμό των μεμονωμένων υποθέσεων συγκεντρώσεων, όπως ευρετήρια με τις εταιρείες, τους αριθμούς υποθέσεων, τις ημερομηνίες και τους διάφορους κλάδους,
 - σε ηλεκτρονική μορφή στον δικτυακό τόπο του EUR-Lex με τον αριθμό εγγράφου 32006M4173. Το EUR-Lex είναι δικτυακός τόπος που δίνει πρόσβαση στην κοινοτική νομοθεσία (<http://ec.europa.eu/eur-lex/lex>).
-

**Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση
(Υπόθεση COMP/M.4324 — Blackstone/Travelport)**

(2006/C 210/11)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Στις 22 Αυγούστου 2006, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις για την παραπάνω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και να την κηρύξει συμβατή με την κοινή αγορά. Η απόφαση βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου. Το πλήρες κείμενο της απόφασης διατίθεται μόνο στην αγγλική γλώσσα και θα δημοσιευθεί μετά την απάλειψη τυχόν επιχειρηματικών απορρήτων που περιέχει. Θα διατίθεται:

- από τον δικτυακό τόπο του Europa για τον ανταγωνισμό (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Στον τόπο αυτό προσφέρονται διάφορα εργαλεία για τον εντοπισμό των μεμονωμένων υποθέσεων συγκεντρώσεων, όπως ευρετήρια με τις εταιρείες, τους αριθμούς υποθέσεων, τις ημερομηνίες και τους διάφορους κλάδους,
- σε ηλεκτρονική μορφή στον δικτυακό τόπο του EUR-Lex με τον αριθμό εγγράφου 32006M4324. Το EUR-Lex είναι δικτυακός τόπος που δίνει πρόσβαση στην κοινοτική νομοθεσία (<http://ec.europa.eu/eur-lex/lex>).

**Μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση
(Υπόθεση COMP/M.4303 — Macquarie/South East London & Kent Bus Company/East London Bus & Coach Company)**

(2006/C 210/12)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Στις 23 Αυγούστου 2006, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις για την παραπάνω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και να την κηρύξει συμβατή με την κοινή αγορά. Η απόφαση βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου. Το πλήρες κείμενο της απόφασης διατίθεται μόνο στην αγγλική γλώσσα και θα δημοσιευθεί μετά την απάλειψη τυχόν επιχειρηματικών απορρήτων που περιέχει. Θα διατίθεται:

- από τον δικτυακό τόπο του Europa για τον ανταγωνισμό (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Στον τόπο αυτό προσφέρονται διάφορα εργαλεία για τον εντοπισμό των μεμονωμένων υποθέσεων συγκεντρώσεων, όπως ευρετήρια με τις εταιρείες, τους αριθμούς υποθέσεων, τις ημερομηνίες και τους διάφορους κλάδους,
 - σε ηλεκτρονική μορφή στον δικτυακό τόπο του EUR-Lex με τον αριθμό εγγράφου 32006M4303. Το EUR-Lex είναι δικτυακός τόπος που δίνει πρόσβαση στην κοινοτική νομοθεσία (<http://ec.europa.eu/eur-lex/lex>).
-

III

(Πληροφορίες)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για μία θέση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων

(2006/C 210/13)

Καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν αιτήσεις για μία θέση μέλους του διοικητικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (εφεξής «EFSA» ή «Αρχή»), η οποία ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων ⁽¹⁾. Η Αρχή εδρεύει στην Πάρινα (Ιταλία).

Ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου της EFSA, του οποίου η θητεία λήγει κανονικά στις 30 Ιουνίου 2008, υπέβαλε την παραίτησή του και πρέπει να αντικατασταθεί έως τη λήξη της θητείας του, δηλ. έως τις 30 Ιουνίου 2008.

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) είναι ο στυλοβάτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την εκτίμηση της διακινδύνευσης σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων και των ζωοτροφών. Η Αρχή ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002 με σκοπό να παρέχει επιστημονικές συμβουλές και στήριξη για τη νομοθεσία και τις πολιτικές της Κοινότητας σε όλους τους τομείς που ενδέχεται να έχουν άμεσο ή έμμεσο αντίκτυπο στην ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών, καθώς και για συναφή ζητήματα στον τομέα της υγείας και της καλής μεταχείρισης των ζώων και της υγείας των φυτών. Η Αρχή παρέχει ανεξάρτητες πληροφορίες για τα θέματα αυτά και ενημερώνει σχετικά με την εκάστοτε διακινδύνευση. Η αποστολή της περιλαμβάνει επίσης την παροχή επιστημονικών συμβουλών για τη διατροφή, ιδίως σε σχέση με την κοινοτική νομοθεσία και τους ΓΤΟ, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών τροφίμων. Η Αρχή απέκτησε σύντομα φήμη μεταξύ των ενδιαφερομένων ως αναγνωρισμένο σημείο αναφοράς χωρίς στην ανεξαρτησία της, την επιστημονική ποιότητα των γνωμοδοτήσεών της και την ενημέρωση του κοινού, τη διαφάνεια των διαδικασιών της και την επιμέλεια με την οποία εκτελεί τα καθήκοντά της. Εκτός από το δικό της ειδικευμένο προσωπικό, η Αρχή λαμβάνει υποστήριξη και από δίκτυα αρμόδιων οργανισμών σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1. Τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 575/2006 (ΕΕ L 100 της 8.4.2006, σ. 3).

Νομικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του προαναφερόμενου κανονισμού «τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου διορίζονται κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζονται τα αυστηρότερα κριτήρια επάρκειας, ένα ευρύ φάσμα γνώσεων επί του θέματος και, ως λογική ακολουθία, η ευρύτερη δυνατή γεωγραφική κατανομή εντός της Ένωσης». Επίσης, τέσσερα μέλη του διοικητικού συμβουλίου «πρέπει να έχουν σχέση με οργανώσεις που εκπροσωπούν τους καταναλωτές και άλλα συμφέροντα στην τροφική αλυσίδα».

Επί πλέον, στην αιτιολογική σκέψη 40 του ίδιου κανονισμού αναγνωρίζεται ότι «Η συνεργασία με τα κράτη μέλη είναι επίσης απολύτως αναγκαία» και στην αιτιολογική σκέψη 41 αναφέρεται ότι «το διοικητικό συμβούλιο πρέπει να διορίζεται κατά τρόπον ώστε να πληρούνται τα αυστηρότερα κριτήρια επάρκειας, ένα ευρύ φάσμα σχετικών γνώσεων, λόγου χάρη, στον τομέα της διαχείρισης και της δημόσιας διοίκησης, και η ευρύτερη δυνατή γεωγραφική κατανομή εντός της Ένωσης. Τούτο πρέπει να διευκολύνεται με την εκ περιτροπής εκπροσώπηση των διαφόρων χωρών καταγωγής των μελών του διοικητικού συμβουλίου χωρίς να διατηρούνται θέσεις για υπηκόους συγκεκριμένου κράτους μέλους.».

Ρόλος και λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου

Οι αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου περιλαμβάνουν, ιδίως, τα εξής:

- γενική παρακολούθηση των εργασιών της Αρχής, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι η Αρχή εκτελεί το έργο της και εκπληρώνει τα καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί σύμφωνα με την εντολή της και στο πλαίσιο ενός περιβάλλοντος ανεξαρτησίας και διαφάνειας·
- διορισμός του διευθύνοντος συμβούλου με βάση τον κατάλογο που συντάσσει η Επιτροπή, και, αν χρειαστεί, καθαίρεσή του·
- διορισμός των μελών της επιστημονικής επιτροπής και των επιστημονικών ομάδων που είναι αρμόδιες για την παροχή επιστημονικών γνώμων στην Αρχή·
- έγκριση των ετήσιων και πολυετών προγραμμάτων εργασίας της Αρχής, καθώς και της ετήσιας γενικής έκθεσης δραστηριοτήτων·
- έγκριση του εσωτερικού κανονισμού και του δημοσιονομικού κανονισμού της Αρχής.

Το διοικητικό συμβούλιο λειτουργεί με επίσημες συνεδριάσεις, ιδιωτικές συσκέψεις, άτυπες επαφές μεταξύ των μελών και ανταλλαγή επιστολών. Στα έγγραφα της EFSA, στην αλληλογραφία του διοικητικού συμβουλίου και στις ιδιωτικές ή άτυπες συσκέψεις χρησιμοποιείται η αγγλική γλώσσα. Για τις επίσημες συνεδριάσεις προβλέπεται διερμηνεία, εφόσον την χρειάζονται τα μέλη. Το διοικητικό συμβούλιο συνεδριάζει συνήθως πέντε φορές ετησίως, κατά κύριο λόγο στην Πάρμα, ή και σε άλλες πόλεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφόσον κριθεί αναγκαίο.

Σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου

Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από 14 μέλη, τα οποία διορίζονται από το Συμβούλιο κατόπιν διαβούλευσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και από έναν εκπρόσωπο της Επιτροπής. Από τα 14 μέλη που διορίστηκαν στις 15 Ιουλίου 2002 με απόφαση του Συμβουλίου⁽¹⁾, τα 7 εκτελούν θητεία που λήγει στις 30 Ιουνίου 2008. Η θητεία των άλλων 7 μελών έληξε στις 30 Ιουνίου 2006 και το Συμβούλιο διόρισε 7 μέλη με απόφαση που έλαβε στις 19 Ιουνίου 2006. Η θητεία αυτών των τελευταίων μελών λήγει στις 30 Ιουνίου 2010⁽²⁾.

Μπορείτε να γνωρίσετε τα σημερινά μέλη του διοικητικού συμβουλίου της EFSA στον δικτυακό τόπο της (<http://www.efsa.europa.eu/en/mboard/members.html>).

Η παρούσα δημοσίευση αφορά την αντικατάσταση ενός μέλους του διοικητικού συμβουλίου της EFSA, το οποίο υπέβαλε την παραίτησή του. Η θητεία στην προκηρυγμένη θέση λήγει στις 30 Ιουνίου 2008 (δηλ. διαρκεί έως τη λήξη της θητείας του μέλους που παραιτήθηκε). Η παρούσα πρόσκληση μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για την αντικατάσταση άλλων μελών που δεν θα μπορούσαν να ολοκληρώσουν τη θητεία τους.

Απαιτούμενα προσόντα για τη θέση

Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να διαθέτουν τις αναγκαίες ικανότητες και τις ειδικευμένες συλλογικές γνώσεις που θα καθοδηγήσουν την Αρχή σε ζητήματα σχετικά με την εντολή της, ιδίως για να εξασφαλίζονται τα εξής:

1. η διατύπωση ορθών επιστημονικών γνώμων και η παροχή αποδοτικής επιστημονικής στήριξης ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε σχέση με τη νομοθεσία και τις πολιτικές της, καθώς και με το έργο της για το δημόσιο συμφέρον·
2. η εφαρμογή αρχών χρηστής διαχείρισης και χρηστής δημόσιας διοίκησης·
3. η λειτουργία της Αρχής να διέπεται από τις αρχές της ακεραιότητας, της ανεξαρτησίας και της διαφάνειας και από δεοντολογικές πρακτικές και υψηλή επιστημονική ποιότητα, διατηρώντας παράλληλα την απαραίτητη συνεργασία με τα κράτη μέλη·
4. οι ανακοινώσεις και η πληροφόρηση του κοινού για επιστημονικά θέματα·
5. η απόκτηση και η διατήρηση καλής φήμης στα ενδιαφερόμενα μέρη για το υψηλό επίπεδο προσόντων, αμεροληψίας και αξιοπιστίας·
6. η προώθηση της αναγκαίας συνοχής μεταξύ των καθηκόντων εκτίμησης, διαχείρισης και κοινοποίησης της διακινδύνευσης.

Οι υποψήφιοι πρέπει να αποδείξουν ότι είναι ικανοί να συνεισφέρουν αποτελεσματικά σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς που αναφέρονται ανωτέρω. Πρέπει να διαθέτουν πείρα τουλάχιστον 15 ετών σε έναν ή περισσότερους από τους ανωτέρω τομείς, εκ των οποίων τουλάχιστον 5 έτη σε θέση υψηλόβαθμου στελέχους. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν τουλάχιστον 5ετή προϋπηρεσία σε εργασία σχετική με την ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών ή σε άλλους τομείς που συνδέονται με την αποστολή της Αρχής, κυρίως στον τομέα της υγείας και της καλής μεταχείρισης των ζώων, της προστασίας του περιβάλλοντος⁽³⁾, της υγείας των φυτών και της διατροφής. Οι υποψήφιοι πρέπει να αποδείξουν ότι διαθέτουν ουσιαστική πείρα και ικανότητα εργασίας σε πολύγλωσσο, πολυπολιτισμικό και πολυεπιστημονικό περιβάλλον. Οι υποψήφιοι θα επιλεγούν με βάση τα συγκριτικά πλεονεκτήματά τους σε σχέση με τα προαναφερθέντα κριτήρια και, σε συνδυασμό με αυτά, με βάση την ευρύτερη δυνατή γεωγραφική κατανομή εντός της Ένωσης.

Ανεξαρτησία και δηλώσεις δέσμευσης και συμφερόντων

Τα μέλη του ΔΣ θα διοριστούν υπό την προσωπική τους ιδιότητα. Θα τους ζητηθεί να υποβάλουν δήλωση δέσμευσης στην οποία να αναφέρουν ότι θα εργαστούν με αμεροληψία για το δημόσιο συμφέρον, καθώς και δήλωση όσον αφορά τα συμφέροντα που ενδέχεται να θεωρηθούν επιζήμια για την ανεξαρτησία τους. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την αρχή της ανεξαρτησίας για τη λειτουργία του ΔΣ, οι υποψήφιοι καλούνται να αναφέρουν στο έντυπο της αίτησης κάθε άμεση ή έμμεση σχέση την οποία κρίνουν συναφή με το έργο της Αρχής.

Συμμετοχή στις συνεδριάσεις του ΔΣ

Τα μέλη πρέπει να αναλάβουν σοβαρή δέσμευση ως προς τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου. Οι υποψήφιοι καλούνται να αναφέρουν στο έντυπο της αίτησης τον βαθμό στον οποίο είναι διαθέσιμοι για να συμμετέχουν ενεργά στο διοικητικό συμβούλιο. Προβλέπεται ότι το διοικητικό συμβούλιο θα συνεδριάζει 4 έως 6 φορές ετησίως. Τα μέλη του ΔΣ δεν αμείβονται, αλλά θα τους επιστρέφονται τα κανονικά έξοδα ταξιδιού και διαμονής τους. Θα τους καταβάλλεται επίσης ημερήσια αποζημίωση για κάθε ημέρα συνεδριάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 15 του εσωτερικού κανονισμού του διοικητικού συμβουλίου της EFSA, στο οποίο ορίζεται ότι «τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, εκτός του εκπροσώπου της Επιτροπής και των μελών που απασχολούνται σε δημόσιο φορέα ή ίδρυμα κράτους μέλους, θα λαμβάνουν ημερήσια αποζημίωση ύψους 300 ευρώ για κάθε συνεδρίαση του ΔΣ στην οποία είναι παρόντα».

Μέλη του διοικητικού συμβουλίου με προϋπηρεσία σε οργανώσεις εκπροσώπησης των καταναλωτών και άλλων συμφερόντων στην τροφική αλυσίδα

Οι υποψήφιοι πρέπει να αναφέρουν εάν η αίτησή τους μπορεί να εξεταστεί και ως εκδήλωση ενδιαφέροντος στο πλαίσιο αυτών των μελών του ΔΣ και, εάν ναι, να παράσχουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την προϋπηρεσία τους σε οργανισμούς που εκπροσωπούν τους καταναλωτές και άλλα συμφέροντα στην τροφική αλυσίδα.

⁽¹⁾ ΕΕ C 179 της 27.7.2002, σ. 9.

⁽²⁾ ΕΕ L 189 της 12.7.2006, σ. 7.

⁽³⁾ Οικολογία, προστασία της βιοποικιλότητας.

Θητεία στη δημοσιευόμενη θέση

Εκτός από τον εκπρόσωπο της Επιτροπής, ο οποίος διορίζεται από την ίδια την Επιτροπή, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου διορίζονται από το Συμβούλιο, κατόπιν διαβούλευσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μέσα από τον πίνακα που καταρτίζει η Επιτροπή με βάση σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η θητεία στη θέση που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας δημοσίευσης διαρκεί έως τις 30 Ιουνίου 2008, δηλ. έως τη λήξη της θητείας του παραιτηθέντος μέλους, αλλά είναι ανανεώσιμη. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν υπόψη ότι ο πίνακας της Επιτροπής θα δημοσιοποιηθεί. Τα άτομα που θα συμπεριληφθούν στον πίνακα της Επιτροπής αλλά δεν θα διοριστούν, ενδέχεται να κληθούν για να δεχθούν εγγραφή σε εφεδρικό πίνακα που θα χρησιμοποιηθεί εφόσον υπάρξει ανάγκη αντικατάστασης άλλων μελών του διοικητικού συμβουλίου της EFSA που δεν θα μπορέσουν να ολοκληρώσουν τη θητεία τους.

Η Επιτροπή, αντί να βασιστεί στην προηγούμενη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, αποφάσισε να δημοσιεύσει νέα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προκειμένου να ανταποκριθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στον στόχο της «ευρύτερη[ς] δυνατή[ς] γεωγραφική[ς] κατανομή[ς]» που πρέπει να διευκολύνεται με την «εκ περιτροπής εκπροσώπηση των διαφόρων χωρών καταγωγής των μελών».

Πρέπει να σημειωθεί ότι τα 6 μέλη των οποίων η θητεία λήγει στις 30 Ιουνίου 2008 κατάγονται από τη Φινλανδία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, την Ιταλία, την Πορτογαλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ τα μέλη που διορίστηκαν με θητεία που διαρκεί έως τις 30 Ιουνίου 2010 κατάγονται από την Ουγγαρία, το Βέλγιο, τη Δανία, την Ελλάδα, τις Κάτω Χώρες, τη Γαλλία και τη Σουηδία. Μέχρι σήμερα, στο διοικητικό συμβούλιο δεν έχουν ακόμη περιληφθεί άτομα καταγόμενα από την Εσθονία, την Κύπρο, τη Λεττονία, τη Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, τη Μάλτα, την Πολωνία, τη Σλοβακία, τη Σλοβενία και την Τσεχική Δημοκρατία.

Επί πλέον, στη σημερινή σύνθεσή του, το διοικητικό συμβούλιο περιλαμβάνει μόνον ένα μέλος που έχει αποκτήσει πείρα και εξειδικευμένες γνώσεις εργαζόμενο σε οργανώσεις καταναλωτών, ενώ αρκετά άλλα μέλη έχουν αποκτήσει μέρος των ικανοτήτων και της εξειδίκευσής τους απασχολούμενα σε οργανισμούς που συνδέονται με άλλα συμφέροντα της τροφικής αλυσίδας.

Η κατάσταση αυτή οφείλεται στην έλλειψη επαρκούς αριθμού υποψηφίων που να ανταποκρίνονται στα απαιτούμενα κριτήρια ικανότητας και σχετικών γνώσεων και να προέρχονται από οργανισμούς δραστηριοποιούμενους στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών.

Συνεπώς, ενθαρρύνονται οι υποψήφιοι που θα συμβάλουν στη βελτίωση της αντιπροσωπευτικότητας του διοικητικού συμβουλίου.

Η παρούσα πρόσκληση είναι ανοικτή για τους υπηκόους κάθε κράτους μέλους της ΕΕ. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν την υπηκοότητα ενός κράτους μέλους της ΕΕ.

Ίσες ευκαιρίες

Η Ευρωπαϊκή Ένωση μεριμνά ιδιαίτερα ώστε να αποφύγει οποιαδήποτε μορφή διακρίσεων και ενθαρρύνει ενεργά την υποβολή αιτήσεων από γυναίκες.

Διαδικασία και προθεσμία υποβολής αιτήσεων

Οι αιτήσεις πρέπει να πληρούν τις κατωτέρω απαιτήσεις, διαφορετικά δεν θα ληφθούν υπόψη:

- 1) Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει υποχρεωτικά να χρησιμοποιήσουν το έντυπο που μπορεί να μεταφορτωθεί από τον δικτυακό τόπο της Γενικής Διεύθυνσης Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών στην ακόλουθη διεύθυνση: http://europa.eu.int/comm/food/efsa/efsa_board_en.htm
- 2) Η αίτηση πρέπει να είναι πλήρης. Πρέπει να περιλαμβάνει το σώμα της αίτησης, όπως αναφέρεται στο σημείο 3 κατωτέρω.
- 3) Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει:
 - α) επιστολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος (υπογεγραμμένη)
 - β) συμπληρωμένο έντυπο αίτησης (υπογεγραμμένο)
 - γ) βιογραφικό σημείωμα τουλάχιστον 1,5 σελίδας.
- 4) Η επιστολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος, το έντυπο της αίτησης, το βιογραφικό σημείωμα και τα δικαιολογητικά πρέπει να συνταχθούν σε μια από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, καλό είναι να επισυναφθεί και μια περίληψη της πείρας και άλλων συναφών στοιχείων στα αγγλικά, προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία επιλογής. Κατά την εξέταση των αιτήσεων θα τηρηθεί απόλυτη εχεμύθεια. Τα δικαιολογητικά θα υποβληθούν σε μεταγενέστερο στάδιο, εφόσον ζητηθούν.
- 5) Η **τελευταία προθεσμία** για την υποβολή των αιτήσεων είναι η **15 Οκτωβρίου 2006**.
- 6) Το πλήρες σώμα της αίτησης πρέπει να ταχυδρομηθεί, κατά προτίμηση με συστημένη επιστολή, το αργότερο έως τις **15 Οκτωβρίου 2006** (απόδειξη αποτελεί η σφραγίδα του ταχυδρομείου) στην ακόλουθη διεύθυνση:

European Commission
Health and Consumer Protection Directorate-General
Unit 03 — Science and Stakeholder relations
For the attention of Mr R. Vanhoorde («Application for the Management Board»)
F-101 04/168
B-1049 Bruxelles
- 7) Για την υποβολή αιτήσεων, οι υποψήφιοι αποδέχονται τις διαδικασίες και τους όρους όπως περιγράφονται στην παρούσα πρόσκληση και στα έγγραφα στα οποία αναφέρεται. Για την κατάρτιση του φακέλου τους, οι υποψήφιοι δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να παραπέμπουν σε έγγραφα οποιουδήποτε είδους που είχαν υποβάλει επ' ευκαιρία προηγούμενων αιτήσεων υποψηφιότητας. Κάθε παραπλανητική δήλωση στο πλαίσιο της παροχής των απαιτούμενων πληροφοριών μπορεί να έχει ως συνέπεια τον αποκλεισμό του υποψηφίου.